

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน พิพิธภัณฑสถานและศูนย์อบรมการแพทย์แผนไทย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต(สถาปัตยกรรมภายใน)

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2545-2546

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 49449
วัน, เดือน, ปี 23 ก.พ. 2547

.b.....
.....

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของหอสมุดฯ ซึ่งการใช้นั้นเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต(สถาปัตยกรรมภายใน)

.....คณบดีสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลธร เลื่อนฉวี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ฉัตรชัย	อินทร โชติ
อาจารย์ พวงเพชร	รัตนรามา
อาจารย์ นรินทร์	เลิศอัสวีวัฒน์
อาจารย์ ญานินทร์	รักวงค์วาน (เลขากลุ่ม)

Dim Dimbu

(อาจารย์ ฉัตรชัย อินทร โชติ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้ในการนำไปใช้

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน
พิพิธภัณฑ์และศูนย์อบรมการแพทย์แผนไทย
(Thai Traditional Medicine Museum Center)

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นัทรชัย อินทรโชติ
จัดทำโดย

นางสาว ปองจิต จันทรประสิทธิ์

รหัส 41025222 ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่ออายุ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถสำเร็จมาได้ด้วยความช่วยเหลือมากมาย จากบุคคลต่างๆที่คอยสนับสนุนมาตลอดดังนี้

ขอขอบคุณ คุณพ่อคุณแม่ที่ให้การเอาใจใส่ดูแลในทุกๆด้านจนสามารถทำวิทยานิพนธ์สำเร็จไปด้วยดี

ขอขอบคุณ อาจารย์ ฉัตรชัย อินทร โสภิต ที่ได้ให้คำปรึกษา ขอเสนอแนะความรู้ในด้านต่างๆ และเวลาที่คอยเอาใจใส่จนสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องและคล่องไปด้วยดี

ขอขอบคุณ คณะกรรมการวิทยานิพนธ์ สำหรับการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆจนสำเร็จคล่องไปด้วยดี

ขอขอบคุณ อาจารย์มนูญ จันทร์ประสิทธิ์ ผู้ช่วยให้ความรู้ด้านสมุนไพรและการแพทย์แผนไทยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ พี่ที่เงินที่ให้ความเป็นห่วงคอยถามไถ่

ขอขอบคุณ พี่เมฆและพี่ๆปีเก่าที่คอยสนับสนุนด้านข้อมูลต่างๆ

ขอขอบคุณ พี่มนัส, พี่กอฟ, พี่จ้าน, พี่มณฑลและพี่ๆปริญญาโททุกคนที่คอย

ช่วยเหลือ

ขอขอบคุณ เพื่อนๆ สน.5 ที่ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจ

ขอขอบคุณ ปลา สอ.5 ที่ให้ความช่วยเหลือจนวินาทีสุดท้าย

ขอขอบคุณ น้องเต้และน้องยู๊ สอ. 2 ที่คอยช่วยเหลือสายระหัดเก่าด้วยความ

ยินดีเสมอมา

ขอขอบคุณ น้องวัชร, น้องมิ่ง, น้องอุ้ม, น้องโบที่ให้ความช่วยเหลือที่คืออย่าง

เต็มที่

ขอขอบคุณ ทุกท่านที่มีส่วนช่วยสนับสนุนต่างๆในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถ้ามี

ส่วนใดขาดตกบกพร่องไปจึงขออภัยมา ณ. ที่นี้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

สืบเนื่องมาจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์ และ เภสัชกรรมไทย มีกำเนิดยาวนาน ผ่านการ เพิ่มเติม จนทำให้การแพทย์และเภสัชกรรมแผนไทยพัฒนาไปจนมีเอกลักษณ์เฉพาะของชาวไทย

แต่เมื่อการแพทย์แผนใหม่ได้แผ่เข้ามาในไทยเมื่อประมาณกว่า 100 ปี มาแล้ว ส่งอิทธิพลต่อ วงการแพทย์ และ สาธารณสุขไทย อย่างมาก จนทำให้ภูมิปัญญาชาวบ้านและตำรายาต่าง ๆ นั้นกลับกลายเป็นเรื่อง ล้าสมัย และ ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม

ในการรักษาของการแพทย์แผนปัจจุบัน ก่อให้เกิดปัญหา คือ การใช้ยาเกินขนาด, ดื้อยา, แพ้ยา และ ผลข้างเคียงต่างๆ ดังนั้นในช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมานี้ ผู้คนทั่วทุกมุมโลกต่างแสวงหาทางเลือกในการดูแลสุขภาพที่เข้าใกล้ธรรมชาติมากขึ้น หรือแนวทางผสมผสาน ซึ่งเป็นการกลับมาหาจุดเดิมของชีวิตคือ ธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่คนไทยในปัจจุบันได้ลืมเลือนไปแล้ว

การแพทย์แผนไทยได้เป็นทางเลือกอย่างหนึ่ง ซึ่ง เป็นปรัชญาองค์ความรู้ และ วิธีปฏิบัติเพื่อดูแลสุขภาพ และ ให้การบำบัดรักษาได้ โดยตรงในแนวทางธรรมชาติที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตแบบไทย

อาจกล่าวได้ว่า ตำราการแพทย์แผนไทยที่ยังหลงเหลืออยู่คือ ตำราพระโอสถพระนารายณ์ อันเป็นหลักฐานสำคัญ ทางการแพทย์ที่หลงเหลืออยู่ซึ่งรวบรวมในสมัยอยุธยาตอนปลาย นอกเหนือจากนั้น ตำราอื่นๆ ได้กระจัดกระจาย และสูญหายไปตามกาลเวลา ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งหากจะปล่อยให้ภูมิความรู้อันมีค่านั้นสูญหายไปตามกาลเวลา ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งหากจะปล่อยให้ภูมิความรู้อันมีค่านั้นสูญหายไป

องค์กรในปัจจุบันจึง ได้เริ่ม โครงการต่างๆ ที่หันมาอนุรักษ์ และ ให้ความรู้แก่ประชาชนในการที่จะ นำหลักการของการแพทย์แผนไทยไปใช้ดูแลสุขภาพอีกทั้งยังเป็น การให้การศึกษแก่ผู้ที่สนใจในด้านต่างๆ ของการแพทย์อีกด้วย

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

คำนำ

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 ความเป็นมาโครงการ
- 1.2 ปัญหาที่เกิดขึ้น
- 1.3 วัตถุประสงค์โครงการ
- 1.4 สถานที่ตั้งโครงการและการเข้าถึง
 - 1.5.1 สถานที่ตั้งโครงการ
 - 1.5.2 สภาพแวดล้อมโดยรอบ
- 1.6 การเข้าถึงโครงการ
- 1.7 ลักษณะทางกายภาพของโครงการ
- 1.8 ขอบเขตโครงการ

บทที่ 2

- ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ
- 2.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์
 - 2.1.1 ความหมายของพิพิธภัณฑ์สถาน
 - 2.1.2 หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน
 - 2.1.3 การแบ่งประเภทของพิพิธภัณฑ์สถาน
 - 2.1.4 องค์ประกอบของพิพิธภัณฑ์สถาน
 - 2.2 ข้อมูลพื้นฐานทางวิชาการ
 - 2.2.1 ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย
 - 2.2.2 ประวัติความเป็นมาของสมุนไพรไทย
 - 2.2.3 องค์กรและนโยบายสนับสนุนโครงการ
 - 2.3 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ
 - 2.3.1 พิพิธภัณฑ์ประวัติการแพทย์ไทย อวย เกตุสิงห์
 - 2.3.1.1 การจัดลำดับเนื้อหาการจัดแสดง
 - 2.3.1.2 เส้นทางการจัดนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.3.1.3 เทคนิคการจัดแสดงและวัตถุจัดแสดง
- 2.3.2 พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์
 - 2.3.2.1 สายงานบริหารและอัตรากำลัง
 - 2.3.2.2 การจัดวางอาณาเขตของบริเวณ
 - 2.3.2.3 เส้นทางสัญจรในนิทรรศการ
 - 2.3.2.4 เทคนิคการจัดแสดงและวัตถุจัดแสดง
- 2.3.3 ศูนย์ประวัติศาสตร์อยุธยา
 - 2.3.3.1 สายงานบริหารและอัตรากำลัง
 - 2.3.3.2 การจัดวางอาณาเขตของบริเวณ
 - 2.3.3.3 การจัดลำดับเนื้อหาการแสดง
 - 2.3.3.4 เส้นทางสัญจรในนิทรรศการ
 - 2.3.3.5 เทคนิคการจัดแสดงและวัตถุจัดแสดง
- 2.3.4 HEALT LAND
 - 2.3.4.1
- 2.3.5 อารามแสงอรุณ
 - 2.3.5.1
- 2.3.6 ชมรมรักษณ์สมุนไพร
- 2.3.7 หอไทยนิทัศน์
- 2.4 สรุปวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
 - 2.4.1 จำนวนผู้เข้าใช้
 - 2.4.2 กลุ่มเป้าหมายโครงการ
 - 2.4.3 กิจกรรมที่ให้บริการ
 - 2.4.4 สายบริหารและอัตรากำลัง

บทที่ 3

องค์ประกอบของโครงการ

- 3.1 การจัดสำนักงาน
- 3.2 การออกแบบช่องทางเข้า
- 3.3 การจัดนิทรรศการ
- 3.4 การออกแบบห้องสมุดการแพทย์
- 3.5 การออกแบบห้องอบรม
- 3.6 การออกแบบห้องตรวจและปรึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.7 การออกแบบส่วนบำบัด
 - 3.7.1 ห้องนวดตัว
 - 3.7.2 ส่วนนวดกดจุด
- 3.8 การออกแบบสวน
- 3.9 การออกแบบร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์
- 3.10 ส่วนบริการทั่วไป

บทที่ 4

วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้อาคาร

4.1 ผู้ให้บริการ

4.1.1 ระเบียบการทำงานและกิจกรรมที่เกิดขึ้น

4.1.2 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในส่วนต่างๆ

4.1.2.1 ฝ่ายวิชาการ

4.1.2.2 ฝ่ายสารบรรณหนังสือ

4.1.2.3 ฝ่ายบุคคลและสำนักงาน

4.1.2.4 ฝ่ายการเงินและการบัญชี

4.1.2.5 ฝ่ายส่งเสริมและคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์และสมุนไพรไทย

4.1.2.6 ฝ่ายพัฒนาวิชาการแพทย์แผนไทย

4.2 ผู้รับบริการ

4.2.2 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นและอุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม

4.2.2.1 ส่วนพักผ่อน

4.2.2.2 นิทรรศการถาวร

4.2.2.3 นิทรรศการชั่วคราว

4.2.2.4 ห้องสมุด

4.2.2.5 ห้องอบรม

4.2.2.6 ห้องบรรยาย

4.2.2.7 ส่วนตรวจสุขภาพ

4.2.2.8 ส่วนบำบัด

4.3 พื้นที่ที่ต้องการ

4.4 อุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม

บทที่ 5

ระบบสภาพแวดล้อมภายใน

5.1 ระบบแสง

5.2 ระบบเสียงและการป้องกัน

5.3 ระบบปรับอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5.4 การใช้สี
 - 5.5 การใช้วัสดุ
- บทที่ 6** การวิเคราะห์เพื่อการออกแบบ
- 1.1 การวิเคราะห์สถานที่ตั้งของโครงการ
 - 1.1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยรอบ
 - 1.1.2 อาคารที่ใช้ในโครงการ
 - 1.1.3 การวิเคราะห์ทิศทางแดดลม
 - 1.2 ตารางวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของกิจกรรม
 - 1.3 BUBBLE & FUNCTIONAL DIAGRAM
 - 1.4 ZONNING
 - 1.5 การวิเคราะห์แนวทางการออกแบบ
 - 1.6 แนวความคิดในการออกแบบ
 - 1.7 ผลงานการออกแบบ
- บทที่ 7** รายละเอียดการออกแบบ

ภาคผนวก
บรรณานุกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

การรักษาและการส่งเสริมสุขภาพของผู้คนในสังคมไทย ได้อาศัยองค์ความรู้การรักษาในรูปแบบการแพทย์พื้นบ้านซึ่งอาศัยภูมิปัญญาและความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติรอบตัว

เป็นโชคดีของประเทศไทยอย่างยิ่งที่มีสมุนไพร ซึ่งมีความหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เป็นปัจจัยหล่อหลอมภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยให้เกิดยาไทยและวิธีการรักษาสุขภาพแบบไทย

แต่เมื่อการแพทย์สมัยใหม่ได้แผ่เข้ามาในไทยกว่า 100 และมามีอิทธิพลในในวงการแพทย์และสาธารณสุขไทย สมุนไพรและภูมิปัญญาชาวบ้านที่ใช้ดูแลรักษาตนเองที่ได้สะสมมานาน กลับถูกมองว่าเป็นเรื่องล้าสมัย มีความเชื่อว่า “ยา” เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการรักษาโรค ทำให้เกิดปัญหาการใช้ยาที่เกินขนาด และปัญหามูลค่าของยาแผนปัจจุบันที่สูงขึ้น มีการนำเข้าเฉพาะผลิตภัณฑ์ยาสำเร็จรูปและวัตถุดิบสำหรับผลิตยาที่สูงถึง 1-1.9 หมื่นล้านบาทต่อปี หรือประมาณร้อยละ 15 ของยอดขาดดุลการค้ารวมของประเทศ

เมื่อการแพทย์ในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหา ไม่เฉพาะในประเทศไทย แต่ผู้คนทั่วโลกต่างแสวงหาทางเลือกในการดูแลสุขภาพที่เป็นองค์รวม คือแนวทางแบบผสมผสาน ที่สามารถใช้ควบคู่กับการแพทย์แผนปัจจุบันได้ การแพทย์แผนไทย เป็นการแพทย์ทางเลือกอย่างหนึ่ง เป็นปรัชญา องค์ความรู้และวิถีปฏิบัติเพื่อดูแลสุขภาพและให้การบำบัดรักษาได้โดยตรงเป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตแบบไทย

ปัจจุบันเริ่มมีผู้ให้ความสนใจการแพทย์แผนไทยมากขึ้น มีการค้นคว้าวิจัยให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน แต่สถานที่ๆให้ความรู้และบริการที่ถูกต้องแก่ประชาชนทั่วไปนั้นมีเพียงไม่กี่แห่งเช่น

- ศิลาจารึกที่วัดโพธิ์ เป็นแหล่งความรู้ของประชาชนทั่วไปที่มีการจารึกไว้ในสมัยรัชการที่ 2 แต่ทำความเข้าใจได้ยากและถูกมองว่าเป็นเรื่องล้าสมัย
- ชมรมรักษณ์สมุนไพรไทย จังหวัดลำปาง เน้นไปทางให้บริการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้น
 - อารามแสงอรุณ
 - พิพิธภัณฑ์สมุนไพรและการแพทย์แผนไทย (ที่สถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข)

ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่กล่าวมายังไม่มีสถานที่ซึ่งให้ทั้งความรู้และบริการที่ครบวงจรแก่ประชาชน พิพิธภัณฑ์ และศูนย์อบรมการแพทย์แผนไทยจะเป็นสถานที่ที่สามารถให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเพื่อให้คนไทยเกิดความคุ้นเคยและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย และสามารถนำหลักการของการแพทย์แผนไทยไปใช้ดูแลสุขภาพในชีวิตประจำวันได้นอกจากนี้

องค์กรในปัจจุบันจึงได้เริ่ม โครงการต่างๆที่หันมาอนุรักษ์ และให้ความรู้แก่ประชาชนในการที่จะนำหลักการของการแพทย์แผนไทยไปใช้ดูแลสุขภาพอีกทั้งยังเป็นการให้การศึกษาแก่ผู้ที่สนใจในด้านต่างๆของการแพทย์อีกด้วย

1.2 ปัญหาที่เกิดขึ้น

1. เกิดปัญหาในการใช้ยาแผนปัจจุบัน
2. คนไทยไม่สนใจในการแพทย์แผนไทยจึงส่งผลให้องค์ความรู้สูญหาย
3. ขาดความรู้และเข้าใจที่ถูกต้องของสมุนไพรไทย
4. องค์ความรู้ต่างๆกระจัดกระจายยากแก่การศึกษา
5. ไม่มีสถานที่ให้ความรู้และการศึกษาทางการแพทย์แผนไทยอย่างสมบูรณ์
6. ต่างชาติได้เข้ามาศึกษาสมุนไพรไทยและจดลิขสิทธิ์ทำให้คนไทยสูญเสียทรัพยากรอันมีค่าของชาติไป

1.3 วัตถุประสงค์โครงการ

1. เป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย
2. เป็นแหล่งข้อมูลและรวบรวมตัวอย่างของสมุนไพรต่างๆ
3. เป็นสถานที่จัดอบรม และ ให้ความรู้แก่ผู้สนใจมาศึกษา
4. ให้คนไทยแลเห็นถึงคุณค่าของการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรต่างๆ
5. ปกป้องจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และ ทรัพยากรของชาติ
6. จัดการเรียนการสอนแก่ผู้สนใจสอบเป็นเภสัชกรแผนไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์โครงการ	กิจกรรม	องค์ประกอบ
1.เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาการแพทย์และตัวอย่างสมุนไพร	-จัดนิทรรศการให้ความรู้ในการรักษาโรค -จัดแสดงตัวอย่างและคุณสมบัติของสมุนไพร	-ส่วนแสดงนิทรรศการถาวร -ห้องสมุดการแพทย์ -สวนสมุนไพร
2.เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆรวมถึงจัดแสดงผลิดภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย	-และจัดแสดงผลิดภัณฑ์ข่าวสารใหม่ๆ	-ลานแสดงนิทรรศการชั่วคราว
3.จัดการเรียนการสอนให้กับผู้สนใจอย่างเป็นระบบ	-จัดอบรมให้ผู้สนใจในรูปแบบของห้องเรียน	-ส่วนฝึกอบรมและห้องบรรยาย
4.เป็นแหล่งบริการด้านการแพทย์เบื้องต้นให้แก่ประชาชน	-ตรวจสุขภาพเบื้องต้นให้แก่ผู้สนใจ -จัดจำหน่ายยาสมุนไพร	-ห้องตรวจและปรึกษา -บริเวณจำหน่ายยา -ห้องนวดและบำบัด
5.เป็นแหล่งอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนนักเรียน,นักศึกษา	-บริการผู้เข้าชม -บริการสาธารณะ -บริการความปลอดภัย	-บริการร้านอาหาร -ห้องน้ำ -ส่วนปฐมพยาบาล -ส่วนสำนักงาน -ของที่ระลึก

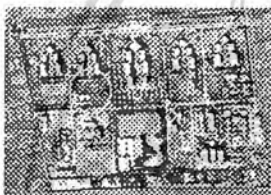
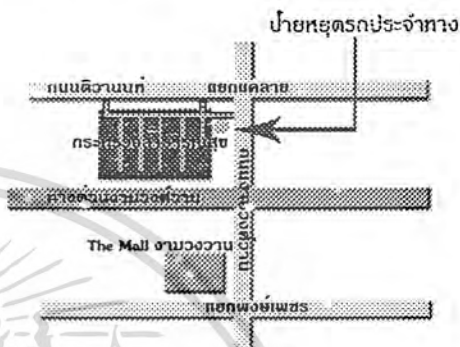
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 องค์การที่รองรับโครงการ

โครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เป็นโครงการที่จัดสร้างขึ้นมาเพื่อเผยแพร่คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมไทยให้แก่ ประชาชน นักเรียน นักศึกษา เป็นการ เก็บรวบรวมองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยเพื่อนุรักษ์ให้เป็นแหล่งเก็บข้อมูลที่สมบูรณ์อีกทั้งยังส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการใช้ทรัพยากรในประเทศให้เป็นประโยชน์ โดยโครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของกรมการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข

1.5 ที่ตั้งโครงการ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ตั้งสร้างภายในบริเวณ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จ.นนทบุรี 11000

การเข้าถึงโครงการ

รถประจำทางสาย 63,69,104,114,134,138
ปอ.9,ปอ.24,ปอ.126,ปอ.138

1.6 ลักษณะทั่วไปของอาคาร

โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก มีรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยวางอาคารเป็นหมู่เรือนไทย 9 หลัง โดยดัดแปลงให้บริเวณใต้ถุนสามารถกันเป็นห้องทำให้สามารถใช้งานได้ 2 ชั้นและใต้ดินอีก 1 ชั้น รวมเป็น 3 ชั้น

การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตโครงการ

1. ส่วนสาธารณณะ

- โถงบันได
- ห้องน้ำ
- สวนสมุนไพร
- ห้องอาหาร
- ร้านขายของที่ระลึก

2. ส่วนวิชาการ

- นิทรรศการถาวร
- นิทรรศการชั่วคราว
- ห้องสมุด
- ส่วนฝึกอบรม
- ห้องประชุม

3. ส่วนบริการสุขภาพ

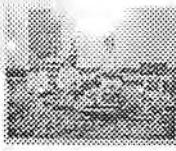
- ตรวจสุขภาพเบื้องต้น
- ห้องตรวจและปรึกษาแพทย์
- ห้องนวดตัว
- ส่วนนวดเท้ากดจุด

4. ส่วนสำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติวิวัฒนาการ

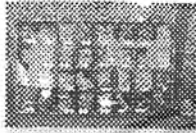

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทย มีเรพัฒนาและคงอยู่กับวิถีชีวิตไทยมาตั้งแต่อดีต ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะชาวไทยมา เป็นเวลาช้านาน

แต่เมื่อประมาณ กว่า 100 ปีมาแล้ว มีการเข้ามา ของการแพทย์จากตะวันตกซึ่งมีอิทธิพลอย่างมาก จนทำให้การแพทย์แผนไทยกลายเป็นเรื่อง ล้าสมัยและไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ทำให้ ทยอยเลือนหายไปเกือบที่สุด

ในปัจจุบันได้ค้นพบปัญหาของ การแพทย์สมัยใหม่ เช่น การใช้ ยาเกินขนาด แพ้อา และผลข้าง เคียงต่างๆ

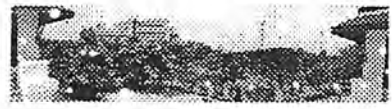

ผู้คนทุกมุมโลกจึงเริ่ม

สรรหาแนวทางในการดูแลสุขภาพที่ใกล้ธรรมชาติมากขึ้นหรือแนวทาง ผสมผสานจึงมีการเริ่มที่จะอนุรักษ์และพัฒนาการแพทย์ทางเลือก

วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน... (text partially obscured)

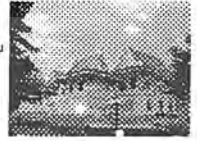
วิสัยทัศน์

แผนกศึกษาธุรกิจและสังคมแห่งภาคตะวันออก ได้มีการสนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรและการแพทย์แผนไทย ในปี พ.ศ. 2532 กระทรวงสาธารณสุขได้จัดตั้ง "ศูนย์ประสานงาน การแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์" นำมาสู่การตั้ง สถาบันการแพทย์แผนไทยเพื่อเผยแพร ความสำเร็จสู่ประชาชนชื่อโครงการ "ที่ปรึกษาฯและศูนย์อบรมการแพทย์แผนไทย"

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เป็นแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาการแพทย์และชีวจิตอย่างบูรณาการ
2. เป็นแหล่งเรียนรู้วิชาชีพสาขาและการแสดง ผลิตกับทศภูมิปัญญาไทย
3. จัดการฝึกอบรมระยะสั้นกับบุคลากรในหน่วยงาน
4. เป็นแหล่งบริการด้านการศึกษาเชิงบูรณาการ
5. เป็นแหล่งพักผ่อนและอำนวยความสะดวก

วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน... (text partially obscured)

สถาปัตยกรรมโครงการ

สถาปัตยกรรมโครงการ

1. ส่วนด้านซ้าย

สถานที่จอดรถ, ที่จอดรถ, สวนสมุนไพร, ร้านสุขภาพ, ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์, พิพิธภัณฑ์

2. ส่วนอาคาร

บริการสุขภาพ, บริการสุขภาพ, ห้องสมุด, ห้องประชุม, ห้องปฏิบัติการ

3. ส่วนบริการสุขภาพ

ตรวจสุขภาพเบื้องต้น, บริการแพทย์, ห้องปรึกษาหารือ, ห้องตรวจ, นวดไทย, นวด

วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน... (text partially obscured)

สถาปัตยกรรมโครงการ

สถาปัตยกรรมโครงการ

การประชาสัมพันธ์, ห้องประชุม, ห้องทำงาน, ห้องประชุม

พื้นที่ศึกษา, ห้องปฏิบัติการ, ส่วนต้อนรับ

ห้องตรวจสุขภาพ, ร้านอาหารและเครื่องดื่ม

วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน... (text partially obscured)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจระเข้

พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจระเข้

ที่ตั้ง: ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่: 100 ไร่

จำนวนสัตว์: 100 ตัว

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาและอนุรักษ์พันธุ์จระเข้

พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ

ที่ตั้ง: ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่: 100 ไร่

จำนวนสัตว์: 100 ตัว

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับจระเข้

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์น้ำ

สวนสัตว์

สวนสัตว์

ที่ตั้ง: ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่: 100 ไร่

จำนวนสัตว์: 100 ตัว

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์น้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

2.1 การศึกษาความหมายเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์

2.1.1 ความหมายของพิพิธภัณฑ์สถาน

พิพิธภัณฑ์สถาน คือ สถาบันที่ตั้งขึ้นเพื่อรวบรวม สงวนรักษาและจัดแสดงวัตถุอันมีความสำคัญทางวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ความเพลิดเพลิน และบริการสังคมโดยมิได้หวังผลกำไร ให้รวมถึงหอศิลป์อนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์ สวนสัตว์ สวนพฤกษชาติ วนอุทยาน สถานเลี้ยงสัตว์น้ำและ สถานที่อื่นๆที่จัดแสดงสิ่งมีชีวิต

2.1.2 หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน

1. เก็บรวบรวมวัตถุ(Collection) เป็นภาวะหน้าที่หลักของพิพิธภัณฑ์สถานมิฉะนั้นแล้ว พิพิธภัณฑ์สถาน จะเกิดขึ้นไม่ได้เลยผู้ดำเนินงาน พิพิธภัณฑ์สถาน มีหน้าที่ที่จะต้องเสาะหาวัตถุชิ้นดีๆ และมีความสามารถที่จะชักชวนให้เจ้าของมอบวัตถุแก่พิพิธภัณฑ์ได้ บางครั้งจะต้องซื้อหาด้วยงบประมาณที่มีอยู่
2. การตรวจสอบ จำแนกและศึกษาวิจัย (Identifying classifying Research) เป็นหน้าที่หลักทางวิชาการ โดย ภัณฑารักษ์ ต้องมีความชำนาญในการแยกประเภทวัตถุให้ถูกต้องแม่นยำ และทำการบันทึกรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งเป็นงานที่ลำบากและยุ่งยาก ถ้าไม่สามารถจำแนกได้ ต้องทำการศึกษาวิจัย ค้นคว้า ด้วยกระบวนการปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ (Laboratory) ต่อไป
3. การทำการบันทึกหลักฐาน (Recording) คือการบันทึกไว้ในทะเบียนการจำแนกแจกแจงให้ค้นคว้า ง่ายๆ ใจได้ง่าย และมีการใช้ภาษาที่จำนวนกระชับและถูกต้อง เพื่อเป็นหลักฐานในการศึกษาต่อไป
4. การสงวนรักษา (Preservation) ถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่าง ภัณฑารักษ์และเจ้าหน้าที่ หอปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ นอกจากเป็นการซ่อมแซมแล้วยังรวมถึง การป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติหรือการกำลายทางฟิสิกส์ ซึ่งจะมีการต่างออกไปตามแต่ละวัตถุนั้นๆ
5. การจัดแสดง (Exhibition) เป็นกระบวนการสำคัญที่ภัณฑารักษ์ ต้องทำงานร่วมกับผู้ออกแบบการจัดแสดง มิฉะนั้นแล้วถึงแม้จะมีวัสดุดี แต่ขาดการจัดให้น่าสนใจแล้วก็จะขาดความประทับใจและไม่อาจคล้าใจให้ผู้เข้าชม กลับมาชมซ้ำอีก
6. การบริหารทางการศึกษา (Education Service) เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน ที่พิพิธภัณฑ์จะต้องมีบริการ โดยจะอยู่ในรูปร่างของห้องสมุด, วิทยากร ฯลฯ ถือเป็นความรับผิดชอบต่อชุมชนอีกด้วย

2.1.3 การแบ่งประเภทของพิพิธภัณฑ์สถาน

สภาการพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM) จำแนกชนิดของพิพิธภัณฑ์สถานเป็นสาขาต่างๆหรือตามหัวข้อแห่งการอธิบายของนักการพิพิธภัณฑ์สถานต่างๆทั่วโลกเป็นสาขาต่างๆดังนี้

1. พิพิธภัณฑ์สถานทางศิลปะ (Museum of Arts)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นสถานที่เก็บรวบรวมงานที่แยกออกไปเป็นพิเศษได้รับความนิยมมาก โดยเฉพาะในประเทศที่มีศิลปะประจำชาติรุ่งเรืองเพราะเป็นที่เก็บผลงานที่ควรค่าแก่การจดจำ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้ชื่นชมกับสุนทรียะ ของศิลปะและการศึกษาวิวัฒนาการด้านศิลปะ หรือ ประวัติศาสตร์ศิลปะด้วย แต่ในปัจจุบันพิพิธภัณฑ์ในยุโรปและ อเมริกาเหนือ ต้องการที่จะแสดงศิลปะก่อนคลาสสิกและศิลปะพื้นเมืองในปัจจุบันมากกว่าและในทุกๆที่มีการประสบ ปัญหาเกี่ยวกับความแตกต่างกันของสกุลช่าง ร.ร. ศิลปะประจำชาติ กับ ร.ร. ศิลปะตะวันตก

2. พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะร่วมสมัย (Gallery of Contemporary Arts)

เป็นพิพิธภัณฑ์ที่เชื่อความเข้าใจระหว่างสังคมปัจจุบันกับงานที่พวกศิลปินเริ่มต้นกระทำโดยที่ต้อ งพยายามนำเอาศิลปะร่วมสมัยเข้าสู่ความเข้าใจอันดีของสังคมโดยครอบคลุมแขนงต่างๆคือ

1. ศิลปะประยุกต์ ซึ่งนำเข้ามาสู่ความเจริญทางอุตสาหกรรมด้วยการใช้รูปภาพ ฟิล์ม โทรทัศน์ และการโฆษณา

2. สถาปัตยกรรมและผังเมืองพร้อมมีความหมายทางศิลปะและแนวความคิดเข้ามาประกอบ

3. ศิลปะประยุกต์เกี่ยวกับสมัยแห่งการใช้เครื่องจักรกล

4. สมัยก่อนยุคคลาสสิก เช่นเดียวกับศิลปะเริ่มแรก

3. พิพิธภัณฑ์สถานทางธรรมชาติวิทยา (Natural History Museum)

พัฒนามาจากการเก็บรวบรวมวัสดุในแบบต่างๆ เช่น ธรณีวิทยา พฤษศาสตร์ มนุษย์วิทยา อาจรวมถึง การศึกษาทุกๆด้านเพื่อให้ได้ความคิดดีๆ ในอเมริกามักจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ประเภทนี้ไว้ในสวนสาธารณะ และ ในจำนวนพิพิธ ภัณฑ์สถานทุกประเภท พิพิธภัณฑ์สถานชนิดนี้ มีการศึกษาและวิจัยเป็นส่วนสำคัญที่สุด อาจใหญ่กว่าพิพิธภัณฑ์สถานทาง โบราณคดี ยกเว้นก่อนประวัติศาสตร์

4. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติทางมนุษย์วิทยาและชาติพันธุ์วิทยา (Museum of Anthropology and Ethnology)

เป็นพิพิธภัณฑ์ที่แสดงเรื่องราวของการค้นหาความเจริญการผ่อนแรงในการทำกิจกรรมในชีวิตหรือ วิเคราะห์เรื่องราวของจักรวาลและพิพิธภัณฑ์ประเภทนี้ จะครอบคลุมไปถึงเรื่องราวทางเคมีและฟิสิกส์จะต่างจากพิพิธภัณฑ์ แบบก่อนๆที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราว พุทธปัญญาของมนุษย์ซึ่งจะกล่าวถึงประโยชน์จริงจรงแล้วยังสามารถเป็นกระจกส่อง สังคมในปัจจุบันได้อีก เนื่องจากเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการคิดค้น ทางพุทธศาสนา พุทธปัญญา ของ มนุษย์นี้เองได้สะท้อน ให้เห็นถึงระบบของการศึกษาและความเจริญก้าวหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมในชีวิตของคนท้องถิ่นนั้นๆเอง

5. พิพิธภัณฑ์สถานทางมนุษย์วิทยาและชาติพันธุ์วิทยา (Museum of Anthropology and Ethnology)

เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดตั้งเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างชนเผ่าซึ่งต่างวัฒนธรรม และ มนุษย์กับโลก มีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยครั้งแรกเริ่มอาจแปลกใจกับวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แตกต่างกันไปแต่นานวันเข้าอาจจะเข้าใจ ใน ความรู้สึกของมนุษย์ต่างเผ่าได้อย่างดี วัตถุประสงค์แสดงโดยมากจะเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ รูปเคารพทางศาสนา ส่วนขอบเขต ของเรื่องราวการจัดแสดงจะกว้างเพียงใดจะขึ้นกับความสนใจ และความรู้ของเจ้าหน้าที่บางแห่งอาจจะจำกัดอยู่เพียงชนเผ่า ต่างๆในประเทศต่างบางแห่งก็จัดแสดงความเป็นอยู่ของชนเผ่าต่างๆทั่วโลก

1. พิพิธภัณฑ์สถานชาติพันธุ์วิทยา (Ethnological museum)

พิพิธภัณฑ์สถานประเภทนี้มีมักจะเป็นงานที่กว้างขวางมากคือ รวมทั้ง เอเชีย แอฟริกา อเมริกา ฯลฯ

มีลักษณะคล้ายคลึงกับพิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีมาก โดยในประเทศที่มีความก้าวหน้า ทางสังคมศาสตร์จะเป็นเรื่องธรรมดาโดยที่พิพิธภัณฑ์สถานเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกับพิพิธภัณฑ์สถานทางธรรมชาติ วิทยา แต่บางแห่งก็แยกออกไปต่างหาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะพื้นเมือง(Folk Arts Museum)

เรียกได้อีกแบบว่าพิพิธภัณฑ์สถานทางศิลปะและขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 19 ที่ประเทศต่างๆหันมาเห็นความสำคัญของวัตถุชิ้นสำคัญๆที่ถูกทำลายโดยวิวัฒนาการทางอุตสาหกรรม โดยธรรมดาจะศึกษาเกี่ยวกับวิชาชาติพันธุ์วิทยาของประเทศที่พิพิธภัณฑ์สถานตั้งอยู่

3. พิพิธภัณฑ์สถานกลางแจ้ง (Open Air Museum)

งานของพิพิธภัณฑ์สถานกลางแจ้งคือเลือกชิ้นตอน ขนส่ง ก่อสร้างรักษาสถานที่ให้ดีเป็นลักษณะของการดำเนินชีวิต ที่อยู่อาศัย กิจกรรม การเกษตร รวมไปถึงการจัดแสดงงานปีติมากรรม โดยที่พิพิธภัณฑ์สถานประเภทนี้ไม่จำเป็นต้องจัดเกี่ยวกับชาติพันธุ์วิทยาเลย

6. พิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์และ โบราณคดี(Museum of history and archaeology)

จัดแสดงเรื่องราวความเป็นมาของมนุษย์ในอดีตทางสภาพิพิธภัณฑ์สถานระหว่างชาติถือว่าเป็นพิพิธภัณฑ์สถานที่สร้างความเข้าใจในระหว่างสังคมมนุษย์ที่สำคัญ ยังเป็นฐานแห่งความเข้าใจระหว่างชาติ

1. พิพิธภัณฑ์สถาน ทาง โบราณคดี (Museum of Archaeology)

เป็นพิพิธภัณฑ์สถานี่จัดแสดงและรวบรวมวัตถุจากยุคก่อน โบราณคดี คือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าวิจัยความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของมนุษย์อันเชื่อว่าวัตถุชิ้นนี้จะฝังกิดในเรื้อรานี้ แต่ถ้ามี ประโยชน์ในงานวิจัยก็จะรวมอยู่ด้วยเช่นกัน โดยแบ่งกำหนดเวลาทางโบราณคดีออกเป็นสมัยใหม่ๆ

สมัยก่อนประวัติศาสตร์ (Pre History)

สมัยหัวเลี้ยวประวัติศาสตร์ (Proto History)

สมัยประวัติศาสตร์สมัยใหม่ (Present History)

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติมักเกี่ยวกับเรื่องราวทางชาติพันธุ์วิทยาและศิลปะ

2. พิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์ (Historical Museum)

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชนิดนี้ใกล้เคียงกับพิพิธภัณฑ์สถานทางชาติพันธุ์วิทยา เป็นการตีความตีความหมายของวัตถุอีกแนวหนึ่งที่ตั้งจากพิพิธภัณฑ์สถานทางโบราณคดี แต่ก็ไม่เหมือนกับพิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์ธรรมชาติวิทยาโดยที่วัตถุจัดแสดงมักไม่ต่างจากทางโบราณคดีเว้นพวกฟิล์ม รูปถ่าย รูปวาด ที่เป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ซึ่งกว่าความงามทางศิลปะ

3. พิพิธภัณฑ์สถาน ประจำโบราณสถาน (Site Museum)

มักจะสร้างขึ้นตามสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ อยู่ในหมวดพิพิธภัณฑ์สถาน ชนิดนี้คือการสนับสนุนของประชาชนในท้องถิ่น แต่มักจะได้รับความสนใจเฉพาะนักท่องเที่ยวหรือคนต่างถิ่นเท่านั้น พิพิธภัณฑ์สถานที่ตั้งอยู่ในโบราณสถานมี 2 แบบ

1.แสดงในอาคารทางประวัติศาสตร์

2.แสดงในอาคารสมัยใหม่

7. พิพิธภัณฑ์สถาน ประจำเมืองหรือท้องถิ่น (Regional-City Museum)

เป็นพิพิธภัณฑ์สถานี่แสดงเรื่องราวของท้องถิ่นต่างๆพิพิธภัณฑ์สถานประเภทนี้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวเพราะเป็นพิพิธภัณฑ์สถานี่ให้ความรู้ได้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับท้องถิ่นนั้นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. พิพิธภัณฑ์สถานแบบพิเศษ (Specializing Museum)

พิพิธภัณฑ์สถานประเภทนี้มักเกี่ยวกับการศึกษาเฉพาะเรื่องโดยมากเกิดจากความประทับใจของผู้เป็นเจ้าของเป็นส่วนตัวแล้วจึงจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์ประเภทนี้ขึ้นมา จึงมีขนาดเล็กเพราะเนื้อหาจะไม่มาก

เช่น พิพิธภัณฑ์รองเท้า ตุ่มหู นาฬิกา นอกจากนี้ยังรวมถึงห้องแสดงประวัติความเป็นมาของสินค้าของบริษัทใหญ่ๆ และมีความเก่าแก่ก็จะรวมอยู่ในพิพิธภัณฑ์ประเภทนี้ด้วย

9. พิพิธภัณฑ์สถานของมหาวิทยาลัยและสถาบันทางการศึกษา (University Museum)

บทบาทของพิพิธภัณฑ์สถานต่อการศึกษาในปัจจุบันมีมากกว่าสมัยก่อนเพราะปรัชญาทางการศึกษาสมัยใหม่เน้นหนักในทางด้านการใช้วิจรณ์ญาณของนักศึกษาต่อหลักฐานและเรื่องราวต่างๆ ด้วยเหตุและผล เป็นการปรับสมองให้มีหลักวิทยาศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถานจึงจัดตั้งคู่กับห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าของนักศึกษาโดยที่ไม่จำกัดการศึกษาพิเศษ โดเนเฉพาะหรือหัวข้อและขอบเขตใดๆ ปัจจัยสำคัญของพิพิธภัณฑ์สถานชนิดนี้คือ ความร่วมมือร่วมใจของนักศึกษาแต่ละคนและบุคคลที่จบการศึกษาแล้ว

แต่โดยทั่วไปแล้วการแบ่งประเภทของพิพิธภัณฑ์ กระทำได้หลายระดับหลายแบบ ซึ่งขึ้นกับเกณฑ์ที่ใช้แบ่ง อาทิเช่น รัฐบาลหรือเอกชน เทศบาลหรือเมือง หนังสือบางเล่มแบ่งตามสาขาวิชาความรู้ สาขาวิชา ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันได้มีใช้เรื่องตายตัวใครคิดก็ย่อมได้โดยอาศัยตรรกวิทยา (Logle) เข้าตัดสินซึ่งแม้แต่ชาวตะวันตกด้วยกันเองอย่าง ยุโรป และอเมริกาก็ไม่ค่อยเหมือนกัน

อย่างยุโรปได้จัดทำพิพิธภัณฑ์สถานเป็นเวลานานแล้วและจะเกิดขึ้นจากเดิมในที่ซึ่งไม่ใช่อาคารสำหรับจัดแสดงเลข เช่น พระราชวังต่างๆ ความยุ่งยากสับสนจึงมีมากมาย เช่น พิพิธภัณฑ์ลาอูฟ (La Louvre) เช่นเมื่อล่มราชวงศ์แล้วเกิดจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์สถานสิ่งของต่างๆ จึงมากมาย แต่สำหรับในอเมริกาแล้วในการสร้างจินตนาการสร้างสิ่งแวดล้อมขึ้นมาโดยที่ยังไม่มีโบราณคดี ถ้ามีมักเป็น Art Gallery โดยเน้นของชนชาติตะวันออก (Oriental style) ซึ่งเป็นข้อ ได้เปรียบของอเมริกาซึ่งจัดสร้างนิทรรศการ ในอาคารซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์สถานโดยตรง อีกทั้งวิทยาการความรู้ด้านการออกแบบและกำลังเงิน อำนาจในการที่จะเก็บรวบรวมวัตถุ (collect) มากบางครั้งก็ใช้อำนาจทางการทูตอีกต่างหาก ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นถึงระบบการวางรากฐานการทำงาน แจ็งแรงโดยอาศัยการดูงานของยุโรปแล้วนำไปปรับปรุงที่ละขั้นตอนใช้ประสบการณ์ค่อยๆ แก้ไข ไปจนสุดท้ายก็ตั้งเป็นสหภาพพิพิธภัณฑ์ระหว่างชาติ (ICOM) ขึ้นมา

(เรียบเรียงจากบทสัมภาษณ์ .ชนม์ คุณ มงคล สำนายสุข ภัณฑารักษ์ ประจำ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การศึกษาความหมายของอาการแพทย์แผนไทย

การแพทย์แผนไทยคือ ปรัชญา องค์ความรู้ และวิถีปฏิบัติเพื่อดูแลสุขภาพ และการบำบัดรักษาโรค ความเจ็บป่วยของประชาชนแบบดั้งเดิม สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย และ วิถีชีวิตแบบไทย วิธีการปฏิบัติของกรแพทย์แผนไทยได้จากการสะสมและถ่ายทอดประสบการณ์อย่างเป็นระบบระเบียบ โดยการสังเกต การบันทึก การวิเคราะห์วิจัย มาเป็นเวลาช้านาน

2.2.1 ทฤษฎีการแพทย์แผนไทย

การแพทย์แผนไทย เป็นองค์รวมที่เน้นธรรมชาติ ความสมดุลในร่างกายและจิตใจ คำนึงถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดโรค อายุฤดูกาล เวลาที่อยู่อาศัย และ พันธุกรรม (ธาตุเจ้าเรือน)

ธาตุทั้ง 4

ในร่างกายคนเราปกติแล้วประกอบด้วยธาตุทั้ง 4 ที่มีความสมดุล ธาตุทั้ง 4 ได้แก่

1. ธาตุดิน (ปรวี) องค์ประกอบของสิ่งมีชีวิตที่เป็นของแข็ง คงรูป เป็นอวัยวะต่างๆ มี 20

ประการ

2. ธาตุน้ำ (อาโป) เป็นของเหลวที่ไหลไปมา ซึมซับทั่วร่างกาย อาศัยธาตุดินเพื่อการคงอยู่

อาศัยธาตุลมเพื่อการเคลื่อนไหว มี 12 ประการ

3. ธาตุลม (วาโย) เป็นสิ่งที่มีความเคลื่อนไหว ทำให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหวไปมาได้ มี 6 ประการ

4. ธาตุไฟ (เตโช) เป็นความร้อนที่สามารถเผาผลาญให้แตกสลาย ไฟทำให้ลมและน้ำใน

ร่างกายเคลื่อนที่ด้วยพลังงานแห่งความร้อนที่พอเหมาะ ไฟทำให้ดินอุ่น คือ อวัยวะต่างๆ ไม่นำเสียไป ไฟในภาวะมี 4

ประการ

ธาตุเจ้าเรือน

ช่วงเวลาในครมภ์มารดาของแต่ละคน มีอิทธิพลทางธรรมชาติ มีความร้อน ความเย็นของภูมิอากาศตามฤดูกาลที่แตกต่างกัน ทำให้ธาตุทั้ง 4 ของแต่ละคนแตกต่างกันด้วย ในพระคัมภีร์ ปฐมจินดาสภาไว้ว่า เมื่อตั้งครมภ์ในฤดูกาลใด ให้เอาของฤดูกาลนั้นเป็นที่ตั้งแห่งธาตุกุมาร กุมารนั้นๆเช่น

ตั้งครมภ์เดือน	5, 6, 7	เป็นสัญญาลักษณ์แห่งธาตุไฟ
ตั้งครมภ์เดือน	8, 9, 10	เป็นสัญญาลักษณ์แห่งธาตุลม
ตั้งครมภ์เดือน	11, 12, 1	เป็นสัญญาลักษณ์แห่งธาตุน้ำ
ตั้งครมภ์เดือน	2, 3, 4	เป็นสัญญาลักษณ์แห่งธาตุดิน

2.2.2 แนวทางการรักษา

1. การดูแลสุขภาพเบื้องต้น โดยการปรับปรุงพฤติกรรมที่เป็นมูลเหตุ การเกิดโรค ด้วยหลักการ “ธรรมานามัย” ได้แก่

- กายานามัย การดูแลร่างกายโดยการออกกำลังกาย การพักผ่อน การกินอาหารที่เพียงพอและเหมาะสมแก่ธาตุของตนเอง

- จิตตานามัย การดูแลจิตใจการฝึกสมาธิให้เข้มแข็ง จิตมีพลัง เกิดปัญญา เกิดความสงบสุข จะทำให้การต้านทานโรคดีขึ้นเมื่อจิตใจเข้มแข็ง เกิดปัญญา ช่อมเลือกพฤติกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ ไม่ตามใจตนเองด้วยกิเลสและความอยากคือค้นหา

- ชีวิตนามัย การดำรงชีวิตแบบ มัชฌิมา หรือทางสายกลาง คือเลี้ยงชีวิตชอบไม่ก่อให้เกิด

ความเครียด ไม่ฝืดศีล รักษาศีล 5 ให้บริสุทธิ์ รักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การบำบัดโรคที่ไม่รุนแรง โดยสามารถแบ่งออกเป็น

1. การใช้ยาสมุนไพร โดยวิธี

- ยาหม้อ เป็นการรักษาโดยการใช้น้ำสมุนไพรที่เหมาะสมแก่โรคหรืออาการเจ็บป่วยของแต่ละคนที่ไม่เหมือนกัน โดยชาจะมีกรปรุงตามตำรา และสูตรยาที่สืบทอดมา
- การอบสมุนไพร เป็นการอบแบบอบไอน้ำโดยวิธีต้มสมุนไพรแล้วรมไอน้ำแก่ผู้ป่วยเป็นการเปิดรูขุมขนแล้วให้ตัวยาแทรกซึมเข้าสู่ผิวหนังโดยตรง และสูดไอของสมุนไพรเข้าสู่ร่างกายไปพร้อมๆกัน
- การประคบ เป็นการนำเอาสมุนไพรหลายชนิดที่มีสรรพคุณในทางแก้ฟกช้ำ ปวดเมื่อย โขลกพอแหลกแล้วนำไปห่อด้วยผ้าขาวบาง เรียก"ลูกประคบ" เวลาใช้ต้องนำไปนึ่งด้วยไอน้ำร้อน แล้วนำไปประคบบริเวณที่ต้องการ สามารถใช้ควบคู่กับการนวดได้
- การทำให้เป็นยาผงหรือปั้นเป็นลูกกลอน
- ยาใช้ภายนอก เช่น น้ำมันไพลสำหรับทาถูขนาด ขาดชนิดต่างๆ

2. หัตถบำบัด โดยการ

- การนวดไทย การนวดมีอยู่คู่สังคมไทยมานาน การนวดไม่ใช่เพียงเพื่อรักษาความเจ็บป่วยเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อสุขภาพด้วย เป็นกระบวนการดูแลสุขภาพและการรักษาโรค โดยอาศัยการสัมผัสอย่างมีหลักการ ระหว่างผู้ให้การรักษาและผู้รับการรักษา การนวดจะส่งผลโดยตรงต่อร่างกายและจิตใจ คือทำให้เกิดการไหลเวียนของเลือดลมกล้ามเนื้อผ่อนคลาย รักษาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย อาการฟกช้ำ เคล็ดขัดยอก จนกระทั่งสามารถทำให้มีสุขภาพดีจิตใจสดชื่น กระปรี้กระเปร่า จิตใจผ่อนคลายได้อย่างดี การนวดทุกรูปแบบมีการพัฒนาโดยใช้อุปกรณ์ช่วยในการนวดให้มีน้ำหนักกดที่ชัดเจน และสามารถใช้นวดตนเองได้

- การนวดฝ่าเท้าจุด การนวดฝ่าเท้าเป็นศิลปะในการวินิจฉัยและการรักษาโรคที่ชาวตะวันออก จีน อินเดีย ใช้กันมานานกว่า 300 ปีก่อนคริสตกาลและคงเกิดขึ้นมาพร้อมกับการกดจุดฝังเข็ม ต่อมาความรู้ได้เผยแพร่ไปทั่วอเมริกาและยุโรป การนวดฝ่าเท้าเป็นการนวดที่ได้รับการสนใจมากที่สุดในบรรดาการกดนวดไปบนบริเวณหนึ่งและส่งผลไปยังบริเวณอื่นๆ โดยหลักการที่ว่าอวัยวะในร่างกายจะแสดงสัมพันธ์กับบริเวณผิวหนังซึ่งมีปลายประสาทจากจุดรวมเส้นประสาทเดียวกันเชื่อว่าที่ฝ่าเท้าจะเป็นจุดรวมปลายประสาทที่สัมพันธ์กับอวัยวะส่วนต่างๆในร่างกาย การกดจุดนวดจุดหรือบริเวณใดบริเวณหนึ่งบนฝ่าเท้าจะเป็นการกระตุ้นอวัยวะต่างๆในส่วนที่สัมพันธ์กัน หากเกิดการเจ็บป่วยหรือผิดปกติในส่วนใดของร่างกาย จุดที่สัมพันธ์บนฝ่าเท้าจะเกิดปมโต ผิวหนังเรียกว่า "Crystalline" หรือ "Gritty" เมื่อกดที่ปมจะรู้สึกเจ็บมาก สถาบันการแพทย์แผนไทยได้สนับสนุนการนวดฝ่าเท้าเพื่อใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ มีการพัฒนาการนวดฝ่าเท้าที่จะนำมาใช้ในการเผยแพร่ให้กับประชาชน ช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อกระตุ้นการทำงานของอวัยวะต่างๆในร่างกายช่วยบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นได้

- ทำฤๅษีคัตคน เป็นการออกท่ากายบริหาร ยืดข้อพับ คลายกล้ามเนื้อ เกร็งตัว คัดคนตามท่าทางต่างๆที่มีการคิดค้นขึ้นมานานในไทย ไม่พบแหล่งที่มา แต่ได้มีการรวบรวมไว้เป็นหลักฐานไว้ที่วัดโพธิ์ โดยสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชการที่ 1 และมีการสร้างใหม่ในรัชการที่ 3 โดยทรงนิพนธ์โคลงสี่สุภาพเพื่อบรรยายสรรพคุณของท่าต่างๆไว้รวมกับกวีมีชื่อในสมัยนั้น ทำฤๅษีคัตคนจะช่วยให้อาการปวดเมื่อยหายไป และมีสรรพคุณในการรักษาโรคเบื้องต้นได้ ช่วยให้มีการเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่วตามธรรมชาติ เลือกลมเดินได้สะดวก ต่อต้านโรคภัย มีการใช้สมาธิร่วมด้วย ช่วยยกระดับจิตใจให้พ้นจากอารมณ์ขุ่นมัว และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการหายใจให้สะดวกขึ้น

2.3 กรณีศึกษาโครงการเปรียบเทียบ

2.3.1 ชมรมรักษัสมุนไพโรจังหวัดลำปาง

ที่ตั้ง	177 หมู่ 12 บ้านเขาลงค์ทองถนนคันเมือง ตำบลบ่อแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
วัตถุประสงค์	เพื่อต้องการเผยแพร่การปลูกและการใช้สมุนไพโรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
ลักษณะของโครงการ	สมาชิกของชมรมเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพโร ภายในพื้นที่ใกล้เคียง เน้นการจำหน่าย ยาสมุนไพโรที่ผลิตและแปรรูปครบวงจรมีบริการสุขภาพและให้ความรู้เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยแก่บุคคลทั่วไปที่ สนใจ
โครงการ	- จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพโรทั้งปลีกและส่ง ,พันธ์พืชสมุนไพโรและไม้หา ยาก ,วารสารหนังสือ ตำราเกี่ยวกับสมุนไพโร ,วัสดุอุปกรณ์การแปรรูปสมุนไพโร
ด้วยสมุนไพโร	- บริการอบสมุนไพโร ,แช่น้ำสมุนไพโร ,นวดแผนไทย ,ประคบ และขัดผิว
ประเภทผู้ใช้บริการ	- บริการให้การศึกษาดูงาน ,จัดนิทรรศการสมุนไพโรนอกสถานที่ - สวนสมุนไพโรที่มีป้ายชื่อพร้อมสรรพคุณ ,ศาลาพักผ่อน - ห้องสมุดสมุนไพโร
ไป เป็นกลุ่มผู้มียารักษาได้ปานกลาง	ประชาชนทั่วไปในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง ส่วนมากอายุเฉลี่ย 40 ปีขึ้นไป
การจัดวางขอบเขต	ด้านหน้าโครงการเป็นลานจอดรถ มองเห็นเร็วและป้ายชื่อโครงการ มี อาคารเวกช้อยเป็นหลังๆ และระหว่างอาคารโดยเริ่มจากทางเข้าหลักของโครงการที่ต้องเดินเข้าไปในบริเวณสวน สมุนไพโรที่ร่มรื่น โดยจะมีชื่อและสรรพคุณติดไว้สำหรับศึกษา อาคารหลังกลางเป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นร้าน จำหน่ายสมุนไพโร โดยมีชั้นวางของกระจกทรงกระบอกอยู่กลางห้องที่ถูกค้าสามารถเดินดูได้รอบและต่อเนื่องไปถึง ส่วนห้องสมุดสมุนไพโรขนาดเล็กด้านในที่เปิดให้เห็นสวนสมุนไพโรด้านหลัง มีส่วนสำนักงานอีกด้านหนึ่ง ชั้นบน เป็นส่วนของการผลิตโดยการอัดเม็ด บรรจุแคปซูลด้วยเครื่องจักร และมีส่วนของห้องเก็บผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป
	อาคารถัดมาเป็นอาคารบำบัด เป็นหลังเล็กชั้นเดียว ให้บริการ อบไอน้ำ แช่น้ำสมุนไพโร ขัดผิวด้วยสมุนไพโร และ นวดแผนไทย โดยแยกเป็นส่วนชาย-หญิง มีตู้เก็บของ ห้องน้ำ ห้องแต่งตัวและห้องอบสมุนไพโรที่เป็นห้องเดี่ยวแต่ ละห้องสามารถแยกปรับอุณหภูมิได้ นอกจากนี้ยังมีส่วนของศาลาจุดเริ่มเดินเท้าเปล่าภายในสวน มีโรงตากแห้ง สมุนไพโรที่สวนด้านหลังโครงการที่สามารถเข้าไปเยี่ยมชมได้ และอาคารบริการของเจ้าหน้าที่ด้านหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 อาศรมแสงอรุณ

ที่ตั้ง กรุงเทพมหานคร 64 ซอยศึกษาวิทยา ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก

ลักษณะของโครงการ เป็นหนึ่งใน มูลนิธิแสงอรุณ จัดตั้งขึ้นโดยไม่มุ่งเน้นผลกำไร แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คุณภาพชีวิตของคนไทยดีขึ้น เน้นที่การดูแลสุขภาพทั้งกายและใจ

โครงการ

- ห้องสมุดแสงอรุณ เป็นห้องสมุดเฉพาะเกี่ยวกับสมุนไพร
- ร้านอาหารเพื่อสุขภาพ
- ห้องออกกำลังกาย และการบริการนวดแผนไทยและอบสมุนไพร
- ส่วนอบรมและกิจกรรมวันหยุด เป็นกิจกรรมสัปดาห์วันเสาร์ – อาทิตย์ หรือวัน จันทร์ – ศุกร์ เช่น หลักการนวดฝ่าเท้าเบื้องต้น, การนวดไทยขั้นพื้นฐาน, การดูแลสุขภาพแบบผสมผสาน, การฝึกจิตเพื่อสมาธิและการผ่อนคลาย ฯลฯ
- ร้านจำหน่ายเพื่อสุขภาพ

ประเภทผู้ใช้บริการ เน้นกลุ่มคนทำงาน ในย่านสีลมสารท เพื่อใช้เวลาหลังเลิกงาน หรือช่วงวันหยุด เป็นกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางจนถึงค่อนข้างสูง

การจัดวางขอบเขต ไม่ได้เน้นการตกแต่งที่หรูหราแต่จะเน้นที่ความเป็นธรรมชาติ และความเป็นกันเอง อาศรมแสงอรุณอยู่ในพื้นที่ด้านหน้าบริษัท PLAN มีถนนเล็กเข้าไปที่จอดรถของพนักงานด้านใน ถนนแยกโครงการออกเป็น 2 ส่วน คืออาคารห้องสมุดที่เป็นห้องสมุดเก่าของบริษัทเป็นอาคาร 2 ชั้น โถงบันไดมีผนังกระจกโค้งสามารถมองเห็นต้นไม้จากด้านนอก รับแสงจากธรรมชาติเข้ามาใช้ และสามารถเชื่อมต่อพื้นที่ของชั้น 1 และ ชั้น 2 เข้าด้วยกัน อาคารฝั่งตรงข้ามมรณของร้านอาหารใต้ต้นไม้ เชื่อมต่อไปถึงใต้ถุนตึกด้านใน มีร้านค้าเล็กๆอยู่ติดถนน อาคารหลังนี้มีพื้นที่ส่วนใหญ่เปิดโล่ง เมื่อขึ้นไปชั้น 2 จะเป็นบาร์เครื่องดื่มเล็กๆ มีที่นั่งคุยและเป็นที่พักผ่อนของผู้ที่ออกกำลังกายในส่วนฟิตเนสที่เปิดต่อเนื่องถึงกัน มีห้องอาบน้ำและอบสมุนไพรอยู่ด้านข้างโดยไม่ได้แยกตู้เก็บของ ชาย-หญิง แต่มีการแยกที่ห้องน้ำและห้องอบสมุนไพร (เปลี่ยนเสื้อผ้าในห้องน้ำ) ด้าน ในสุดของห้องออกกำลังกายมีห้องนวดแบบห้องเดี่ยวมี 4 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3 พิพิธภัณฑ์พีชลิรินธร

ที่ตั้ง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถนนพหลโยธินเขตจตุจักร กรุงเทพ
วัตถุประสงค์	รวบรวมตัวอย่างและข้อมูลต่างๆมาจัดสร้างเป็นพิพิธภัณฑ์ขึ้น พร้อมทั้งยังจัดให้มีห้องสมุดพืชอยู่ภายในโครงการด้วย
ลักษณะของโครงการ	เป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อรวบรวมและให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไป และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เน้นที่ส่วนของห้องสมุดและสวนสมุนไพร
โครงการ	- ห้องสมุดทั่วไป - ห้องสมุดสมุนไพร - สวนสมุนไพร - นิทรรศการชั่วคราว
ประเภทผู้ใช้บริการ	ประชาชนทั่วไปที่สนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งให้ความรู้และไม่ เก็บค่าเข้าใช้บริการ
การจัดวางขอบเขต	เนื่องจากภายในอาคารเน้นส่วนที่เกี่ยวกับวิชาการ ใหญ่จึงเป็น ส่วนของห้องสมุดพื้นที่โดยส่วนมากจึงเป็นส่วนห้องสมุด และสำนักงาน โดยใช้พื้นที่โดยรอบอาคารใน การจัดสวนสมุนไพร การจัดวางอาคารเป็นไปตามแนวยาวเพื่อที่จะนำเอาแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ให้ ได้มากที่สุด ในส่วนของห้องสมุดและส่วนนิทรรศการชั้นบนเป็นส่วนที่เชื่อมต่อกับสวนสมุนไพร โดยรอบทั้งยังมีการดึงเอาธรรมชาติบางส่วนเข้าไปใช้ในอาคารอีกด้วย ส่วนของห้องสมุดพืชใช้ การเปิดรับลมจากภายนอกและมีเครื่องดูดความชื้น ตู้เก็บสมุดพืชใช้ตู้ไม้เนื้อแข็งขนาด 0.60X 1.20x2.20 เมตร โดยวางตู้หลังชนกันบริเวณกลางห้อง พื้น พับนั้ เพลาน ใช้ฉีขาว เพื่อลดความทึบของ ตู้ไม้สีเข้มและช่วยให้ตู้ห้องกว้างขึ้น โต๊ะอ่านหนังสือมีขนาด 1.20x1.20 เมตรจึงใหญ่กว่าโต๊ะทั่วไป ส่วนมากได้จัดวางคิดหน้าต่างเพื่อใช้แสงสว่างจากภายนอก ในส่วนสำนักงานมีขนาดใหญ่และมี บรรณารักษ์ประจำอยู่ชั้นละ 2 คนเพื่อดูแลความเรียบร้อยของห้องสมุดและส่วนห้องสมุดคอมพิวเตอร์ ในส่วนของห้องสมุดพืชไม่มีการอนุญาตให้ทำการยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดหรือถ่าย เอกสารใดๆทั้งสิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.4 หอไทยนิทัศน์

ที่ตั้ง	หอไทยนิทัศน์ ชั้น 2 ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320
วัตถุประสงค์	ให้ความรู้ในเรื่องของประวัติศาสตร์ การวิวัฒนาการของอารยธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยถ่ายทอดความรู้สื่อที่น่าสนใจได้โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากรูปแบบให้ผู้ชมสามารถสัมผัสได้ด้วยตนเอง
ลักษณะของโครงการ	เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีการใช้สื่อผสมที่ทันสมัยและสื่อต่างๆ เข้ามาในการจัดแสดงเพื่อให้ความรู้แก่ผู้สนใจทุกระดับอายุ
โครงการงาน	- จัดแสดงเรื่องราวต่างๆ ทั้งส่วนนิทรรศการถาวรและนิทรรศการชั่วคราว <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในโอกาสต่างๆ - มีการจัดอบรมและฉายสไลด์ในกรณีต่างๆ
ประเภทผู้ใช้บริการ	นักเรียน นักศึกษา ที่สนใจ และประชาชนทั่วไป รวมไปถึงนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและชาวต่างประเทศ
การจัดวางขอบเขต	การจัดวางอาคารจะให้ผู้เข้าชมเดินผ่านในส่วนของลานไทยนิทัศน์แล้วค่อยเข้าสู่ในส่วนของโรงทางเข้าการจัดแสดงเน้นที่การเรียงลำดับของเรื่องราวในการจัดแสดงโดยการจัดทางเดินเป็นแบบกึ่งบังคับที่เรื่องราวหนึ่งนำไปสู่อีกเรื่องราวหนึ่งโดยมีส่วนของลานกิจกรรมอยู่ตรงกลางและล้อมรอบโดยส่วนนิทรรศการต่างๆ โดยทั้งหมดสามารถมองเห็นในส่วนของลานกิจกรรมภายใน ได้มีการจัดวางส่วนของห้องน้ำไว้ในส่วนของโรงพักคอยและมีเพียง ร้อยละ 3.5 ของส่วนนิทรรศการทั้งหมดจึงไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ในส่วนของการจัดแสดงได้จัดในรูปแบบที่ทันสมัยและเน้นที่การจำลองของศิลปะประยุกต์

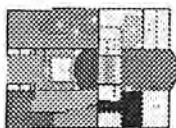
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษาหอไทยนิทัศน์ 17

หอไทยนิทัศน์

หอไทยนิทัศน์ ชั้น 2 ศูนย์วัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10320

เป็นสถานที่แสดงผลงานของชาวต่างชาติที่ชื่นชอบความงามอันล้ำค่า ศิลปะไทยประเพณี โดยได้มีผลงานทางศิลปกรรมอันเป็นที่ประจักษ์ 1,200 ผลงานและงานศิลปะ 2 อาคารบริเวณอาคารศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

- โถงหน้า
- ระเบียงนิทรรศการศิลปะ
- ห้องนิทรรศการศิลปะ
- ห้องนิทรรศการศิลปะ
- ห้องนิทรรศการศิลปะ
- ห้องนิทรรศการศิลปะ
- ห้องนิทรรศการศิลปะ
- ห้องนิทรรศการศิลปะ

จัดแสดงงานศิลปะ 2 ชั้น ชั้นที่ 1

ชั้นที่ 1 จัดเป็นนิทรรศการแสดงผลงานศิลปะไทย นำเสนอทั้งเรื่องความเป็นอยู่ของชนชั้นต่างๆ ในราชสำนัก ส่วนนิทรรศการศิลปะไทย ภาพจิตรกรรมฝาผนัง

ความงามในภาพของชนชั้นไทย

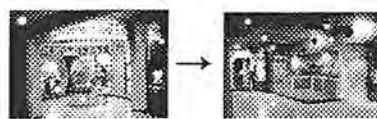
ชั้นที่ 2 นิทรรศการ

ภาพศิลปะไทย

ชีวิตความเป็นอยู่และศิลปวัฒนธรรมของชนชั้นในราชสำนัก

กรณีศึกษาหอไทยนิทัศน์ 18

ชั้นที่ 2 นำเสนอเรื่องราวของประเทศไทยในสมัยรัตนโกสินทร์โดยงานศิลปะที่งดงามล้ำค่าของชาวสยาม

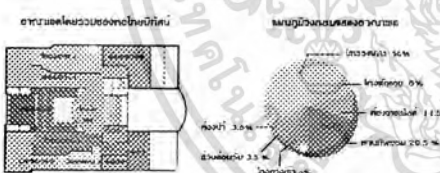

ภาพนิทรรศการจัดแสดง

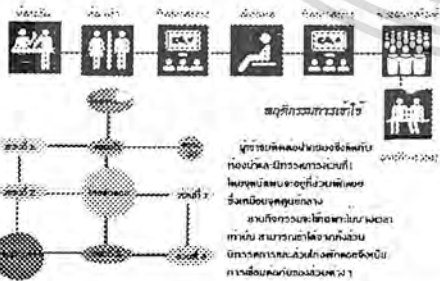
ชีวิตความเป็นอยู่และศิลปวัฒนธรรมของชนชั้นในราชสำนัก

กรณีศึกษาหอไทยนิทัศน์ 19

งานศิลปะของนิทัศน์

งานศิลปะไทย 2 ชั้น ชั้นที่ 1 การนำเสนอของศิลปะไทย 2 ชั้น ชั้นที่ 2 ของนิทรรศการเป็นนิทรรศการที่เน้นศิลปะไทยและศิลปะสมัยใหม่ของศิลปินไทยที่มีชื่อเสียง 100 ผลงานและผลงานศิลปะต่างประเทศ

ชีวิตความเป็นอยู่และศิลปวัฒนธรรมของชนชั้นในราชสำนัก

กรณีศึกษาหอไทยนิทัศน์ 20

นิทรรศการนิทัศน์และงานศิลปะของชนชั้นในราชสำนัก

ชีวิตความเป็นอยู่และศิลปวัฒนธรรมของชนชั้นในราชสำนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.5 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

ที่ตั้ง	ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ถ.โรจนนะ ต.เกาะเรียน อ.พระนครศรีอยุธยา
วัตถุประสงค์	เป็นแหล่งรวบรวมข่าวสาร เอกสาร และหลักฐานทางโบราณคดี และเป็นหลักในการประชาสัมพันธ์ การจัดการในการศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาทั้งในและนอกประเทศ
ลักษณะของโครงการ	มีพื้นที่ใช้สอย 2 ชั้น โดยชั้นบนเป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ ที่เปิดให้แก่ประชาชนทั่วไปโดยมีการเสียดำเข้าชมเล็กน้อยเพื่อบำรุงรักษาเป็นการแสดงเรื่องราวโดยคร่าวๆของประวัติศาสตร์อยุธยา ส่วนบริเวณชั้นล่างเป็นส่วนลานกิจกรรมและส่วนบริการต่าง- โครงการ - แสดงชีวิตสังคมและวัฒนธรรมในอดีตของอยุธยาด้วยการจำลองอาคารสถานที่ ชุมชน กิจกรรมและสื่อของที่สูญไปแล้วในปรากฏในแบบที่เป็นจริงตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยมีมาตราส่วนที่เหมาะสม - โถงอเนกประสงค์สำหรับทำกิจกรรมต่างๆ - ส่วนบริการห้องประชุมใหญ่ - ส่วนบริการห้องสมุด
ประเภทผู้ใช้บริการ	นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป นักท่องเที่ยวต่างชาติ
การจัดวางขอบเขต	อาคารแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ส่วนของ พิพิธภัณฑ์ชั้นบนและในส่วนของการบริการห้องสมุด ห้องประชุมชั้นล่าง ในส่วนของพิพิธภัณฑ์ชั้นบนเป็นแบบเน้นนำ โดยเป็นห้องโถงแบ่งเป็น 3 ส่วนมีโถงตรงกลางและมีทางเดินเป็น ทางลาด ทั้งซ้ายและขวา และมีทางเดินขึ้นตรงกลางผู้ชมสามารถเลือกชมได้ตามความสนใจ แต่จะมีป้ายบอกลำดับหัวข้อขนาดเล็ก ไว้ตามจุดเริ่มต้นของหัวเรื่องต่างๆ นอกจากนี้จากทางเข้าสู่โถงกลางถึงหัวข้อการจัดแสดงต่างๆแล้ว ผู้ชมจะถูกดึงดูด้วยแบบจำลองเรือขนาดใหญ่วางซ้ายและนำเข้าสู่หัวข้อที่ 2 ต่อไป นอกจากนี้รูปแบบอาคารที่เป็นส่วนโค้งทำให้มีการจัดหัวข้อที่ 1 ในรูปโค้งหักฉากสู่หัวข้อต่างๆและกลับมาถึงส่วนกลางอีกทีหนึ่งเพื่อเลือกที่จะชมหัวข้อต่างๆได้ตามความสนใจ ก่อน-หลัง เนื่องจากไม่มีความต่อเนื่องของเนื้อเรื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

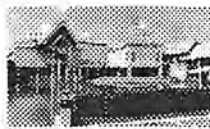
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

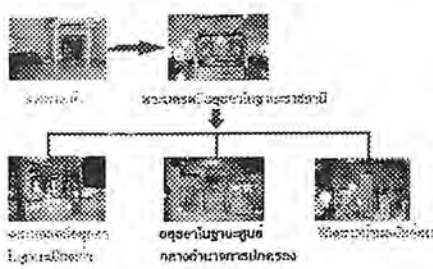
ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ถนนพหลโยธิน อ.สวนหลวง ร.4 กรุงเทพฯ 10150

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา... เปิดให้บริการทุกวัน... เวลา 9.00-16.30 น.

- จุดชมทิวทัศน์... พิพิธภัณฑ์... อาคารนิทรรศการ...

ชมความงามในวรรณคดี... ชมวิถีชีวิต... ชมสถาปัตยกรรม...

เทคนิคการจัดแสดง

Table with 2 rows and 3 columns showing various display techniques like 'แบบจำลอง', 'แบบภาพนิ่ง', etc.

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในจังหวัดปทุมธานี

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในจังหวัดปทุมธานี

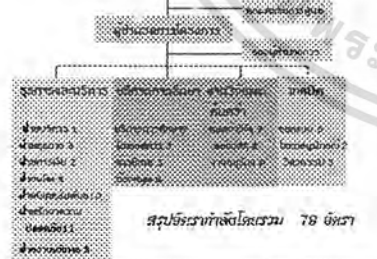
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

อาณาเขตของบริเวณ

จากแผนผังจะ 2 ใกล้เคียงกับ... สวนนกนางแอณ... สวนนก...

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

สรุปอัตราจ้างโดยรวม 79 อัตรา

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในจังหวัดปทุมธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า... ไม่ว่าการณีใดๆ ทั้งสิ้น...

2.3.6 พิพิธภัณฑที่ประวัติการแพทย์ไทย อวย เกตุสิงห์

ที่ตั้ง: อาคารสรีรศาสตร์ ชั้น 1 ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะแพทย ศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์ เนื่องจากครั้งแรกของโรงพยาบาลศิริราช มีการเรียนการสอนวิชาแพทย์แผนไทย จนถึงประมาณ พ.ศ. 2456 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจึงมีการยกเลิกการเรียนการสอนแพทย์แผนไทย ศ.นพ.อวย เกตุสิงห์ จึงรวบรวมเรื่องราวของการแพทย์ไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่ออนุรักษ์และทำความเข้าใจในประวัติความเป็นมาของการแพทย์แผนไทย

ลักษณะของโครงการ เป็นพิพิธภัณฑที่ทำการดัดแปลงมาจากอาคารเรียนเก่าของภาควิชาเภสัชวิทยามีการแบ่งเป็น 2 ชั้น โดยจัดสร้างเป็นชั้นลอยเสริมขึ้นมาจึงทำให้มีระดับความสูงในแต่ละชั้นต่ำ การจัดแสดงเน้นที่การใช้หุ่นจำลองในการแสดงหัวข้อต่างๆ นอกจากนี้ยังมีสวนของสวนสมุนไพร ซึ่งอยู่ในบริเวณด้าน ในของบริเวณภาควิชาเภสัชกรรม

โครงการ แสดงประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของการแพทย์ไทยโดยจัดแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆดังนี้

- พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ครุแพทย์
- ตำราแพทย์
- การตั้งครุภัก
- การ เกิด แก่ เจ็บ ตาย
- การเจ็บป่วยและการรักษา
- อุปกรณ์ในการทำยา
- อาหารสำหรับผู้ป่วย
- ฤๅษีคึดคน
- การนวดและกายภาพ
- หมอไสยศาสตร์
- รำนยาไทย

ประเภทผู้ใช้บริการ นักเรียน นักศึกษาและนักศึกษาแพทย์

การจัดวางขอบเขต ด้านหน้าทางเข้าจัดเป็น โถงทางเข้าขนาดเล็กมีการนำเข้าสู่ประวัติการแพทย์ไทย ส่วนด้านในมีการจัดวางโดยแบ่งทางเดินออกเป็น 3 ช่วงและทางขึ้นชั้นลอยด้านข้าง การจัดแสดงเรียงตามลำดับเนื้อหาโดยสรุปมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ช่วงใหญ่ๆและสามารถเลือกชมได้ตามความเหมาะสม

คู่มือใช้พิพิธภัณฑที่ประวัติการแพทย์ไทย อวย เกตุสิงห์

ประวัติและที่มาของพิพิธภัณฑที่
อวย เกตุสิงห์

พิพิธภัณฑที่ประวัติการแพทย์ไทย อวย เกตุสิงห์ ตั้งอยู่ที่อาคารสรีรศาสตร์ ชั้น 1 ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์
เพื่ออนุรักษ์และทำความเข้าใจในประวัติความเป็นมาของการแพทย์ไทย

ลักษณะของโครงการ
เป็นพิพิธภัณฑที่ทำการดัดแปลงมาจากอาคารเรียนเก่าของภาควิชาเภสัชวิทยามีการแบ่งเป็น 2 ชั้น โดยจัดสร้างเป็นชั้นลอยเสริมขึ้นมาจึงทำให้มีระดับความสูงในแต่ละชั้นต่ำ การจัดแสดงเน้นที่การใช้หุ่นจำลองในการแสดงหัวข้อต่างๆ นอกจากนี้ยังมีสวนของสวนสมุนไพร ซึ่งอยู่ในบริเวณด้าน ในของบริเวณภาควิชาเภสัชกรรม

ประเภทผู้ใช้บริการ
นักเรียน นักศึกษาและนักศึกษาแพทย์

การจัดวางขอบเขต
ด้านหน้าทางเข้าจัดเป็น โถงทางเข้าขนาดเล็กมีการนำเข้าสู่ประวัติการแพทย์ไทย ส่วนด้านในมีการจัดวางโดยแบ่งทางเดินออกเป็น 3 ช่วงและทางขึ้นชั้นลอยด้านข้าง การจัดแสดงเรียงตามลำดับเนื้อหาโดยสรุปมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ช่วงใหญ่ๆและสามารถเลือกชมได้ตามความเหมาะสม

คู่มือใช้พิพิธภัณฑที่ประวัติการแพทย์ไทย อวย เกตุสิงห์

การจัดแสดง

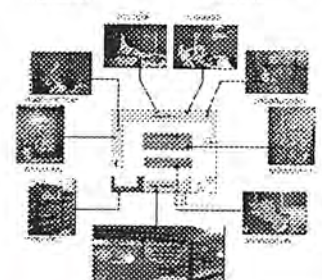
พิพิธภัณฑที่ประวัติการแพทย์ไทย อวย เกตุสิงห์ ตั้งอยู่ที่อาคารสรีรศาสตร์ ชั้น 1 ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์
เพื่ออนุรักษ์และทำความเข้าใจในประวัติความเป็นมาของการแพทย์ไทย

ลักษณะของโครงการ
เป็นพิพิธภัณฑที่ทำการดัดแปลงมาจากอาคารเรียนเก่าของภาควิชาเภสัชวิทยามีการแบ่งเป็น 2 ชั้น โดยจัดสร้างเป็นชั้นลอยเสริมขึ้นมาจึงทำให้มีระดับความสูงในแต่ละชั้นต่ำ การจัดแสดงเน้นที่การใช้หุ่นจำลองในการแสดงหัวข้อต่างๆ นอกจากนี้ยังมีสวนของสวนสมุนไพร ซึ่งอยู่ในบริเวณด้าน ในของบริเวณภาควิชาเภสัชกรรม

ประเภทผู้ใช้บริการ
นักเรียน นักศึกษาและนักศึกษาแพทย์

การจัดวางขอบเขต
ด้านหน้าทางเข้าจัดเป็น โถงทางเข้าขนาดเล็กมีการนำเข้าสู่ประวัติการแพทย์ไทย ส่วนด้านในมีการจัดวางโดยแบ่งทางเดินออกเป็น 3 ช่วงและทางขึ้นชั้นลอยด้านข้าง การจัดแสดงเรียงตามลำดับเนื้อหาโดยสรุปมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ช่วงใหญ่ๆและสามารถเลือกชมได้ตามความเหมาะสม

วัตถุประสงค์และที่มาของพิพิธภัณฑที่ประวัติการแพทย์ไทย อวย เกตุสิงห์

วัตถุประสงค์และที่มาของพิพิธภัณฑที่ประวัติการแพทย์ไทย อวย เกตุสิงห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย

2.3.7 เวชศาสตร์แผนไทย

ที่ตั้ง โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล 420/6 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไทย เขตราชเทวี กรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์ ให้บริการในส่วนของ การบำบัดไทยรวมถึงการทำกายภาพบำบัดแก่ประชาชนและผู้ป่วยที่เป็นอัมพาต และสร้างบุคลากรในส่วนการให้บริการบำบัดรักษาให้เพียงพอและอนุรักษ์วิชาแพทย์ไทย

ลักษณะของโครงการ ผู้ให้บริการเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมจากเวชศาสตร์แผนไทยหรือผู้ที่เรียนมาจากที่อื่นที่ผ่านการอบรมจากทางเวชศาสตร์แผนไทยแล้ว โดยทั้งหมดจะอยู่ในการควบคุมของโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน จึงอยู่ในรูปแบบของโรงพยาบาลและการใช้เสื้อผ้าผู้ป่วยแบบโรงพยาบาล

โครงการ - ส่วนลงทะเบียนและตรวจโรคโดยนงพยาบาลและมีแพทย์คอยดูแลประจำ 1 ท่าน

- ส่วนห้องขนาด 40 ที่
- ห้องนวดเท้า 30 ที่
- ห้องบำบัดโดยน้ำมัน 7 ที่
- ห้องบำบัดโดยสมุนไพร 8 ที่
- การเรียนการสอนการนวดแผนไทย

ประเภทผู้ใช้บริการ ประชาชนทั่วไป ผู้ป่วยที่ต้องทำกายภาพบำบัดที่ประจำอยู่ในโรงพยาบาลและผู้ป่วยอื่นๆ

การจัดวางขอบเขต จากผังบริเวณจะพบว่า การจัดวางแบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ ส่วนสาธารณะ ได้แก่ ส่วน โถงและลงทะเบียนรวมไปถึงทางเดินกลาง ส่วน กึ่งสาธารณะ ได้แก่ ห้องนวดชาย ห้องนวดหญิง ห้องนวดเท้า โดยจะเป็นห้องขนาดใหญ่ที่มีการยกพื้น ขึ้นสูงเพื่อแยกระดับระหว่างทางเดินกับผู้ป่วย โดยวางตามแนวยาว 2 ด้านของห้อง และระหว่างห้องบำบัดหญิงมีการทำรั้วเตี้ยกันออกเป็น 2 ห้องใหญ่ ในส่วนของห้องนวดเท้าจะทำการจัดวางเก้าอี้ฝึกนั่งตามแนวยาวของห้อง โดยด้านตรงข้ามเป็นหน้าต่างทำให้สามารถมองออกไปภายนอกได้

ในส่วนบุคคลเป็นส่วนที่มีการจัดอย่างมิดชิดและเป็นสัดส่วนเฉพาะตัวสำหรับแต่ละบุคคลได้แก่ในส่วนห้องบำบัดสมุนไพร ห้องบำบัดโดยน้ำมัน และห้อง: เปลี่ยนเสื้อผ้าทั้งหมดมีการแยกส่วนของหญิงชายอย่างชัดเจน แต่ในแต่ละส่วนจะเชื่อมกัน โดยโถงทางเดินกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมศึกษาเวชศาสตร์สมเด็จพระปิยะติศา

กรมศึกษาเวชศาสตร์สมเด็จพระปิยะติศา

เวชศาสตร์สมเด็จพระปิยะติศา

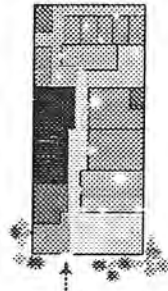
โรงพยาบาลสมเด็จพระปิยะติศา กรมศึกษาเวชศาสตร์สมเด็จพระปิยะติศา
 420/6 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวง กู้แก้ว อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
 โทร. 02-561-1000 โทรสาร 02-561-1001

ขีดความสามารถ

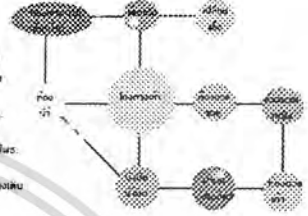
ห้องผ่าตัด	1	อัตรากำลัง
ห้องคลอด	2	อัตรากำลัง
แผนก	1	อัตรากำลัง
หอผู้ป่วย	2	อัตรากำลัง
ห้องฉุกเฉิน	1	อัตรากำลัง
ศูนย์อุบัติเหตุ	10	อัตรากำลัง
ศูนย์ศัลยกรรม	42	อัตรากำลัง
แผนก	3	อัตรากำลัง
ช่างซ่อมบำรุง	1	อัตรากำลัง
รวม	64	อัตรากำลัง

แผนผังอาคาร

- ห้องผ่าตัด
- ห้องคลอด
- ห้องฉุกเฉิน
- ห้องผู้ป่วย
- ห้องฉุกเฉิน
- ห้องฉุกเฉิน
- ห้องฉุกเฉิน
- ห้องฉุกเฉิน
- ห้องฉุกเฉิน
- ห้องฉุกเฉิน

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์

จากแผนผังอาคารจะเห็นว่า
 การจัดการแผนกมี 3 ส่วนด้วยกัน
 คือ 1. ส่วนศัลยกรรม
 2. ส่วนการพยาบาล (ห้องคลอด
 ห้องฉุกเฉินห้องผู้ป่วย)
 3. ส่วนพิเศษ (ห้องผ่าตัด
 ห้องฉุกเฉินห้องผู้ป่วย
 ห้องผ่าตัดฉุกเฉิน ห้องฉุกเฉิน)
 โดยแต่ละส่วนจะเชื่อมโยงกับแผนกต่าง ๆ

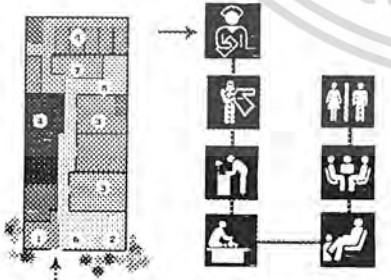
วิสัยทัศน์และพันธกิจของกรมศึกษาเวชศาสตร์

วิสัยทัศน์และพันธกิจของกรมศึกษาเวชศาสตร์

กรมศึกษาเวชศาสตร์สมเด็จพระปิยะติศา

แผนภูมิแสดงเหตุการณ์

วิสัยทัศน์และพันธกิจของกรมศึกษาเวชศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.8 โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

ที่ตั้ง	การแพทย์ทางเลือก โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ถนน ปราจีนอนุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัด ปราจีนบุรี
วัตถุประสงค์	เป็นการใช้แนวทางการแพทย์แผนไทยแบบผสมผสานในการ บำบัดรักษาผู้ป่วยในอาการต่างๆที่ต้องการหลีกเลี่ยงการใช้วิธีการแผนปัจจุบัน นอกจากนี้ยังทำการ สนับสนุนให้มีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากสมุนไพรภายในประเทศเพื่อเป็นตัวอย่างในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ยาแผนโบราณสู่สากลและส่งเสริมให้ประชาชนหันมาเอาใจใส่ในการดูแลสุขภาพ โดยการใช้ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าจากธรรมชาติ
ลักษณะของโครงการ	เป็นหน่วยงานที่แยกออกมาเฉพาะจากส่วนของโรงพยาบาล โดยมีการจัดสร้างอาคารเฉพาะแยกออกมาจากคึกใหญ่เพื่อให้สามารถรองรับผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกได้ อย่างเต็มที่แต่ทั้งหมดยังอยู่ในการควบคุมของแพทย์ในโรงพยาบาล
โครงการ	ส่วนการแพทย์ทางเลือกยังได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนตรวจสุขภาพ ผังเข็มและเสริมความงาม - ส่วนนวดแผนไทยและร้านอาหารเพื่อสุขภาพ <p>ในส่วนนี้เป็นส่วนที่ให้บริการของการนวด ประคบ อบสมุนไพรโดยเฉพาะในส่วนร้านอาหารเพื่อสุขภาพจะมีที่นั่งสำหรับนั่งทาน และทำเพื่อส่งในส่วนของที่อื่นๆที่มีการสั่งเข้ามาโดยจะเน้นเป็นอาหารมังสาวิธทั้งหมด ส่วนร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร เนื่องจากทางโรงพยาบาลมีการผลิตยาสมุนไพรเพื่อใช้ในโครงการจึงจัดให้มีการจำหน่ายในรูปแบบผลิตภัณฑ์ต่างๆ</p>
ประเภทผู้ใช้บริการ	ผู้ป่วยใน และผู้ป่วยนอก และประชาชนทั่วไป , มีผู้ใช้สูงสุด ประมาณ 70-80 คนต่อวัน
การจัดวางขอบเขต	เนื่องจากมีผู้มาใช้บริการเป็นจำนวนมากจึงมีการแยกส่วนของ ห้องตรวจและลงทะเบียนออกจากส่วนบำบัดต่างๆ โดยในส่วนของส่วนนวดแผนไทยมีการจัดทุกห้อง อยู่ในระบบปิดทั้งหมดมีการวางส่วนติดต่อไว้ด้านหน้าและมีห้องเปลี่ยนชุดและห้องน้ำกระจายอยู่ ภายในส่วนอื่นๆในบริเวณส่วนนวดตัวและนวดเท้าจะอยู่ติดกันและมีการแบ่งสัดส่วนที่ไม่ชัดเจนใน ส่วนของห้องอบสมุนไพรจะมีการแบ่งส่วนของหญิงชายชัดเจนและเป็นที่ยึดติดจึงให้ความรู้สึกที่ เป็นส่วนตัวของผู้ใช้ต่างจากส่วนอื่นๆ ในส่วนของร้านขายผลิตภัณฑ์มีการจัดวางขอบเขต อย่างชัดเจนมีการนำเอาส่วนของพนักงานเก็บสตางค์ไว้ด้านหน้าทางเข้า-ออก มีการจัดในส่วน ของตู้แช่ เครื่องดื่มอยู่ด้าน ในสุดของห้อง ในส่วนของชั้นวางสินค้าเป็นชั้นไม้สูงและพื้นกระຈกเพื่อเพิ่ม ความโล่งของชั้นวางของ มีการจัดกล่องวางสินค้าไว้บริเวณกลางห้องให้สามารถหยิบได้โดยรอบใน ส่วนของผนังโดยรอบมีหน้าต่างกระຈกโดยรอบเพื่อดึงแสงจากธรรมชาติเข้ามาใช้ในร้านการจัดเน้นไป ที่โทนสีสว่างเพื่อสะอาดและมีหน้าต่างช่วยให้โล่ง ระบบระบายอากาศเป็นแบบระบบปิดเพื่อ ควบคุมอุณหภูมิและเนื่องจากมีส่วนของตู้แช่เย็นอยู่ด้วยจึงจำเป็นที่จะใช้ระบบปรับอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัดส่วนของผู้ใช้บริการมากที่สุดประมาณ 60-70 คน มีช่วงอายุประมาณ 27-35 ปี โดยมีสัดส่วนของชายและหญิงใกล้เคียงกันมาก

สาขาการ บริหารและอัตรากำลัง

แพทย์เฉพาะทาง	1	อัตรา
พยาบาล	2	อัตรา
หัวหน้าฝ่ายการบริการ	1	อัตรา
เจ้าหน้าที่ฝ่ายบำบัด	40	อัตรา
แม่บ้าน	2	อัตรา
ฝ่ายอาหาร	4	อัตรา
ฝ่ายการเงิน	1	อัตรา
ฝ่ายร้านค้า	5	อัตรา
รวม	56	อัตรา

จากการใช้งานพบว่าอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้มาใช้บริการ จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการรออย่างมาก อีกทั้งจำนวนของห้องต่างๆก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

กรณีศึกษาโรงพยาบาล อภิบาลนคร

โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

กระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร 277 หมู่ 1 ถนนวิภาวดีรังสิต อ.เมือง จ.ปทุมธานี

เป็นหน่วยงานที่คอยให้บริการประชาชนของโรงพยาบาล โดยได้รับจัดวาง 3 ประเภท คือ 1. บริการผู้ป่วยนอก 2. บริการผู้ป่วยใน 3. บริการพิเศษ มี 3 ประเภท คือ 1. บริการพิเศษพิเศษ 2. บริการพิเศษพิเศษพิเศษ 3. บริการพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษ

ส่วนเวชภัณฑ์

ส่วนเวชภัณฑ์มีหน้าที่ให้บริการแก่ผู้ป่วยที่มีอาการของโรคต่างๆ เช่น ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดธรรมดา ไข้หวัดใหญ่ เป็นต้น

เปิดให้บริการ 08.30 - 16.30 น. วันจันทร์ - วันอังคาร 08.30 - 20.30 น. วันพุธ - วันศุกร์ 08.30 - 20.30 น. วันเสาร์ - วันอาทิตย์

แพทย์เฉพาะทาง	1	อัตรา
หัวหน้าฝ่ายการบริการ	1	อัตรา
เจ้าหน้าที่	36	อัตรา
แม่บ้าน	2	อัตรา
ฝ่ายอาหาร	4	อัตรา
รวม	44	อัตรา

กรณีศึกษาโรงพยาบาล อภิบาลนคร

ผังบริเวณโดยรวม

1. อาคารผู้ป่วยนอก
2. อาคารผู้ป่วยใน
3. อาคารพิเศษ
4. อาคารพิเศษพิเศษ
5. อาคารพิเศษพิเศษพิเศษ
6. อาคารพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษ
7. อาคารพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษ
8. กองประจักษ์
9. อาคารพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษ
10. อาคารพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษพิเศษ

แผนผังผังอาคาร

จากแผนผังผังอาคารจะเห็นว่ามีความสอดคล้องกันเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการให้บริการแก่ผู้ป่วยที่มีอาการของโรคต่างๆ

วิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงพยาบาล

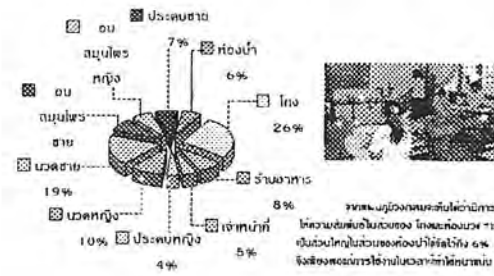
วิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงพยาบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรณีศึกษาโรงพยาบาล อภิเมฆนคร

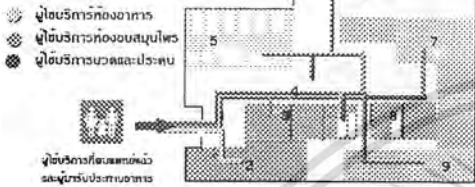
กรณีศึกษาโรงพยาบาล อภิเมฆนคร

แผนภูมิวงกลมแสดงสัดส่วน

จุดเด่นของโรงพยาบาลคือการให้ความสะดวกสบายแก่ผู้ป่วยและญาติ รวมถึงการให้บริการทางการแพทย์ที่ทันสมัย

แผนผังระบบการเข้า

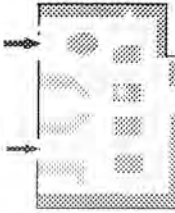

รายละเอียดของวัสดุที่ใช้

งานสถาปัตย์ที่เน้นความโปร่งใสและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ใช้พื้นที่ทั้งหมด 8,300 ตารางเมตร มีผู้ป่วยประมาณ 64,000 รายต่อปี มีเตียงผู้ป่วย 60 เตียง มีบุคลากรทางการแพทย์ 32 คน

- กระจกใส
- ผนังคอนกรีต
- ประตูบานเลื่อน
- ประตูบานเปิด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ประตูบานเลื่อน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ประตูบานเลื่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.9 ชีวาศรม

ที่ตั้ง

73/4 ถนนเพชรเกษม อำเภอหัวหิน จังหวัดเพชรบุรี

วัตถุประสงค์

เป็นสถานที่พักผ่อนและการบำบัดในส่วนขอ Spa เป็นส่วนมาก เพื่อให้ผู้เข้าใช้ได้รับการบำบัดและออกกำลังกาย

ลักษณะของโครงการ

เป็นรีสอร์ทเพื่อสุขภาพโดยเฉพาะ ที่มีปรัชญาอยู่ที่การปรับสมดุลของร่างกายและจิตใจของผู้ใช้เป็นสำคัญ โดยมีหัวใจของโครงการอยู่ที่ Spa ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกเต็มรูปแบบ โดยได้รับการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบรีสอร์ทโดยเฉพาะ ซึ่งได้เน้นให้มีการผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมตะวันออกและตะวันตก มีการออกแบบให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมภายนอก จากการที่ชีวาศรมได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นจึงมีการวางแผนโดยเน้นที่ความต่อเนื่องของส่วนต่างๆตามกิจกรรมและสภาพแวดล้อมโดยรวม

ประเภทผู้ใช้บริการ

ผู้ที่มีฐานะดี ถึงดีมาก และชาวต่างชาติ

การจัดวางขอบเขต

ในส่วนของ Spa จะมีรูปแบบของการแยกสัดส่วนของชาย-หญิงอย่างชัดเจนและมีลำดับของการเข้าถึงกิจกรรมต่างๆเป็นลำดับโดยเริ่มจากการที่นัดเวลาและนัดแพทย์ล่วงหน้าโดยผู้มาพักจะได้รับการตรวจสุขภาพอย่างละเอียดแลทำการวินิจฉัยกิจกรรมของแต่ละบุคคลจากการตรวจ ส่วนด้านในจะแยกออกเป็น 2 ชั้น ชั้นบนเป็นส่วนแพทย์และนักโภชนาการที่ผู้เข้าใช้จำเป็นต้องมาพบเป็นอันดับแรกแล้วจึงไปยังส่วนspaที่อยู่ชั้นล่างในส่วนนี้มีการจัดน้ำตกจำลองไว้ภายใน ไปจนถึงบริเวณ โถงก่อนที่จะแยกไปส่วนspaหญิง-ชาย จากโถงเป็นส่วนของห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าก่อนเข้าสู่ส่วน อาบน้ำ ซาวน้ำ อบไอน้ำ อ่างน้ำวน และห้องพักผ่อน มีการเตร้าน้ำเข้ามาสู่ส่วนต่างๆเพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติภายนอก เน้นที่วัสดุและโทนสีธรรมชาติโดยเฉพาะสีเขียว มีการนำเอาหินอ่อนและกระจกเข้ามาเน้นให้บรรยากาศดูโอ่อาผสมกับการใช้ไม้ให้มีบรรยากาศอบอุ่นเป็นกันเอง สัดส่วนของผู้ใช้บริการมากที่สุดประมาณ 60-70 คน มีช่วงอายุประมาณ 27-35 ปี โดยมีสัดส่วนของชายและหญิงใกล้เคียงกันมาก

สายการบริหารและอัตรากำลัง

- ผู้จัดการส่วนSPA	1	คน
- ผู้ช่วยผู้จัดการ	1	คน
- พนักงานการเงิน	1	คน
- พนักงานการบัญชี	1	คน
- ผู้ดูแลSPA	1	คน
- ผู้จัดการฝ่ายอบรม	1	คน
- เจ้าหน้าที่นำออกกำลัง	4	คน
- เจ้าหน้าที่ส่วนบำบัด	17	คน
- ฝ่ายต้อนรับ	5	คน
- ฝ่ายดูแล	8	คน
รวม	40	คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ศูนย์การแพทย์แผนไทยเป็นโครงการจริงที่เป็นหน่วยงานย่อยในกรมการแพทย์แผนไทยที่จะเป็นหน่วยงานเอกชนโดยการรวมภายใต้การควบคุมของสถาบันการแพทย์แผนไทยกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540–2544) ที่ต้องการสนับสนุนส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการแพทย์แผนไทย โดยการรวมตัวกันของผู้ผลัดยาไทย สนับสนุนส่งเสริมให้มีกรวิชาชีพสมุนไพรที่เอกชนผลิต โดยใช้เทคโนโลยี วัตถุดิบภายในประเทศ สนับสนุนวิชาชีพหมอพื้นบ้านและหมอแผนไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

2.4.1 จำนวนผู้เข้าใช้โครงการ

จากกรณีศึกษาจำนวนผู้เข้าใช้ ที่ โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน ซึ่งเป็นโครงการที่มีขนาดใกล้เคียงในส่วนของร้านค้าและการให้บริการบำบัด ห้องสมุดและส่วนอบรม มีจำนวนผู้เข้าใช้เฉลี่ยต่อวัน ประมาณ 70 –80 คน ต่อวัน

จากกรณีศึกษาจำนวนผู้เข้าใช้ ที่ หอไทยนิทัศน์ เพื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้เข้าชมนิทรรศการในโครงการ โดยมีจำนวนผู้เข้าใช้เฉลี่ยต่อวันประมาณ 20 – 30 คน ต่อวัน

จากจำนวนผู้เข้าใช้ทั้ง 2 กรณี รวมแล้วจะได้กลุ่มเป้าหมายของผู้เข้าใช้โครงการเสนอแนะศูนย์การแพทย์แผนไทย เป็นจำนวนประมาณ 80 + 40 คนต่อวัน โดยคิดเป็นผู้เข้าใช้ที่ซ้ำซ้อน 10 % ดังนั้น จึงมีผู้เข้าใช้ประมาณ 10% (130 คน) 110 คนต่อวัน

2.4.2 กลุ่มเป้าหมายโครงการ

1. ประเภทผู้รับบริการ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
2. ลักษณะการเข้าใช้
 - มาคนเดียว
 - มาเป็นคู่ โดยมากเป็นสามี-ภรรยา
 - มาเป็นครอบครัว 2-4 คน
 - มาเป็นกลุ่ม กลุ่มนักเรียนนักศึกษา
3. เพศ มีทั้งชายและหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน
4. อายุ ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายสำคัญอยู่ในช่วง 25 –50 ปี
5. สถานะทางเศรษฐกิจ ปานกลาง
6. การเดินทาง รถประจำทางและต่อรถภายในกระทรวง รถส่วนตัว

2.4.3 กิจกรรมต่างๆ ที่ให้บริการ

1. ส่วนร้านค้า
 - ร้านจำหน่ายสินค้าเพื่อสุขภาพ
 - ร้านจำหน่ายยาสมุนไพร
 - ร้านอาหารเพื่อสุขภาพ
2. ส่วนบริการสุขภาพ
 - นวดตัว นวดเท้าจุดจุด ออบสมุนไพร
3. ส่วนวิชาการ
 - นิทรรศการชั่วคราว นิทรรศการถาวร
 - ห้องสมุดและห้องสมุดสมุนไพร
 - การเรียนการสอนแพทย์แผนโบราณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนการสอนภาคแผนไทย

2.4.4 สาขาการบริหารและอัตราค่าจ้าง

เนื่องจาก โครงการศูนย์การแพทย์แผนไทยเป็นโครงการจริง แต่ภายใน โครงการยังไม่สมบูรณ์ จึงได้คว่อย่างสาขางานบริหารมาจากโครงการเสนอแนะ

หน้าที่และอัตราค่าจ้าง มีดังต่อไปนี้

ผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์แผนไทย จำนวน 1 อัตรา

มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารการทำงานของผู้จัดการในแต่ละฝ่าย เพื่อร่วมมือกัน

ดำเนินงานให้งานประสบความสำเร็จตามเป้า และตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งมีทั้งหมด 4 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายธุรการ
2. ฝ่ายดำเนินการส่วนร้านอาหารและร้านค้า
3. ฝ่ายวิชาการ
4. ฝ่ายบำบัด

แต่ละฝ่ายมีเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฝ่ายธุรการ

ผู้จัดการฝ่ายธุรการ จำนวน 1 อัตรา

มีหน้าที่บริหารการดำเนินงานทั้งหมดของฝ่ายธุรการ ซึ่งเป็นฝ่ายที่ทำให้การดำเนินการของทั้ง โครงการเป็นไปได้อย่างราบรื่น โดยการประสานงานของทุกฝ่ายให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของโครงการ

หัวหน้าฝ่ายบัญชี จำนวน 1 อัตรา

ควบคุมบันทึกรายงานบัญชีทุกประเภท ตลอดจนทรัพย์สินของโครงการ บริหารเกี่ยวกับการเงินการบัญชีทั้งหมด ตลอดจนงานวิเคราะห์ด้วย

พนักงานบัญชี จำนวน 2 อัตรา

ตรวจสอบรายได้และรายจ่ายประจำวันให้ถูกต้อง จัดทำรายการต่างๆที่มีผลต่อรายได้ให้ สมบูรณ์

พนักงานเก็บเงิน จำนวน 5 อัตรา

ประจำตามจุดจ่ายเงินต่างๆของโครงการ ดังนี้ คือ ร้านหนังสือ ร้านต้นไม้ ร้านจำหน่าย ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ร้านอาหาร และจุดจำหน่ายเงินส่วนบำบัด

หัวหน้าฝ่ายบุคคล จำนวน 1 อัตรา

จัดระบบ จ้างเนกหน้าที่ของพนักงาน การว่าจ้างแรงงาน ควบคุมดูแลความเรียบร้อยทั่วไปของ พนักงาน จัดหาพนักงานบรรจุใหม่ กำหนดสวัสดิการและความเป็นอยู่ของพนักงาน และควบคุมดูแล ด้านการฝึกอบรมพนักงาน

สวัสดิการ จำนวน 1 อัตรา

ประสานงาน ถิ่นความสะดวก ดูแลเรื่องสวัสดิการของพนักงาน

หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ จำนวน 1 อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควบคุมดูแลความเรียบร้อย การซ่อมบำรุงและการดูแลรักษาของพนักงานฝ่ายอาคารสถานที่	
ช่างไฟฟ้าประจำ	จำนวน 1 อัตรา
เป็นช่างเทคนิค ดูแลด้านไฟฟ้า ประจำของโครงการ	
ช่างไม้	จำนวน 1 อัตรา
ซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องเรือน ภายใน โครงการ และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายศิลป์ในบางโอกาส	
คนสวน	จำนวน 1 อัตรา
ดูแลบำรุงรักษาสภาพของสวนและต้นไม้ภายในโครงการ	
ยาม	จำนวน 1 อัตรา
ดูแลรักษาความปลอดภัยภายในโครงการ	

ฝ่ายดำเนินการส่วนร้านอาหารและร้านค้า

ผู้จัดการร้านอาหาร	จำนวน 1 อัตรา
โดยการประสานงาน ควบคุมดูแลการทำงาน การให้บริการของพนักงาน	
บริการ	จำนวน 5 อัตรา
ต้อนรับ รับรายการอาหาร เสริฟอาหาร และอำนวยความสะดวกแก่ผู้มารับประทานอาหาร	
โภชนากร	จำนวน 1 อัตรา
ควบคุมรายการอาหาร วัตถุดิบและการประกอบอาหารให้เป็นไปตามหลักโภชนาการ	
แม่ครัว	จำนวน 1 อัตรา
ทำอาหารตามรายการ	
ผู้ช่วยแม่ครัว	จำนวน 1 อัตรา
ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแม่ครัว	

ฝ่ายวิชาการ

นักวิชาการ	จำนวน 1 อัตรา
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทยที่ถูกต้อง เป็นที่ปรึกษาของโครงการ บริหารและพัฒนา	
ฝ่ายวิชาการให้ทันสมัย และตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	
ฝ่ายข้อมูล	จำนวน 1 อัตรา
รับข้อมูลข่าวสารขององค์กรกลาง คือสถาบันการแพทย์แผนไทย เพื่อมาใช้ในการพัฒนา	
ต่อไป	
เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดอบรม	จำนวน 2 อัตรา
ดำเนินการด้านกิจกรรมและการอบรมที่จัดขึ้นในโครงการ โดยการติดต่อประสานงานกับฝ่าย	
การตลาด ฝ่ายข้อมูล ประชาสัมพันธ์ และเชิญวิทยากร	
บรรณารักษ์	จำนวน 1 อัตรา
ดูแลในส่วนห้องสมุด เช่น จัดหาหนังสือใหม่ ซ่อมบำรุงหนังสือเก่า	
ฝ่ายศิลป์	จำนวน 2 อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คู่มือเรื่องการจัดและการบำรุงรักษาส้วมนิทรศการ ทั้งนิทรศการชั่วคราวและนิทรศการถาวร

ฝ่ายบำบัด

ผู้จัดการฝ่ายบำบัด

จำนวน 2 อัตรา

บริหารการดำเนินการฝ่ายบำบัด ให้เป็นไปตามนโยบายของโครงการ

แพทย์

จำนวน 1 อัตรา

ตรวจวินิจฉัย และให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการบำบัด และแนะนำการบริการการบำบัดแก่พนักงาน
ตรวจเบื้องต้นแก่ผู้ที่ต้องการรับการบำบัดเพื่อเป็นการคัดกรองผู้บำบัด ว่าเหมาะสมที่จะรับการบำบัดหรือไม่ และสามารถให้คำปรึกษาได้ด้วย

ผู้ให้บริการนวดตัว

จำนวน 50 อัตรา

เป็นผู้ที่ผ่านการสอบใบประกอบโรคศิลป์ และเชี่ยวชาญการนวดเป็นพิเศษ

เจ้าหน้าที่ห้องอบสมุนไพร

จำนวน 1 อัตรา

คู่มือเรื่องการให้บริการห้องอบสมุนไพร เช่น การเปลี่ยนตัวยา การลด-เพิ่ม อุณหภูมิใน

ห้องอบ

รวมอัตรากำลังทั้งหมดของโครงการเป็นจำนวน 87 อัตรา

สรุปกรณีศึกษาส้วมน้ำบาดาล				สรุปกรณีศึกษาส้วนพื้นดิน			
	บุคลากร	บุคลากร 64 สิ่งแวดล้อม 3%	บุคลากร 64 สิ่งแวดล้อม 5%		ส้วบพื้นดิน	ส้วบพื้นดิน 20 ห้อง ส้วบพื้นดิน 20 ห้อง	ส้วบพื้นดิน 18 ห้อง ส้วบพื้นดิน 18 ห้อง
	ผู้เช่าใช้	เช่า 1 วัน 7:00-9:00 ชม. ไม่รวม 18-3ชม.	เช่า 1 วัน 7:00-9:00 ชม. ไม่รวม 18-3ชม. 18-3 ชม.		ส้วบพื้นดิน	ส้วบพื้นดิน 18 ห้อง ส้วบพื้นดิน 18 ห้อง	ส้วบพื้นดิน 10 ห้อง ส้วบพื้นดิน 8 ห้อง
	ปัญหาที่เกิด	ปัญหาใช้ส้วบแล้ว กลิ่นเหม็น อึดใจ กลิ่นเหม็นในถัง กลิ่นเหม็นในถัง	ปัญหาใช้ส้วบแล้ว กลิ่นเหม็น อึดใจ กลิ่นเหม็นในถัง กลิ่นเหม็นในถัง		ส้วบพื้นดิน	ส้วบพื้นดิน 15 ห้อง ส้วบพื้นดิน 18 ห้อง	ส้วบพื้นดิน 10 ห้อง ส้วบพื้นดิน 10 ห้อง
	เงินที่รวม	510 บาท รวมแล้ว	700 บาทรวมแล้ว		ส้วบพื้นดิน	ส้วบพื้นดิน 1 ห้อง ส้วบพื้นดิน 1 ห้อง	ส้วบพื้นดิน 1 ห้อง ส้วบพื้นดิน 1 ห้อง
<p>บัญชีกรณีศึกษาและข้อมูลของโครงการในกรุงเทพมหานคร</p> <p>กรมส่งเสริมการเกษตร/กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p>				<p>บัญชีกรณีศึกษาและข้อมูลของโครงการในภาคใต้</p> <p>กรมส่งเสริมการเกษตร/กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p>			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ทฤษฎีต้นแสดง ๓๐

ข้อมูลเปรียบเทียบ	พิพิธภัณฑ์ประวัติการชกไทย	ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	หอไทยวิทยภัณฑ์
ประเภทของพิพิธภัณฑ์สถาน	ประวัติศาสตร์และสวนรุกขชาติ	ประวัติศาสตร์	ประวัติศาสตร์และสวนรุกขชาติ
แนวคิดหลักในการจัดโครงการ	เชิงรุก	เชิงรุก	เชิงรุก
สถานที่ตั้ง	อาคารเรียนหลังที่ 1 สโมสรสนามกีฬา	ชั้นอาคารนิทรรศการภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอโยธยา	บริเวณถนนเมืองหลวงอยุธยา
อาคาร	อาคารเรียน	อาคารประพาส	อาคารนิทรรศการ
หัวข้อเรื่องในการจัดแสดง	ตั้งแต่ปี 2 ส่วนใหญ่	ตั้งแต่ปี 5 ส่วนน้อย	ตั้งแต่ปี ๑๗๖๖

วิเคราะห์ทฤษฎีต้นแสดง ๓๑

ข้อมูลเปรียบเทียบ	พิพิธภัณฑ์ประวัติการชกไทย	ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	หอไทยวิทยภัณฑ์
สื่อในการจัดแสดง	สื่อตัวจริง	แบบจำลอง	แบบจำลอง
		แบบจำลองสมัยใหม่	แบบจำลองสมัยใหม่
	หุ่นจำลองกิจกรรม	แบบจำลองของจริง	แบบจำลองของจริง
		โสตทัศนอุปกรณ์สมัยใหม่และสื่อประสม	โสตทัศนอุปกรณ์สมัยใหม่และสื่อประสม

พิพิธภัณฑ์และศูนย์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์

พิพิธภัณฑ์และศูนย์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์

วิเคราะห์ทฤษฎีต้นแสดง ๓๒

ข้อมูลเปรียบเทียบ	พิพิธภัณฑ์ประวัติการชกไทย	ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	หอไทยวิทยภัณฑ์
ลำดับในการจัดแสดง	ตั้งแต่ต้นถึงปลาย	ตั้งแต่ต้นถึงปลาย	ตั้งแต่ต้นถึงปลาย

สรุปกรณีศึกษาการจัดแสดง ๓๓

ข้อมูลเปรียบเทียบ	พิพิธภัณฑ์ประวัติการชกไทย	ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา	หอไทยวิทยภัณฑ์	โครงการพิพิธภัณฑ์
ประเภทพิพิธภัณฑ์	ประวัติศาสตร์และสวนรุกขชาติ	ประวัติศาสตร์	ประวัติศาสตร์และสวนรุกขชาติ	ประวัติศาสตร์และสวนรุกขชาติ
พื้นที่โดยรวม	๗๕ ตารางเมตร	๑๐๐ ตารางเมตร	120๐ ตารางเมตร	๕๕๕ ตารางเมตร
หัวข้อเรื่องในการจัดแสดง	ตั้งแต่ปี 2 ส่วนน้อย	ตั้งแต่ปี 5 ส่วนน้อย	ตั้งแต่ปี 5 ส่วนน้อย	ตั้งแต่ปี 3 ๖๖๖๖
เทคนิคการจัดแสดง	สื่อตัวจริง	แบบจำลองสมัยใหม่	แบบจำลองสมัยใหม่	แบบจำลองสมัยใหม่
ปัญหาที่เกี่ยว	พื้นที่น้อย สื่อการจัดแสดงไม่เพียงพอ	พื้นที่การจัดแสดงน้อย	การจัดแสดงไม่เพียงพอ	การจัดแสดงไม่เพียงพอ

พิพิธภัณฑ์และศูนย์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์

พิพิธภัณฑ์และศูนย์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

องค์ประกอบของโครงการ

3.1 การจัดสำนักงาน

ส่วนที่ต้องการของสำนักงาน

- ห้องผู้อำนวยการ
- ห้องรองผู้อำนวยการ
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่
- ห้องนิทรรศการ
- ห้องพักอาจารย์
- ห้องเก็บของและอุปกรณ์

เป็นส่วนสำนักงานบริหารของหน่วยงาน ที่ควบคุมดูแลการทำงานและบุคลากรต่างๆในหน่วยงานให้ทำงานไปได้อย่างมีระบบและรวดเร็ว ส่วนทำงานในสำนักงานแบ่งออกได้เป็น

- ส่วนทำงานที่ต้องการความเป็นส่วนตัว เป็นส่วนทำงานตั้งแต่ระดับผู้บริหารที่มีความต้องการความเป็นส่วนตัว เพื่อให้มีสมาธิในการทำงาน และมีความหรูหราเป็นพิเศษ มีส่วนประชุมวางแผนงาน ส่วนต้อนรับ พร้อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆส่วนอื่นๆก็แยกออกมาจากส่วนบริหาร แต่ยังสามารถติดต่อกันได้โดยสะดวก
- ส่วนทำงานที่ติดต่อ มีการติดต่อกับบุคคลอื่น ได้แก่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายธุรการ ในส่วนนี้ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ชุดรับแขกเพื่อถักนมิให้เข้าไปรบกวนในส่วนสำนักงานภายใน หากเป็นส่วนที่บุคคลเข้ามาติดต่อบ่อยๆ เช่น ฝ่ายธุรการ อ เจไอเคาน์เตอร์แยกผู้มาติดต่อ โดยเด็ดขาด เพื่อความปลอดภัยและความสะดวกในการทำงาน ส่วนงานนี้จะต้องอยู่ในส่วนแรกของสำนักงานเพื่อให้เห็นได้ชัดเจนและสะดวกต่อการติดต่อ
- ส่วนฝ่ายที่มีการปฏิบัติงานพิเศษ ได้แก่ ฝ่ายช่างต่างๆ ส่วนไฟฟ้า ปรับอากาศ งานระบบต่างๆ เทคนิคจัดแสดงของส่วนพิพิธภัณฑ์ ต้องแยกควบคุมเป็นพิเศษเพื่อง่ายและสะดวกแก่การควบคุม

การจัดสำนักงานแบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ

1. ระบบการจัดเป็นห้องโดยเฉพาะ (Individual room lay-out system) เป็นระบบที่นิยมกันมากในกลุ่มประเทศยุโรป มีกฎถือการดำเนินการติดต่อเข้าห้องต่างๆ ลักษณะนี้มีข้อดีคือเป็นสัดส่วน (Privacy) และสบาย ข้อเสียคือ มีราคาสูง
2. การจัดระบบแบบเปิด (open plan la-out system) ไม่ต้องคำนึงถึงการใช้การติดต่อภายในระหว่างห้อง ระบบนี้สามารถใช้เนื้อที่ทั้งหมดของห้องอย่างเต็มที่ ในการที่จะจัดเป็นส่วนต่างๆ โดยไม่มีผนังห้องมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ่ง ราคาจึงถูกกว่าแบบแรก แต่ต้องมีระบบระบายอากาศที่มีคุณภาพสูง และระบบไฟฟ้าที่กระจายได้
อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพด้วย

ในการจัดผังบริเวณส่วนทำงาน มักจะขึ้นกับสัดส่วนของห้อง โดยจะมีเนื้อที่แบ่งภายในห้องเอาไว้ โดยถือเอาการ
ใช้เนื้อที่ของพนักงาน 1 คน เป็นเกณฑ์แล้วแบ่งเนื้อที่ออกเป็นช่วงๆ

กำหนดให้ช่วงๆหนึ่งสามารถทำงานได้กี่คน โดยก่อนที่จะกำหนดส่วนต่างๆจะต้องแน่ใจถึงความต้องการ และ
ประโยชน์ใช้สอยว่าจะต้องไม่มีการทำผิดพลาดเกิดขึ้นภายหลัง พื้นที่สำนักงานกับเจ้าหน้าที่อาวุโส ควรแยกจากกันเป็น
ส่วนๆ บางครั้งอาจใช้มาตรฐานนี้ในการหาพื้นที่ใช้สอยมากที่สุดของส่วนทำงานหนึ่งๆ

โดยทางโครงการ ได้เลือกที่จะใช้การจัดระบบแบบเปิด ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมมากในอเมริกา การจัดแบบนี้มักจะเกิด
ขึ้นกับพื้นที่ในห้องที่จะจัดเป็นสำนักงาน ซึ่งมักจะมีพื้นที่กว้างขวาง และการที่จะจัดเป็นห้องเล็กๆจะไม่ทำกันมีก็จะเป็น
ห้องของระดับผู้จัดการ หรือห้องสำหรับผู้อาวุโสเท่านั้น การจัดห้องแบบเปิดจะมีความสะดวกในการควบคุมการทำงาน
และประหยัดไฟฟ้า แสงสว่าง แต่จะมีข้อเสียเรื่องเสียงรบกวน เพราะส่วนทำงานแบบเปิดโล่งอาจแก้ไขได้โดยใช้วัสดุ
ป้องกันเสียงที่เพดาน แต่ก็ไม่สามารถป้องกันได้ทั้งหมด

การจัดผังแบบเปิดเป็นห้องขนาดใหญ่จะประหยัดเนื้อที่สุทธิในการจัดสำนักงาน ในพื้นที่ขนาด 7.5 – 8.5 ตาราง
เมตร ต่อ 2 คน และอาจต่ำถึง 4-5 ตารางเมตร กรณีการจัดผังแบบเปิดที่ใช้เนื้อที่ระหว่าง 6-8 ตารางเมตรต่อ 2 คน จะรวมเนื้อ
ที่ผู้เอกสารเข้าไปด้วยและระยะที่กำหนดระหว่างโต๊ะเป็น 1 เมตร หรือ 1.3 เมตร ขนาดของโต๊ะเท่ากับ 0.80x 1.50 เมตร การ
จัดแบบนี้จะต้องมีความกว้างและความลึกสำหรับเนื้อที่ที่ใช้การทำงานของเจ้าหน้าที่คนหนึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า 14 ลบ.ม.

โดยเฉลี่ยความสูงของห้องไม่เกิน 2.60 เมตรนั้นคือความต้องการเนื้อที่ในการทำงาน 3.80-6.00 ตารางเมตรต่อคน
ทั้งนี้ต้องเพิ่มอีก 1.80 ตารางเมตร และระยะหลังโต๊ะประมาณ 0.60 เมตรเป็นอย่างต่ำ ส่วนทางเดินเท่ากับตัวคน 0.50-0.55
เมตร

3.2 การออกแบบโถง

โถง เป็นจุดรวมของอาคารและเป็นส่วนที่นำไปยังส่วนต่างๆของโครงการเป็นส่วนที่สำคัญและเด่นชัดและ
นำไปสู่บริเวณต้อนรับโดยตรง ควรมีสัญญลักษณ์แสดงตำแหน่งที่จะนำไปยังส่วนต่างๆ โดยตรง ควรมีการเน้นในส่วน
ทางเดินและส่วนติดต่อดังๆ

องค์ประกอบในการใช้สอยประกอบด้วย

1. บริเวณส่วนพักผ่อน ประกอบด้วย

- ชุดที่นั่งพักผ่อน เป็นที่นั่งยาว หรือ STREET FURNTER จัดเป็นกลุ่มให้สามารถใช้ได้

อย่างทั่วถึง

- ที่เขี่ยบุหรี่ มักทำเป็นกล่องหรือถัง ซึ่งออกแบบอย่างสวยงามเพื่อให้เป็นสิ่งของตกแต่งไปใน
ตัวและวางด้านหน้าอาคารเนื่องจากไม่สามารถสูบบุหรี่ภายในอาคารได้

- กระจาดต้นไม้ หรือดอกไม้ต่างๆ เพื่อเพิ่มความสดชื่นและเป็นสิ่งตกแต่งให้แก่สถานที่
- โทรศัพทสาธาณะ

2. บริเวณเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่โดยสรุปดังนี้

1. ต้อนรับและลงทะเบียนสำหรับผู้มาอบรม
2. บริการให้ ข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ หรือประชาสัมพันธ์

การออกแบบเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ:สำคัญคือ

- ต้องเป็นส่วนที่สามารถเห็น ได้อย่างชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเน้นบริเวณเคาน์เตอร์ให้เป็นจุดเด่น เช่นการให้แสงซึ่งมีความเข้มกว่าบริเวณทั่วไปในโถงพักคอยซึ่งมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
- ลักษณะของเคาน์เตอร์ควรเป็น 2 ระดับ คือบริเวณด้านหน้า ควรมีความสูงประมาณ 1.00 เมตร พื้นที่ลึกประมาณ 30 ซม. สำหรับผู้มาติดต่อยื่นเขียน แบบฟอร์มต่างๆ ส่วนทำงานของเจ้าหน้าที่ด้านในควรสูงประมาณ 70 ซม. โดยเก้าอี้ทำงานสูงประมาณ 43 ซม. ความลึกของ เคาน์เตอร์ประมาณ 0.60-0.70 เมตร ถ้าใช้ระบบคอมพิวเตอร์อาจมีความลึก 0.80-0.90 เมตร
- โครงสร้าง โดยทั่วไปมักเป็นโครงสร้างไม้เนื้อแข็งบุด้วยแผ่นวัสดุต่างๆ เช่นแผ่นโลหะ , ไม้สัก , หินอ่อน ฯลฯ วัสดุประเภทผ้าหรือวัสดุที่เป็นขน เช่น พรม , ผ้า ควรหลีกเลี่ยงเนื่องจากการบำรุงรักษาทำความสะอาดยากและเก่าเร็ว พื้นเคาน์เตอร์ควรบุด้วยวัสดุผิวเรียบสำหรับเขียนหนังสือ ทนทานต่อการขีดขูดและรอยเปื้อนหมึก วัสดุประเภทที่มีผิวมันเรียบและเงา เช่น หินอ่อนเหมาะที่จะใช้เนื่องจากสวยงามและภูมิฐาน
- ไม่ควรมีสื่อสิ่งกีดขวางทางเดินของเจ้าหน้าที่ในส่วนหลังเคาน์เตอร์

3. ส่วนประกอบอื่นๆ ได้แก่

ห้องน้ำ ควรอยู่ใกล้กับส่วนโถงพักคอย แต่มีฉนวนกันเสียงจากสายตาดูอื่น

3.2 การจัดนิทรรศการ

- กรณีศึกษาหอไทยนิทัศน์

ที่ตั้ง ชั้น 2 อาคารนิทรรศการและบริการศึกษาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

พื้นที่ นิทรรศการ 1400 ตารางเมตร

ส่วนอื่นๆ 600 ตารางเมตร

กลุ่มเป้าหมายหลัก เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา

กลุ่มเป้าหมายรอง ประชาชนผู้สนใจ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

การจัดเรียงหัวข้อการจัดแสดง

“การศึกษาเรื่องถิ่นกำเนิดของคนไทย” เป็นจุดแรกของการเข้าชม โคนจะนำเสนอในรูปแบบ ผนัง วิดีโอ ระบบ 9 เครื่องเป็นจุดแรกของการแนะนำเนื้อหาโดยรวมของนิทรรศการเรื่อง “ความเป็นมาของชนชาติไทย” โดยจะมีความยาวประมาณ 15 นาที

ห้องจัดแสดงเรื่อง “ความเป็นมาของชนชาติไทย” เป็นนิทรรศการหัวข้อแรกของหอไทยนิทัศน์ภายในหัวข้อ “ความเป็นมาของชนชาติไทย” นี้แบ่งออกเป็น 4 หัวเรื่อง ตามลำดับดังนี้

1. ความเป็นมาของวัฒนธรรมต่างๆในประเทศไทย โดยจัดแสดง

1.1 โลกวัฒนธรรมวิถีชนเรื่อง ประเทศไทย 5 นาที จะทำให้ผู้เข้าชมได้รู้จักเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆที่เกี่ยวกับประเทศไทย สภาพภูมิอากาศ, ภูมิประเทศ ฯลฯ

1.2 แผนที่ (แผ่นเรื่องแสง) และคอมพิวเตอร์ เรื่องชาติพันธุ์ ภาษา การแต่งกายของชนเผ่าต่างๆในประเทศไทย ผู้เข้าชมสามารถศึกษาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากคอมพิวเตอร์ ระบบ Track ball และปุ่มที่กดที่มีภาพและเสียง ภาษาของคนกลุ่มต่างๆได้รวม 77 ภาษาโดยเลือกชมได้ตามความสนใจ

1.3 แผนที่แสดงแหล่งอารยธรรมของโลก และแหล่งโบราณคดีที่สำคัญของประเทศไทย

2. การตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย โดยจำลองถ้ำเพื่อแสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์หาพืชป่า และยุคสังคม หมู่บ้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นของมนุษย์ยุคแรกของไทย นอกจากนี้ยังได้จัดแสดงยุคการตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนเมืองและร่องรอยของเมืองโบราณ โดยการจัดแสดงดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 สมัยสังคมาส์คว์-หาพิซปา จัดแสดงให้เห็นหุ่นมนุษย์ในถ้ำเคลื่อนไหวได้กำลังสันเน็อกวางโดยใช้ เครื่องมือที่ทำจากหิน โดยกะเทาะหินให้เกิดคม

2.2 ภาพเขียนสี ถ้ำเขาปลาร้า อำเภอบ้านไร่ อุทัยธานี แสดงให้เห็นชีวิตสังคมเกษตรกรรมและการ เลี้ยงสัตว์

2.3 ผู้เครื่องมือหินซึ่งแสดงวัตถุโบราณ 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือ หินกะเทาะ และเครื่องมือหินขัด

2.4 ผู้เครื่องมือโลหะ แสดงวัตถุคือ เครื่องมือทำด้วยสำริดและเหล็ก ได้แก่ ใบหอก หัวขวานสำริด ฯลฯ

2.5 ผู้แสดงภาษาชนบ้านเชียง ภาษาชนดินเผาเขียนลายบ้านเชียง ภาษาชนดินเผาสีขาวนวลแบบบ้านเชียง ผู้ เข้าชมสามารถสัมผัสเนื้อและลวดลายของภาษาชนจำลองได้

2.6 การตั้งถิ่นฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์ พิธีกรรมและความเชื่อเกี่ยวกับการฝังศพ จัดแสดงหลุมขุด ขันทางโบราณคดี ปราสาทเมืองสิงห์ทางโบราณคดี ปราสาทเมืองสิงห์กาญจนบุรี แสดงให้เห็น โครงกระดูกมนุษย์ ชิ้นส่วน เครื่องมือที่แตกหักชำรุด สร้อยคอ ลูกปัด หินสี ภาษาชนสามขา ภาษาชนดินเผาบ้านเก่า

2.7 สังคมสมัยหมู่บ้านเกษตรกรรม จัดแสดงให้เห็นหุ่นมนุษย์ชุมชนแบบเกษตรกรรมเคลื่อนไหวและ นั่งปั้นหม้อ และ มวดดินโดยวิธีการปั้นหม้อแบบโบราณ(ใช้หินคูด)

2.8 สไลด์มัลติวิชั่น ร่องรอยแห่งอดีต 5 นาทีให้ผู้ชมรู้เกี่ยวกับเรื่องราวมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ซึ่ง เดิมอาศัยอยู่ในถ้ำ จนกระทั่งรวมกันเป็นชุมชนเมือง เช่น เมืองคูบัว (จังหวัดราชบุรี)

2.9 ภาพถ่ายทางอากาศ(ภาพเรืองแสง) 4 ภาพ แสดงร่องรอยเมืองโบราณสมัยชุมชนเมืองทั้ง 4 ภาค โดย แสดงภาพถ่ายทางอากาศเมืองลำพูนในภาคเหนือ เมืองนครปฐม ในภาคกลาง เมืองสรวง ร้อยเอ็ด ในภาคอีสาน และเมือง ชะรัง ปัตตานี ในภาคใต้

2.10 การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ชุมชนเมือง จัดแสดงเป็นหุ่นจำลองเมืองคูบัว ราชบุรี

3. การติดต่อและการรับอารยธรรมจากภายนอก จัดแสดง

3.1 แผนที่ลักษณะ Optic fiber แสดงเส้นทางติดต่อ ระหว่างโลกตะวันออกและโลกตะวันตกทั้ง ทางบกและทางทะเล ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 7-15 ซึ่งอิทธิพลที่รับมานั้น รับเข้ามาผสมผสาน ดัดแปลงกับวัฒนธรรมดั้งเดิม การติดต่อค้าขายไป-มาระหว่างโลกตะวันออกและโลก ตะวันตก ผู้เข้าชมสามารถศึกษาและเรียนรู้ ได้ด้วยตนเองโดยการคลิกปุ่ม 3 ปุ่ม แต่ละปุ่มแสดง เส้นทางเดินเรือและเส้นทางทางบกที่เรียกว่าเส้นทางสายแพรไหม รวมทั้งเมืองที่สำคัญใน สมัยนั้น

3.2 ผู้แสดงโบราณวัตถุจำลอง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงถึงการได้รับอิทธิพลจากการติดต่อการ ค้าขายระหว่างโลกตะวันออกและโลกตะวันตก ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 7-15

3.3 วิดีโอเรื่อง การติดต่อรับอารยธรรมจากภายนอก (ความยาว 3 นาที)

4. พัฒนาการจากรัฐสุ่อามาจักรไทย จัดแสดง

4.1 พัฒนาการของเมือง 4 ภาค ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 11-18 จัดแสดงภาพถ่ายดูแทน (ภาพเรือง แสง) เมืองโบราณของภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน ภายใต้ และภาพโบราณวัตถุประติมากรรม สถาปัตยกรรมสำคัญ ๆ ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 11-15 และพุทธศตวรรษที่ 16-18 โดยผู้ชมสามารถ กดปุ่มที่มีอยู่ 2 ปุ่มเพื่อเลือกดูภาพแต่ละภาคแต่ละสมัยได้

4.2 โบราณวัตถุจำลองเพื่อแสดงถึงเมือง 4 ภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 สไลด์มัลติมีเดีย เรื่อง จากระฐ... สู่อาณาจักรไทย (ความยาว 9.5 นาที)

4.4 ภาพถ่ายดูราแทน (ภาพเรืองแสง) จำนวน 36 ภาพ โดยแต่ละภาพ แสดงถึงการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและศิลปวัฒนธรรม ของอาณาจักรไทย 4 อาณาจักร คือ สุโขทัย อโยธยา รัตนบุรี และรัตนโกสินทร์ ภาพจะพลิกโดยอัตโนมัติ (ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์) เปลี่ยนไปตามเนื้อหาของเรื่องที่อยู่ในสไลด์มัลติมีเดีย

4.5 โบราณวัตถุจำลองที่แสดงภาพที่แสดงการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรม 4 อาณาจักรดังกล่าว

ข้อดี

1. intro video wall ที่สามารถดึงดูดความสนใจผู้เข้าชมได้ตั้งแต่แรก และการวางตำแหน่งยังสามารถเห็นได้จากส่วนที่นั่งพักคอย ด้วย
2. การใช้วัตถุที่เปลี่ยนแปลงแบบขึ้นมา ทำให้หมดปัญหาเรื่องการดูแลรักษา และการลัดขังโมย
3. การจัดเส้นทางเดินได้ดี ไม่สับสน

ข้อเสีย

1. การใช้วัตถุที่เปลี่ยนแปลงแบบขึ้นมา บางอย่าง ไม่ก่อให้เกิดความสมจริง
2. การเดินชมนิทรรศการจะขาดที่นั่งพักคอย ระหว่างทาง
3. เรื่องราวที่ขาดต่อการเข้าใจทำให้บางครั้งเข้าไปชมแล้วได้อะไรกลับมาน้อยเกินไป
4. การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มากเกินไปอาจทำให้เกิดความน่าเบื่อและสิ้นเปลืองงบประมาณ

สิ่งที่นำมาใช้

1. เทคนิคการจัดแสดงที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และทำให้เกิดความน่าสนใจได้ดี
2. ความทันสมัยของเทคนิคในการจัดแสดง

สรุปการออกแบบนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการมีแบบอย่างเป็นหลักการสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

ประเภทที่ 1 การจัดนิทรรศการประจำ (PERMANENT EXHIBITION)

เป็นการจัดนิทรรศการในห้องหนึ่งของพิพิธภัณฑ์แบบถาวร ไม่มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายซึ่งต้องมีการพิจารณากันอย่างรอบคอบว่าจะจัดเรื่องอะไร ด้วยวัตถุประเภทใด เป็นงานประเภทใด ควรกล่าวเรื่องราวให้ต่อเนื่องกันอย่างไร โดยปกติแล้วนิทรรศการประจํา นี้ จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบบาง เพื่อไม่ให้ส่วนนี้ตายลง เนื่องจากความเบื่อหน่ายของผู้ชม แต่อาจจะมีช่วงเวลาที่ยาวจึงมีการปรับเปลี่ยน ซึ่งก็พอดึงดูดผู้ชม

ประเภทที่ 2 การจัดนิทรรศการเพื่อการศึกษา (EDUCATION EXHIBITION)

เป็นการจัดแบบถาวรเช่นกัน แต่จุดมุ่งหมายของห้องแสดงประเภทนี้ เน้นในเรื่องวัตถุและการศึกษาค้นคว้ามากกว่าในด้านความงามและความเพลิดเพลิน เพราะฉะนั้นความจำเป็นเกี่ยวกับการใช้สีสรรและองค์ประกอบของวัตถุในห้องแสดงย่อมลดความสำคัญลงไป วัตถุที่ใช้จัดแสดงที่คุณค่าน้อยกว่า ทั้งเรื่องราวก็ไม่ต้องตีความให้แจ่มชัดเหมือนประเภทแรก เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าชมได้ใช้วิจารณญาณของตนเอง

ลักษณะทั่วไปของพิพิธภัณฑ์ประเภทนี้เน้นหนักในเรื่องระเบียบ และประวัติความเป็นมาของวัตถุ มีลักษณะคล้ายกับการเก็บของคลัง เว้นเสียแต่เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไปเข้าชมและศึกษาหาความรู้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 3 นิทรรศการชั่วคราว (TEMPORARY EXHIBITION)

นิทรรศการประเภทนี้เป็นนิทรรศการที่มีบทบาทต่อพิพิธภัณฑ์มากที่สุด เพราะปัจจุบันประชาชนมีเรื่องราวที่ต้องศึกษาหาความรู้และความเพลิดเพลินจากสื่อต่าง ๆ มากมาย ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์จะต้องหากิจกรรมต่าง ๆ เร้าความสนใจ ดำเนินประโยชน์ในด้านการศึกษาและเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ประชาชนทั่วไป บทบาทของการจัดนิทรรศการพิเศษจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะหากเรื่องราวต่าง ๆ ของพิพิธภัณฑ์ไม่มีการเปลี่ยนแปลง จะเกิดความน่าเบื่อหน่าย และจะประสบความล้มเหลวในการดำเนินการ

หลักในการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

1. ความสำคัญของการจัดแสดงอยู่ที่วัตถุ
2. การจัดแสดงต้องสัมพันธ์ต่อกัน
3. ต้องให้เรื่องราวและความรู้เกี่ยวกับวัตถุ
4. การจัดแสดงต้องถือหลักการจัดอย่างง่าย
5. ต้องก่อให้เกิดความประทับใจ ความเพลิดเพลิน เห็นความสำคัญและคุณค่าของวัตถุ
6. มีความปลอดภัยของวัตถุ

บรรยากาศของห้องจัดแสดง

ในการจัดนิทรรศการประเภทใด ประเภทใดประเภทหนึ่งประเภทใดก็ตาม สิ่งสำคัญที่ต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งก็คือ บรรยากาศของห้องจะต้องเป็นไปตามรสนิยม และสัมพันธ์กับความต้องการของประชาชนที่จะเข้ามาใช้บริการของนิทรรศการ (ที่เข้าชมนิทรรศการทั่วไป แบ่งได้เป็น 2 แบบคือ คนที่เข้าชมเพื่อต้องการหาความงาม และคนที่เข้าชมเพราะต้องการศึกษา คนทั้ง 2 ประเภทนี้มีความต้องการไม่เหมือนกัน การจัดแสดงที่ดีนั้น จะต้องรักษาบรรยากาศของห้องจัดแสดง เพื่อสนองความต้องการของคนทั้ง 2 กลุ่ม ห้องแสดงจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เร้าความสนใจในด้านความงาม (AESTHETICS)
ความงามของวัตถุและความงามในการจัดแสดง เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้น ในการจัดแสดงวัตถุต่าง ๆ จะต้องถือว่าเรื่องนี้เป็นสิ่งสำคัญ ห้องแสดงใดที่เห็นสิ่งไม่เร้าความสนใจแล้ว ห้องแสดงนั้น จะไม่เป็นที่สนใจของประชาชนมากนัก
2. เร้าใจให้ความเพลิดเพลิน (ROMANTIC)
ความเพลิดเพลินของห้องแสดงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของห้องแสดงต่าง ๆ เพราะเพียงความงามของวัตถุและการจัดแสดงอย่างเดียว จะทำให้ผู้เข้าชมเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเดินเที่ยวดู หรือชมนานเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ห้องแสดง นอกจากความงามแล้ว จะต้องเร้าใจให้ความเพลิดเพลินด้วย
3. เร้าให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากค้นคว้า (INTERLECTUAL)
เป้าหมายที่สำคัญของห้องจัดแสดงนี้ คือ การให้ความรู้แก่ประชาชนผู้มาเข้าชม หากห้องแสดงให้เพียงแต่ความงามและความเพลิดเพลิน ก็ถือได้ว่าไม่ประสบความสำเร็จ เพราะว่าผู้เข้าชมไม่ได้เกิดความรู้เพิ่มเติม การกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากค้นคว้า กระทำได้หลายประการ เช่น
 - การออกแบบลักษณะของห้องให้เร้าใจ เป็นขั้นเป็นตอน เมื่อผู้เข้าชมเข้าสู่ห้องแสดง ตอนที่ 1 ก็เห็นลำดับที่ 2 และ 3 หากลำดับไม่สลับสนอลหม่าน หากจุดเริ่มต้นไม่ได้ ห้องแสดงใดที่ชาวเดินไป จะทำให้เกิดความอึดอัดและไม่เร้าความสนใจเท่าที่ควร เพราะวัตถุต่าง ๆ สะละงานตาไปหมด ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขณะเดียวกันการจัดเรียงวัตถุเป็นแนว โดยไม่มีชั้นคอนกรีตที่นำเบื่อนำเช่นเดียวกัน การแบ่งห้องแสดงเป็นคอน ๆ ย่อมมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความอยากรู้อยากเห็น

- คำอธิบายวัตถุในเชิงคำถามเป็นส่วนสำคัญที่สุด ที่สร้างความอยากรู้อยากเห็นของประชาชน พิพิธภัณฑ์หลายแห่งได้ตั้งปัญหาในการถามผู้เข้าชม เพื่อจะได้หยุดและค้นคว้าหาคำตอบจากแผ่นป้ายในห้องแสดง สัมพันธ์กันเช่นนี้ตลอดเวลา เช่นในห้องแสดงของพิพิธภัณฑ์สถานของสถาบันสมิทโซเนียน สหรัฐอเมริกามีที่ถามตอบเช่นนี้เสมอ เพื่อเป็นการ โน้มน้าวผู้เข้าชมให้เกิดความสนใจต่อป้ายอธิบายสรุปเรื่องราวอันเป็นสื่อสารที่สำคัญของพิพิธภัณฑ์ ทั้ง 2 ประการนี้ เป็นสิ่งสร้างความสนใจของประชาชนเข้าชมให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นทั้งสิ้น การจัดแสดงให้พิพิธภัณฑ์ไม่ว่าแบบใด ชนิดใด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางที่เกี่ยวกับความงามและเร้าความรู้สึก ไม่เช่นนั้นห้องแสดงจะประสบความสำเร็จได้ยาก

การจัดกลุ่มของห้องแสดง หรือแนวทางการจัดเข้าชมพิพิธภัณฑ์ สามารถแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ROOM TO ROOM ARRANGEMENT

เป็นจัดห้องแสดงที่ผู้ชมเดินไปเรื่อย ๆ โดยไม่ต้องย้อนกลับ ทำให้ผู้ชมเดินได้ทั่วถึงตามลำดับ อาจใช้ห้องใดห้องหนึ่งแล้วกันเป็นส่วน ๆ

ข้อดี เป็นการจัดแบบง่าย ๆ ประหยัดเนื้อที่

ข้อเสีย ถ้าใช้ในพิพิธภัณฑ์ขนาดใหญ่ เมื่อปิดห้องใดห้องหนึ่งแล้วจะกระทบกระเทือนห้องอื่นด้วย ทำให้ไม่สามารถเลือกชมเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งได้

2. CORRIDOR TO ROOM ARRANGEMENT

การจัดกลุ่มห้องแสดงที่มีลักษณะเป็นทางเดินยาว แล้วมีทางแยกออกไปยังห้องต่าง ๆ แต่ละห้องมีทางออกทางเข้าโดยตรงไม่ต้องผ่านห้องอื่น และส่วนทางเดินอาจใช้เป็นที่แสดงภาพได้อีกด้วย

ข้อดี ผู้เข้าชมสามารถเลือกชมได้ตามใจชอบ

ข้อเสีย การจัดแสดงจะไม่ติดต่อกันเป็นการขัดจังหวะของการแสดง และเปลืองเนื้อที่ทางเดินอีกด้วย

3. NAVE TO ROOM ARRANGEMENT

การการจัดกลุ่มห้องแสดงที่มีห้องโถงเป็นจุดศูนย์กลาง หรือ CENTRAL CORE จากห้องโถงสามารถเข้าสู่ส่วนแสดงต่าง ๆ ได้ทุกห้อง อาจจะจัดแสดงหลาย ๆ ชั้นได้ โดยมีห้องโถงเป็นจุดศูนย์กลางเช่นเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นการนำเอาข้อดีจากแบบที่ 1 และ 2 มารวมกัน ทำให้สามารถเลือกชมได้ตามใจและประหยัดเนื้อที่อีกด้วย แต่ต้องระวังเรื่องเส้นทางสัญจรในกรณีที่มีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก

4. CENTRAL ARRANGEMENT

5. เป็นการรวมระบบการจัดห้องทั้ง 3 ลักษณะเข้ากัน มีห้องโถงเป็นตัวกลางแยกเข้าสู่ห้องต่าง ๆ แต่ละห้องสามารถเชื่อมต่อกันได้

เมื่อปิดห้องใดห้องหนึ่ง สามารถใช้ HALL เป็นจุดจ้งไปยังส่วนจัดแสดงอื่น ๆ ได้

เมื่อเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของการจัดห้องแสดงแบบต่าง ๆ แล้วแบบที่เหมาะสมกับการจัดนิทรรศการในโครงการศูนย์การแพทย์แผนไทยเป็นการจัดกลุ่มห้องแบบที่ 1 เหมาะที่สุด โดยพิจารณาจากเส้นทางสัญจรของโครงการ ขนาดของห้องจัดนิทรรศการ และ Zoning แล้ว โดยจะให้เนื้อหาที่กระชับ

ถึงแม้ว่าจะมีการจัดกลุ่มห้องแสดงและระบบสัญจร ไม่ดี แต่ต้องประกอบที่ทำให้นิทรรศการนั้นดูน่าสนใจและได้สาระความรู้ ที่ให้ความกระชับ เข้าใจง่าย และสนุกสนานนั่นคือ ควรจัดวางนโยบาย แนวทางในการจัดแสดงก่อน เพื่อให้สัมพันธ์กับรูปแบบอาคาร โดยเป็นไปตามขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวางนโยบายในการจัดแสดง

1. EXHIBITION TITLE เรื่องที่จะจัดแสดงต้องบ่งบอกให้ชัดเจนว่าจะจัดแสดงเรื่องอย่างไร
2. OBJECTIVE หรือวัตถุประสงค์ในการจัด ควรเขียนให้ละเอียดว่ามีวัตถุประสงค์อะไรเป็นหลัก มีวัตถุประสงค์อะไรเป็นรอง เช่น เป็นการเสนอผลการค้นคว้าของนักวิชาการที่มีการค้นพบใหม่หรือไม่ หรือทฤษฎีใหม่ ก็เป็นการณรงค์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรจะชี้รายละเอียดด้วยว่าเรื่องดังกล่าวนี้เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างไร
3. SCOPE OF EXHIBITION AND DEFINITION OF CONCEPT ควรกำหนดหลักการลงไปให้แน่นอนว่า นิทรรศการดังกล่าวมีเนื้อหาสาระอย่างไร ประกอบด้วยวัตถุประสงค์หลักฐานอะไรบ้าง แบ่งข้อย่อย (SUBTITLE) ออกเป็นกี่ตอน แต่ละตอนมีเนื้อหาสาระอย่างไร มีวัตถุประสงค์จัดแสดงจำนวนเท่าไร ขนาดไหน และมีความสำคัญลดหลั่นกันอย่างไร เป็นพิพิธภัณฑ์สถานเอง หรือหยิบยืมมาจากเอกชน
4. HYPOTHESIS ภัณฑารักษ์ ควรจะได้ประเมินการคาดคะเนล่วงหน้าได้ด้วยว่าผลจากนิทรรศการดังกล่าวจะให้ประโยชน์อะไรแก่ประชาชนหรือเป้าหมายที่หน่วยงานมีความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการจัดแสดง

1. ศึกษาขนาดและจำนวนวัตถุ เพื่อกำหนดเรื่องราวต่าง ๆ ได้ว่าแต่ละตอนของนิทรรศการนั้นจะเขียนคำบรรยายไว้ว่าอย่างไร ใช้วัตถุประสงค์ใดจัดแสดง วัตถุจัดแสดงทั้งหมดเป็นสมบัติของพิพิธภัณฑ์สถาน หรือยืมมาจากเอกชน หรือพิพิธภัณฑ์สถานแห่งอื่น ๆ ทั้งภัณฑารักษ์จะต้องเป็นเจ้าของเรื่อง แต่นายทะเบียนของพิพิธภัณฑ์จะเป็นผู้ช่วยเหลือ
2. การเขียนคำบรรยาย (CAPTION)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเขียนคำบรรยายประกอบนิทรรศการนั้น ประกอบด้วยแคตตาล็อกและข้อความอธิบายวัตถุ เพื่อเป็นแนวในการออกแบบของช่างศิลป์ หรือสถาปนิก โดยปกติในนิทรรศการต่าง ๆ จะมีคำบรรยาย เรื่องราว 4 ประเภท คือ

2.1 TITLE เป็นชื่อ นิทรรศการ ซึ่งข้อความจะต้องสั้นกะทัดรัด สะดวกแก่การจดจำ อ่านแล้ว เข้าใจได้ทันที

2.2 SUBTITLE เป็นป้ายเรื่องย่อ เป็นการเน้นเรื่องราวของเรื่องใหญ่ให้สะดวกในการทำความเข้าใจ นิทรรศการชุดหนึ่งอาจประกอบด้วยเรื่องย่อ 5-10 เรื่อง

2.3 SUBTEXT คือ คำบรรยายสรุปหัวข้อใหญ่หรือหัวข้อย่อยว่าสาระของเรื่องนั้นเป็นอย่างไร

2.4 INDIVIDUAL LABEL คือการบอกให้ทราบว่าวัตถุจัดแสดงเป็นอะไร สมัยอะไร พบที่ใด อายุเท่าไร

ขั้นตอนที่ 3 การออกแบบห้องจัดแสดง

1. ศึกษาแนวทางเรื่องที่จัดแสดง (SCRIPT)

รวมทั้งวัตถุ การดำเนินเรื่อง แล้วจึงวางแผนห้องแสดง

2. การศึกษาภาวะของผู้เข้าชมว่าต้องการอะไรในห้องจัดแสดง

ผู้ออกแบบต้องเข้าใจจิตวิทยาและพฤติกรรมของผู้ใช้พื้นที่ในส่วนแสดง

3. องค์ประกอบของห้องและตู้แสดง

ต้องศึกษาปัญหาต่าง ๆ แล้วจึงจัดห้องแสดง คิดถึงการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบห้องแสดงให้ สมบูรณ์มากขึ้น เช่น

- LIGHTING จำนวนไฟและแสงสว่าง ควรใช้ชนิดไหน จำนวนเท่าไร
- ILLUSTRATION ประกอบเรื่องราวจัดแสดง
- PLANT เป็นสิ่งช่วยให้มีความสบายใจในการชมพิพิธภัณฑ์

ขั้นตอนที่ 4 การก่อสร้างและการติดตั้ง

คือการดำเนินการก่อสร้างทุกอย่างตามแบบที่ออกไปเป็นขั้นตอนตามลำดับ

องค์ประกอบที่มีผลต่อการจัดแสดงและมีผลต่อ SPACE ในการจัดแสดง คือ

- ผนัง (WALL)

เป็นส่วนหนึ่งของตัวอาคารของพิพิธภัณฑ์ ในการจัดรูปแบบของนิทรรศการ ในการจัดแบ่ง ส่วนต่าง ๆ จึงควรยึดโครงสร้างของอาคาร แต่ในทางปฏิบัติเราอาจทำการเปลี่ยนแปลงผนังห้องที่ยึดถาวรนี้ได้ เช่น การเปลี่ยนสี การเพิ่มผิวของผนัง เพื่อให้ผนังบางส่วนเกิดความลึกตื้น อันเป็นวิธีที่เหมาะสมในการทอ SPACE ของผนัง ให้เหมาะสมกับวัตถุจัดแสดง

- แผงกัน (PANEL)

คือส่วนที่นำมาตกแต่งผนัง พื้น หรือเพดาน และทำหน้าที่ในการค้ำยัน เป็นฉากหลัง และเป็น ที่แบ่งที่ว่างในส่วนต่าง ๆ แต่ประโยชน์ที่แท้จริงจากแผงกัน คือ สามารถเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนย้ายได้ การ เปลี่ยนแปลงจะต้องมีความสัมพันธ์กับแสงสว่าง การจัดแสดง และการเคลื่อนไหวของผู้เข้าชมในแต่ละโอกาส การจัดวาง PANEL จะต้องกำหนดไว้เป็นขอบเขตที่แน่นอนในการออกแบบส่วนจัดแสดงนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เพดาน (CEILING)

ข้อที่จะคำนึงถึงก็คือ ความสูงของเพดานที่มีผลต่อปริมาณที่ว่างในส่วน: จัดแสดง อันที่จะเหมาะสมกับการจัดแสดงในลักษณะต่าง ๆ

- สำหรับห้องเล็ก ๆ ที่จะจัดแบ่งพื้นที่แสดงได้ ใช้ความสูง 3.00 เมตร เป็นมาตรฐาน
- เพดานที่ทำหน้าที่ให้แสงไฟ จะสูงประมาณ 5.40-6.00 เมตร
- สำหรับความสูงของโถงเพดานขนาดใหญ่ กำหนดไว้ประมาณ 10.20 เมตร
- ห้องแสดงที่ต้องการให้แสงเข้าทางด้านข้าง และจัดแสดงภาพแขวนผนังเพดานสูง 6.70 เมตร
- สำหรับห้องแสดงประติมากรรม วัตถุ 3 มิติ ความสูงเพดานจะอยู่ราว 3.04-36.5 เมตร

โดยทั่วไป การให้แสงตามแบบวิทยาศาสตร์จะเปลี่ยนแปลงการล่องเพดานให้ต่ำลงเพื่อสะท้อนแสงจากด้านข้าง จะใช้ความสูงประมาณ 3.60-4.20 เมตร

- เพดานแขวน (SUSPENDED CEILING)

ทำหน้าที่กันแสงจกเหนือหัว และสามารถให้ SPACE เหนือเพดานเป็นประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น

- ช่องอากาศ
- ทางเดินสายไฟ
- ช่วยให้การติดตั้ง FLUSH LIGHT ให้ห่างออกไปอีก
- ช่วยลดเสียงสะท้อน
- เพื่อการติดตั้งไฟแบบ LIGHTING TRAFER (ไฟรูปสันเหลี่ยมที่ติดต่อกันเป็นแนว

ยาว) ซึ่งนำมาใช้ในการออกแบบงานการแสดงชั่วคราว

การทำเพดานแขวนจะต้องให้ SPACE มากขึ้น จึงต้องมีการเผื่อความสูงของเพดานไว้มาก ๆ บางครั้งต้องการความสูงมากกว่าธรรมดา

3.4 การออกแบบห้องสมุดและห้องสมุดชุมชนไฟ

- กรณีศึกษาห้องสมุดและห้องสมุดพิชสิรินธร ตั้งอยู่ที่ พิพิธภัณฑ์พิชสิรินธร ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้บริการความรู้เกี่ยวกับพืช พันธุ์ธรรมชาติ โดยแบ่งห้องสมุดแยกออกจากห้องที่เก็บตัวอย่างพืชชนิดต่าง ๆ เป็นส่วนของใบ กิ่ง หรือรากของพืชชนิดนั้น ๆ โดยการอบแห้งเก็บไว้ในแฟ้ม มีชื่อและตระกูลของพืชชนิดนั้นเขียนบอกไว้ แล้วเก็บเป็นหมวดหมู่ไว้ในตู้ไม้ มีการใช้การบูรเพื่อดับกลิ่นและกันมอดและแมลง

หลักการจัด ห้องสมุดพืช จะอยู่ที่ชั้น 2 ของอาคาร ไม่ได้ใช้เครื่องปรับอากาศ เปิดรับลมและแสงจากภายนอกอาคารมีเงาส่วนที่เป็นห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ และนักวิชาการที่ใช้เครื่องปรับอากาศ พื้น ผนัง และเพดานเป็นสีขาวทำให้ห้องดูกว้างและสว่างขึ้น ช่วยลดทอนความมืดทึบจากตู้ไม้สีเข้ม ขนาดใหญ่ จำนวนมากได้ มีโต๊ะที่ผู้เข้าใช้ ใช้งานตัวอย่างพืชอยู่ติดผนังหน้าต่างเพื่อใช้แสงสว่างจากภายนอก และกลุ่มตู้จะวางอยู่กลางห้องเว้นทางเดินเป็นระยะ

- กรณีศึกษาห้องสมุดชุมชนไฟที่ชมรมรักษ์สมุนไพรไทย มีการรวบรวมพันธุ์พืชสมุนไพรและสรรพคุณทางยาเป็นหมวดหมู่ไว้ในหนังสือ และมีตัวอย่างสมุนไพรแบบแห้งใส่ขวดโหลไว้

หลักการจัด เป็นห้องขนาดเล็กต่อเนื่องกับส่วนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ มีหนังสือขนาดใหญ่ที่

รวบรวมพันธุ์พืชสมุนไพรวางอยู่บนโต๊ะ โต๊ะละ 1 เก้าอี้ จำนวน 3 ชุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการออกแบบห้องสมุดและห้องสมุดชุมชนไพร

จากกรณีศึกษา โครงการพิพิธภัณฑการแพทย์แผนไทย ต้องการให้พื้นที่ของห้องสมุดและห้องสมุดชุมชนไพรอยู่ในส่วนเดียวกันเนื่องจากเพื่อความสะดวกแก่ผู้มาใช้ และควรจัดแบ่งไว้เป็นส่วน โดยที่ส่วนของห้องสมุดชุมชนไพรควรอยู่ใกล้เจ้าหน้าที่มากกว่าห้องสมุดธรรมดาเพื่อสะดวกในการสอบถามข้อมูลและการเลือกซีดี-CD-ROM

การวางตำแหน่งของห้องสมุดโดยทั่วไป

ต้องพิจารณาถึงความสะดวกของผู้ที่จะมาใช้ ความสะดวกในการเข้าออก การติดต่อกับภายนอก สื่อให้ความรู้ของห้องสมุดในปัจจุบัน มีได้มีแค่หนังสือสิ่งพิมพ์เท่านั้น ยังมี อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ อีกด้วย เช่น สไลด์ ภาพยนตร์ เทปบันทึก อินเทอร์เน็ต อีกด้วย

ส่วนประกอบของห้องสมุดในโครงการ

1. ส่วนประกอบสาธารณะ

- ทางเข้าออก ควรมียอดกั้นถึงทางเข้าห้องสมุด เป็นจุดเปลี่ยนก่อนเข้าห้องสมุด สำหรับห้องสมุดขนาดเล็กควรกำหนดให้มีทางเข้าออกเพียงทางเดียว เพื่อความสะดวกในการควบคุม
- ที่ฝากของ เป็นชั้นสำหรับวางของของผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ก่อนเข้าห้องสมุดควรวางอยู่ใกล้ทางเข้าออก
- ตรีบ-จ่ายหนังสือ สำหรับห้องสมุดขนาดเล็กควรอยู่ใกล้ทางเข้าออก เพื่อความสะดวกในการดูแล และประหยัดเจ้าหน้าที่ และสะดวกต่อผู้ใช้ห้องสมุดในการยืม-คืนหนังสือ
- ตู้บัตรรายการ อยู่ในบริเวณที่มองเห็นได้ง่ายจากทางเข้า สำหรับห้องสมุดขนาดเล็ก ตู้บัตรรายการควรมีจุดเดียว ควรอยู่ระหว่างหนังสือทั่วไปกับหนังสืออ้างอิง ใกล้บริเวณรับจ่ายหนังสือ เพื่อให้ผู้มาค้นคว้าได้ใช้สะดวก ในปัจจุบัน มีการบริการการค้นหาหนังสือ จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จึงควรที่จะวางคอมพิวเตอร์เพื่อการค้นหาหนังสือไว้ใกล้ตู้บัตรรายการ
- ชั้นวางหนังสือ การวางเรียงชั้นบริเวณกลางห้อง ช่วยให้การบริการที่รอบคอบมีความเป็นส่วนตัวมาก แต่การจัดชิดผนัง จะทำให้ประหยัดเนื้อที่ โดยระยะห่างระหว่างชั้นอย่างต่ำ 0.80 เมตร รถเข็นหนังสือสามารถเข็นผ่านได้ ระยะห่างมากที่สุด 1.20 เมตร สามารถหยิบหนังสือได้สะดวก
- ชั้นวางเอกสาร ควรตั้งอยู่ใกล้ทางเข้า เพื่อให้เข้าถึงได้ง่าย และสะดวกต่อการควบคุม เนื่องจากเอกสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงต้องทำให้ห้องสมุดได้รับข่าวสารทันต่อเหตุการณ์
- หนังสืออ้างอิง สำหรับห้องสมุดเล็ก ๆ ไม่จำเป็นต้องมีห้องเฉพาะ ใช้เป็นชั้นวางและบริเวณที่อ่านแยกจากส่วนอื่น ควรอยู่ใกล้บรรณารักษ์ เพื่อให้คำอธิบายและควบคุมไปด้วย
- โต๊ะอ่านหนังสือ แทรกอยู่ตามชั้นอ่านหนังสือ มีความเป็นสัดส่วนเพื่อสมาธิในการอ่าน และสามารถมองเห็นได้จากจุดควบคุม ระยะระหว่างโต๊ะประมาณ 1.50-1.80 เมตร
- เครื่องถ่ายเอกสาร ควรอยู่ใกล้หนังสืออ้างอิง เพื่อความสะดวกในการบริการ
- ห้องน้ำ ห้องส้วม เนื่องจากห้องสมุดมีขนาดเล็ก จึงสมควรจัดรวมกับส่วนของพิพิธภัณฑหรือส่วนของสำนักงานก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ใต้วงคอมพิวเทอร์สำหรับใช้อินเตอร์เน็ต ควรจัดให้เป็นสัดส่วน และควรอยู่ใกล้ส่วนของบรรณารักษ์ เพื่อให้ล่าอาธิบายได้

2. ส่วนบรรณารักษ์

- ห้องทำงานของบรรณารักษ์และผู้ช่วย ควรอยู่ในบริเวณเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน สามารถเข้าถึงจากสาธารณะ อาจมีพิเศษของเจ้าหน้าที่
- ส่วนเก็บหนังสือใหม่ และซ่อมแซมหนังสือ รับหนังสือใหม่มาเก็บไว้ เพื่อเตรียมทำรายการ และเป็นบริเวณซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุด
- ส่วนจัดทำรายการ จัดหมวดหมู่หนังสือใหม่ และทำบัตรรายการ

3. ส่วนข้อมูลสมุนไพร

- ตัวอย่างของสมุนไพรแบบแห้ง
- Computer ที่เก็บข้อมูลสมุนไพร และสำหรับใช้ดู CD

ข้อคำนึงถึงในการใช้ห้องสมุด

- ตำแหน่งที่ตั้ง ควรไม่ได้รับเสียงรบกวนจากภายนอกได้
 - มีการควบคุมดูแลโดยเจ้าหน้าที่หรือบรรณารักษ์ของห้องสมุด
 - การให้แสงอย่างสม่ำเสมอ
 - สามารถขยายได้เมื่อนั่งหนังสือเพิ่มขึ้น
- มีการควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น เพื่อรักษาหนังสือ โดยระบบปรับอากาศภายในอย่างสม่ำเสมอ และยังให้ความสบายต่อผู้ที่มาใช้บริการอีกด้วย

การป้องกันเสียงในห้องสมุด

การป้องกันเสียงในห้องสมุดเองขึ้นกับการเลือกวัสดุที่ช่วยลดเสียงสะท้อน เช่น เสียงสะท้อนจากพื้นห้องจะถูกดูดซับไว้ 3% อีก 97% จะสะท้อนขึ้นมา จึงต้องพิจารณาเลือกวัสดุพื้นที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการดูดซับ เพื่อให้เสียงสะท้อนลดลง

วัสดุที่ช่วยลดเสียงมีหลายชนิด เช่น กระเบื้องยาง กระดาษอัด ฝ้ายหนา ๆ เป็นต้น ส่วนการป้องกันเสียงจากภายนอก ขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เหมาะสมของห้องสมุดเอง ส่วนการใช้ระบบปรับอากาศจะเป็นการช่วยป้องกันเสียงภายนอกที่สมบูรณ์ เนื่องจากเป็นห้องปิด ข้อควรระวังคือ เสียงดังที่เกิดจากเครื่องปรับอากาศเอง

การให้แสงสว่างในห้องสมุด

แสงสว่างในห้องสมุด

แสงสว่างเป็นส่วนสำคัญอย่างมากสำหรับห้องสมุด ต้องคำนึงถึงรายละเอียด คือ ความเข้มของแสง การสะท้อนของแสง การตัดแสง การเกิดเงาเนื่องจากแสงสะท้อน การให้แสงสว่างโดยธรรมชาติ ควรหลีกเลี่ยงแสงที่มาจากตรงจากดวงอาทิตย์ และแสงที่แรงกล้าจากท้องฟ้า เนื่องจากมีความสว่างจ้า ทำให้สายตาอ่อนล้า เพราะกล้ามเนื้อตาต้องหริ่มาตามาก เมื่อใช้เวลานาน

เงาสะท้อนจะรบกวนประสาทตามาก การหลีกเลี่ยงโดยการใช้วัสดุที่ทำให้ฝ้าเพดานและฝ้าผนังที่มีความสว่าง แต่ความเข้มของแสงที่เพดานและผนังจะต้องน้อยกว่าบริเวณที่อ่านหนังสือ เนื่องจากหากเกิดการตัดกันของแสง จะเกิดผลเสีย เพราะจะทำให้เกิดการเพ่งมองและเกิดความอ่อนล้าในการใช้สายตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปรับอากาศในห้องสมุด

การระบายอากาศในห้องสมุด

เพื่อให้เกิดการระบาย และเพื่อให้มีอากาศที่เหมาะสมในการอ่านหนังสือ คือ ไม่หนาว และไม่ร้อนเกินไป เพราะจะเป็นตัวทำลายสมาธิในการอ่านหนังสือ และยังสร้างความหงุดหงิดอีกด้วย หากห้องสมุดมีอากาศที่หน้าสบายแล้ว ผู้ใช้ก็จะใช้ห้องสมุดได้ยาวนานอีกด้วย

การใช้พื้นที่ส่วนของห้องสมุด

- ครุภัณฑ์ ได้แก่

- ชั้นวางหนังสือ

1 ชั้น ชนิดไม้	สูง	1.55 เมตร
2 ชั้น ชนิดโลหะ	สูง	2.10-2.75 เมตร
	ความลึก	0.20-0.25 เมตร วางได้ 1 แถว
	หรือ	0.40-0.60 เมตร วางได้ 2 แถว

ชั้นต้องวางต่อเนื่องแต่ละห้อง กว้างไม่เกิน 1 เมตร

- โต๊ะอ่านหนังสือ

ขนาดความสูงทั่วไป 0.75 เมตร

กว้าง 0.90 เมตร

ยาว 1.50-2.32 เมตร

โต๊ะสี่เหลี่ยมจัตุรัส 1.50 x 1.50 เมตร

โต๊ะกลม 36" 42" 48"

- โต๊ะสำหรับวางหนังสือ หรือพจนานุกรมขนาดใหญ่ ตอนบนจะลาดเอียง ตอนล่างมีชั้นสำหรับวางหนังสือเล่มใหญ่ได้

ความสูง 1.08-1.10 เมตร

กว้าง 0.50 เมตร

- รถเข็นหนังสือ ขนาดมาตรฐาน

กว้าง 0.37-0.40 เมตร

ลึก 0.75 เมตร

สูง 0.90 เมตร

- ตู้บัตรรายการ เป็นตู้ที่ประกอบด้วยลิ้นชักขนาดมาตรฐานสำหรับใส่บัตรรายการหนังสือ

ขนาด 3"x5" โดยทั่วไป 1 ตู้ ประกอบด้วยลิ้นชัก 5 แถว กว้าง 33"x59" ความสูงแล้วแต่จำนวนชั้นที่เพิ่มขึ้น ลิ้นชักมาตรฐานยาว 14" จุบัตรได้ 1,000-1,200 ใบ ซึ่งหนังสือ 1 เล่ม ต้องการบัตรรายการอย่างน้อย 3 ใบ

3.5 การออกแบบห้องอบรมและห้องปฏิบัติ

เป็นส่วนที่ให้การเรียนการสอนแก่ผู้สนใจ สำหรับการสอนเป็นเสักรแผนก และ การเป็นครูนำ โดยจะแยก 2 ส่วนออกจากกันอย่างชัดเจน แบ่งเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ส่วนห้องอบรม เป็นส่วนที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนในรูปแบบ การจดบันทึก และการบรรยาย แก่ผู้มาลงทะเบียนเรียน ประกอบด้วย

- ส่วนนั่งเรียนสำหรับนักศึกษา จำนวน 25 ที่นั่งต่อ 1 รอบ จัดแบ่งเป็น 2 ฝั่ง เน้นทางเดินกลาง และริม เพื่อให้สะดวกแก่การเข้าใช้และไม่แออัด ที่นั่งเป็นเก้าอี้มีโต๊ะสำเร็จอยู่ในตัว เป็น โต๊ะเหล็ก ๆ สำหรับใช้จดบันทึก โดยติดอยู่บริเวณด้านขวาของเก้าอี้ในแต่ละตัวสามารถยกเปิดปิดได้
- ส่วนยกพื้นด้านหน้า สำหรับวิทยากรบรรยาย มีการยกพื้นเพื่อให้สะดวกในการมองเห็นแก่นักศึกษา
- โต๊ะด้านหน้าสำหรับวางของแก่ผู้มาบรรยาย เป็น โต๊ะขนาดเล็กไว้ด้านหน้า ขนาดประมาณ 0.50 x

1.20 เมตร

- กระดานดำ เป็นส่วนที่สามารถเลื่อนเขย่งกันได้ เพื่อสะดวกแก่การใช้งาน
- ตู้เก็บตัวอย่างสมุนไพร สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ใกล้ส่วน กระดานดำและผู้บรรยาย

- ส่วน โถงด้านหลัง สำหรับเป็นส่วนรวบรวมของนักศึกษาที่เข้ามาใช้งาน
- ตู้สูงด้านหลังใช้สำหรับจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ และ Computer
- เครื่องฉายสไลด์ ติดบริเวณฝ้าเพดานด้านหลังสามารถควบคุมจาก Computer และด้านหน้าห้อง

2. ส่วนปฏิบัติ เป็นส่วนที่ใช้ในการสาธิตและอบรมหลักการนวดฝ่าเท้า การนวดไทยขั้นพื้นฐาน

และการประคบเส้นต่าง ๆ โดยกำหนดผู้เข้าอบรม 30 ท่าน แบ่งเป็น 15 คู่ โดย

- ส่วนห้องอบรม เป็น โถงขนาดใหญ่ที่มีหลังคาสูงเพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวก ไม่อึดอัด
- ส่วนเบาะ สำหรับนอนในการอบรมการนวด จัดทำให้มีขนาดใหญ่เพื่อสะดวกแก่การใช้งาน โดยจัดวางเป็นกลุ่ม โดยใช้เบาะ 4 ที่มาวางติดกันเป็น สีเหลืองจัตุรัส
- ส่วนล้างเท้าด้านหน้า สำหรับล้างเท้าก่อนเข้าสู่บริเวณอบรม โดยจัดเป็น สวนหย่อมเล็ก ๆ สำหรับเงินกรวดล้างเท้าก่อนเข้าถึงส่วนสำหรับเก็บของใช้ส่วนตัวและเช็ดเท้า
- ประตูเล็ก สำหรับเก็บผ้าและขนย้ายของเปิดสู่ภายนอกโดยไม่ผ่านส่วนล้างเท้า

3. ห้องรับรองและเตรียมตัวสำหรับวิทยากร มีชุดที่นั่งพักสำหรับนั่งพักและส่วน โต๊ะเขียนหนังสือ นอกจากนี้ยังมีตู้เก็บของและส่วนบริการน้ำและเครื่องดื่ม

3.6 การออกแบบส่วนโรงตรวจสุขภาพเบื้องต้น

เป็นส่วนที่จะตรวจเช็คสภาพร่างกายว่าเหมาะสมที่จะเข้ารับการบำบัดได้หรือไม่ โดยการวัดอุณหภูมิ วัด ความดัน วัดชีพจร หรือมีความเจ็บป่วยเป็นพิเศษ นอกจากการปวดเมื่อยหรือต้องการผ่อนคลายหรือไม เช่น มีอาการปวดเป็นพิเศษ ฯลฯ จะส่งเข้าไปรับการตรวจจากนายแพทย์แผนปัจจุบันที่ประจำอยู่ โดยจะต้องอยู่ใกล้กับบริเวณทางขึ้นลงและลิฟต์เพื่อสะดวกแก่ผู้ใช้รถเข็น

- Counter ตรวจเบื้องต้น ควรเป็น Counter เตี้ย เพื่อความสะดวกในการวางแขน สำหรับการวัด ความดัน
- ที่นั่งพักคอยสำหรับผู้รับการบำบัด หรือการที่ผู้เข้ารับบริการต้องการปรึกษาเป็นพิเศษกับหมอด ควร เป็นที่นั่งแบบเบาะนั่งสบาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องตรวจสอบสุขภาพสำหรับผู้ที่ต้องตรวจละเอียดขึ้น เหมือนกับลักษณะห้องตรวจโรคของแพทย์แผนปัจจุบัน คือ มีโต๊ะทำงานของหมอ ที่นั่งสำหรับผู้ป่วยและเผื่อญาติ Counter เกือบของที่มีอ่างล้างมือ ห้องตรวจที่นี่ไม่ควรให้ความรู้สึกเป็นทางการ เพราะจะทำให้ผู้เข้ารับการตรวจรู้สึกเครียดได้ ควรบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เชื่อมต่อกับส่วนโถง เพื่อให้มีบรรยากาศเป็นกันเอง และมีการใช้แสงไฟประดิษฐ์เข้าช่วย
- บรรยากาศในส่วนโถงตรวจเบื้องต้นนี้ ควรมีความรู้สึกที่อบอุ่น ผ่อนคลาย เปิดรับและเชื่อมต่อกับส่วนบำบัดต่างๆ
- ควรมีทางเชื่อมต่อกับห้องพักของเจ้าหน้าที่เพื่อความสะดวกในการเรียกพบสำหรับกรณีที่ต้องแนะนำการนัดเป็นพิเศษจากหมอ ที่อาจต้องมีกรนวนัด กดเน้นเฉพาะจุด
- ควรเป็นพื้นเรียบทั้งหมด เพื่อสะดวกแก่ผู้นั่งรถเข็น

3.7 การออกแบบส่วนบำบัด

จากกรณีศึกษาในบทที่ 2 ทำให้สรุปลักษณะทั่วไปของส่วนบำบัดได้ดังนี้คือ จะแยกเป็นส่วนบำบัดชายและส่วนบำบัดหญิงออกจากกัน

ในส่วนของบำบัดชายและบำบัดหญิง จะมี function ที่เหมือนกันคือ โถงพักคอย ห้องนวดตัว ที่นั่งนวดเท้า และส่วน locker room ห้องอาบน้ำ ห้องเปลี่ยนชุด ห้องส้วม ห้องอบสมุนไพร และส่วนล้างเท้า

การออกแบบห้องนวดตัวและห้องประคบตัว

- กรณีศึกษาห้องนวดไทย ใน สาขาของโรงแรม เซอราดัน แกรนด์ สุขุมวิท

ลักษณะการตกแต่ง การตกแต่งรวมของโครงการ มีแนวความคิดให้เป็นรูปแบบของไทย ผสมผสานกับรูปแบบเขมร จึงมีการนำวัสดุประเภทไม้และหินทรายมาใช้ในทุกจุดบรรยากาศโดยทั่วไปจะมีคิ้วไม้ มีการใช้ไฟตามทางเดินสลับ ๆ เป็นจุด ๆ ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดูขรึมและเงียบสงบ ในห้องนวดไทยก็เช่นกัน

พื้น เป็นพื้นไม้สีเข้ม อบอุ่นและเงียบสงบ มี Border หินแกรนิตสีขาว-เทา โดยรอบที่ต่อเนื่องมาจากทางเดินด้านนอก

ผนัง บุผ้าฝ้ายสีครีม เพื่อช่วยดูดซับเสียง และลดทอนความทึบตันของผนังทำให้ภายในห้องเกิดความรู้สึกอบอุ่นและนุ่มนวลขึ้น ติด Border ไม้เป็นกรอบของผนังแต่ละด้าน เชื่อมกับพื้นไม้และผนังด้านที่เป็นตู้ไม้ Build-in ที่ใช้งานของ

เพดาน ขอบไม้และ Drop ฝ้า แล้วยึดด้วยผ้าฝ้าย มีการซ่อนไฟ แล้วปิดด้วยผ้าเพื่อกรองแสงให้นุ่มนวล

อุปกรณ์ พุกสีขาว ขนาด 0.80 x 2.00 เมตร มีหมอน ผ้าห่ม และชุดเปลี่ยนภายในห้อง

- กรณีศึกษาห้องนวดไทย โอเรียนเต็ล สปป

ลักษณะการตกแต่ง มีการสร้าง space และบรรยากาศแบบไทย ๆ อบอุ่นและเป็นกันเอง

พื้น พื้นไม้สีเข้ม ติดกับพุกสีขาวดูสะอาดตา

ผนัง มีการใช้ไม้จำลองสายฟ้าประกบแบบเรือนไทยกรุด้วยกระจกฝ้าเพื่อให้แสงธรรมชาติจากภายนอกเข้ามา ทำให้ห้องดูกว้างขึ้น ผนังด้านล่างเปิด แล้วกรองแสงด้วยมู่ลี่ไม้ใผ่

เพดาน เปิดเป็นทรงจั่วไทย กรุปิดด้วยยิปซัม ใช้แสงแบบ indirect ส่องขึ้น เพิ่มความโปร่งโล่งให้กับภายในห้องนวดยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการออกแบบห้องนวดตัว

บรรยากาศโดยรวมของห้องนวด จะต้องมีความสะดวกสบาย เป็นส่วนตัว และผ่อนคลาย แต่ในขณะเดียวกัน การใช้ห้องนวดแบบเดี่ยวหรือห้องนวดประคบ ต้องสร้างความรู้สึกลอดภัยสำหรับผู้เข้าใช้ด้วย

ควรมีสวนปิดล้อม เพื่อสร้างความเป็นส่วนตัว แยกจากส่วนที่มีเสียงดัง บางส่วนของผนังอาจเปิดเพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าเชื่อมต่อกับด้านนอกและทำให้รู้สึกปลอดภัย ควรเป็นห้องที่มีความโปร่ง อากาศถ่ายเทสะดวก

อุปกรณ์ภายในห้องนวด มีพู่กวางบนพื้นที่ วางของใช้ส่วนตัวผู้รับบริการ ที่วางของสำหรับการใช้ในการนวด เช่น ลูกประคบ น้ำมันนวดแก้เคล็ดขัดยอก หรือเตาน้ำมันหอมระเหยที่ช่วยสร้างบรรยากาศการพักผ่อน ทำให้จิตใจผ่อนคลาย

ห้องนวดควรใกล้เคียงกับส่วนเตรียมอุปกรณ์ของพนักงานเพื่อความสะดวกของพนักงาน เนื่องจากการนวดบางครั้งที่ต้องใช้ลูกประคบ ซึ่งจำเป็นที่ต้องใช้ในขณะที่ยังร้อนอยู่ จึงควรใกล้เคียงกับที่นั่งในห้องเตรียม และจัดวางเตาน้ำในภายในห้องเดี่ยว

การออกแบบส่วนนวดเท้าจุดจุด

- กรณีศึกษาส่วนนวดเท้าจุดจุด Mandara Spa ที่ Royal Garden Village หัวหิน

เป็นที่นวดเท้าแบบ 2 ที่ โดยมีโต๊ะกลางสำหรับวางของ ที่นวดเท้าจะอยู่ที่ระเบียงของห้องนวดแบบครบวงจร ซึ่งทำให้ผู้บริการบำบัด ได้สัมผัสกับสภาพธรรมชาติภายนอก ที่มีการจัดสวนไว้สวยงาม ในส่วนนี้ใช้เฟอร์นิเจอร์เป็นหวาย และอ่างสำหรับล้างเท้าเป็นอ่างดินเผา ดูเป็นธรรมชาติ

นอกจากวางที่นวดเท้าไว้ที่ระเบียงแล้ว ยังมีการนวดเท้าที่ชายหาดใต้ร่มไม้ เป็นการพักผ่อนที่สัมผัสธรรมชาติได้เต็มที่ ที่นวดริมหาดใช้เก้าอี้ไม้ และเบาะรองสีน้ำเงินเข้ม เนื่องจากภายนอกอาคารมีเสาที่จึกกว่า การใช้สีเข้มจะช่วยลดความจ้าเพื่อทักสายตาได้

สรุปการออกแบบส่วนนวดเท้าจุดจุด

เนื่องจากการนวดที่ไม่ไปจนถึงไป ตำแหน่งที่ตั้งจึงควรอยู่ในส่วนที่ลมนวลมองเห็นโถงและเชื่อมต่อกับบริเวณโดยรวม แต่ควรมีการเป็นส่วนตัว อาจให้มีระยะห่างที่พอเหมาะหรือการใช้รั้วไม่มากนักให้เกิด space ก็เป็นส่วนตัวได้

อุปกรณ์ มีเก้าอี้นั่งสบาย และควรจะมีปรับหนักเอนได้เพื่อความสบายของผู้บริการบำบัด ที่ต้องนั่งนาน ๆ มีที่รองเพื่อพักเท้า สำหรับผู้ให้บริการเป็นม้านั่งเตี้ย ๆ มีสวนสำหรับล้างเท้าของผู้มาใช้บริการ

ส่วนนวดเท้าควรใกล้เคียงกับห้องเตรียมอุปกรณ์ของพนักงานเพื่อความสะดวกในการให้บริการและขนย้ายอุปกรณ์ ซึ่งได้แก่ ผ้าขนหนู 2 ผืน ครีมหาผิวหรือน้ำมันหอมที่ใช้สำหรับนวด และไม้กดจุด โดยผู้ให้บริการอาจมีตะกร้าหรือกระจาดใส่เพื่อความสะดวกในการขนย้าย

การออกแบบห้องอบสมุนไพรและ Locker Room

การจัด zone ในส่วนนี้มีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างแรก คือ เรื่องของ Function แบ่งเป็นส่วนเปียก ส่วนแห้ง ที่ควรจัดแยก zone เพื่อความสะดวกเรื่องงานระบบ และลำดับการใช้งาน ดังนี้

ส่วนแห้ง Locker ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า เป็นส่วนผู้หญิง จะต้องมิตั้งแต่งหน้าให้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนแห่งควรอยู่ติดทางเข้า-ออก และต้องให้มีคิวดิจเพื่อระวังสายตาที่คนภายนอกมองเข้ามา

ส่วนเปียก ห้องอาบน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ ถ้าเป็นส่วนผู้ชายจะมีโถปัสสาวะชายด้วย ห้องอบสมุนไพรและที่นั่งพักผ่อนระหว่างการอบ

การเลือกใช้วัสดุ ควรคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยของผู้เข้าใช้ การทำความสะอาดและความทนทานในการใช้งาน

แสงสว่างควรมีแสงสว่างที่พอเหมาะ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ต้องปิดล้อมเป็นส่วนมาก การใช้ไฟถึง เพื่อช่วยเน้นเป็นบางจุดจะช่วยสร้างบรรยากาศได้มาก

3.8 การออกแบบสวน

1. ภูมิศึกษาสวนป่าสมุนไพรเขาหินซ้อน เป็นหนึ่งใน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พื้นที่ 15 ไร่ ของศูนย์การศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จัดทำเป็น โครงการสวนป่าสมุนไพรขึ้น

หลักการจัด สวนป่าสมุนไพรปัจจุบันมีพืชสมุนไพรที่ปลูกรวบรวมได้ 529 ชนิด การปลูกจะละละ กันให้ผสมกลมกลืน เลียนแบบธรรมชาติ ตามนิสัยของพืชแต่ละชนิด เช่น ไม้ต้น ไม้เลื้อย ไม้พุ่ม ไม้ชอบร่ม รำไร ไม้กลางแจ้ง และไม้ล้มลุก เป็นต้น ไม้ได้ปลูกแยกตามการใช้ประโยชน์หรือตามกลุ่มอาการ พันธุ์ไม้ที่รวบรวมเอาไว้บางชนิดหาได้ยากเพราะเป็นชนิดที่ไม่ค่อยพบในป่าธรรมชาติ มีผู้ปลูกน้อย และการดูแลรักษาให้เจริญเติบโตได้ยาก

2. ภูมิศึกษาสวนสมุนไพรที่ชมรมรักสุขภาพสมุนไพรไทย เป็นสวนเพื่อสุขภาพ และให้ความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรและไม้หายากของไทย

หลักการจัด มีศาลาที่เป็นจุดเริ่มต้นการเดินทางเพื่อสุขภาพ โดยชมสวนสมุนไพรไปในตัว มีบรรยากาศร่มรื่น พันธุ์ไม้สมุนไพร มีป้ายชื่อและสรรพคุณ ทางเดินจะคดเคี้ยวไปรอบโครงการแล้ววกกลับมาที่ศาลาที่เป็นจุดเริ่มต้น

3. ภูมิศึกษาสวนสมุนไพรสมเด็จพระรัตนราชอุดา สยามบรมราชกุมารี

เป็นส่วนในโครงการปิโตเลียมแห่งประเทศไทย มีพื้นที่ 60 ไร่ ของศูนย์บำรุงรักษาและบ้านพัก ณ บ้านมาบข่าง ของการปิโตเลียมฯ เป็นแหล่งรวบรวมสมุนไพรนานาชนิด รวมทั้งเป็นแหล่งผลิตสมุนไพรที่สามารถไปใช้ในการทดลอง และผลิตเพื่อขยายพันธุ์ จัดเป็นแหล่งรวบรวมวิชาความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรที่สำคัญแห่งหนึ่ง

หลักการจัด มีการจัดแบ่งกลุ่มพืชสมุนไพร โดยแบ่งตามกลุ่มประเภทของยารักษาโรค ซึ่งสะดวกต่อผู้เข้าชมและตรงตามเป้าหมาย ของการใช้สมุนไพรอย่างแท้จริง โดยในแต่ละกลุ่มจะมีการจัดความสัมพันธ์ ให้เกิดความสวยงามของภูมิทัศน์แยกกันออกไป มีการแบ่งประเภทอย่างชัดเจนและป้ายบอกชื่อและสรรพคุณของพืช มีทางเดินคดเคี้ยวเชื่อมกันสามารถเดินวนกลับมายังทางเข้าไป มีการจัดแหล่งเพาะชำไว้บริเวณใกล้เคียง เพื่อความสะดวกในการโยกย้ายต้นไม้

สรุปการออกแบบสวน สิ่งที่ต้องคำนึงถึง มี 2 ข้อ คือ Function ที่เกิดขึ้นและข้อจำกัดของพันธุ์ไม้แต่ละชนิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนต่าง ๆ ในสวนมีดังนี้

1. ศาลาพักผ่อน ควรอยู่ใกล้กับส่วนของทางเข้าออกระหว่างอาคารกับสวน เป็นที่แสดงแผนผังของสวนและเส้นทางการเดิน
2. ส่วนเดิน ควรจะมีผิวสัมผัสที่หลากหลาย เช่น ลานทราย สนามหญ้า กรวดหยาบ กรวดละเอียด ควรเป็นทางเดินที่ร่มรื่น มีที่นั่งพักเป็นระยะ โดยต้นไม้ทั้งหมดในสวนเป็นพืชสมุนไพร ไม้มงคล และไม้ดอกหอมของไทย
3. ศาลาริมน้ำ เป็นส่วนสำหรับนั่งพัก นั่งเล่น โดยจะขึ้นชานลวกไปใต้น้ำทำให้บรรยากาศบริเวณสวนศาลามีความเย็น ร่มรื่น เกิดความใกล้ชิดกับธรรมชาติและมีมุมมองที่ดีเป็นที่พักผ่อน
4. สวนเพาะชำและแปลงพืชสมุนไพร เป็นส่วนที่ใช้ปลูกเพื่อให้ได้ศึกษาถึงพืชสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ที่สามารถนำมาทำเป็นยา และศึกษาในรูปแบบการเกษตรเพื่ออุตสาหกรรม บริเวณนี้จะเชื่อมต่อกับห้องสมุดและสวนพิพิธภัณฑ์ จัดทำเป็นแปลงเพาะปลูกเพื่อใช้ในการผลิตยาแผนโบราณในโครงการ
5. สวน โรงงานผลิตยาแผนโบราณ เป็นโรงงานขนาดเล็กที่จัดทำและผลิตเพื่อใช้และจำหน่ายในโครงการ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงเป็นตัวอย่างแก่ผู้สนใจสามารถสอบถามและเข้าชมขั้นตอนในการผลิตได้ จึงจำเป็นต้องคิดทำเป็นห้องกระจก 2 ชั้น ภายในโรงงานเพื่อความสะอาดและสะดวกแก่ผู้เข้าชมชม สวนโรงงานเป็นส่วนที่อยู่แยกออกจากสวนสมุนไพร แต่อยู่ใกล้กับทางเดินรถนอกโครงการเพื่อความสะดวกแก่การขนย้ายสินค้าและวัตถุดิบต่าง ๆ

3.9 การออกแบบร้านอาหารเพื่อสุขภาพ

- กรณีศึกษาห้องรับประทานอาหารชีวสาร

ลักษณะการตกแต่ง

พื้น มีการใช้วัสดุประเภทหิน และไม้ในบางส่วน
 ผนัง ผนัง PAINT สีเขียวเข้ม คาด Border ไม้เพื่อลดความหนาหนักของผนัง
 เพดาน โฉวโครงสร้างหลังคา ทำให้เกิดความโล่ง
 แสง เน้นใช้แสงจากธรรมชาติเพื่อสร้างบรรยากาศ และใช้ down light เน้นบางจุด
 การจัดกลุ่มโต๊ะอาหาร เป็นชุด 4 และ 2 ที่นั่ง ไม้บดลอยตัว เน้นจัดที่ริมหน้าต่าง เพื่อสามารถ take view และรับแสงจากธรรมชาติได้อย่างเต็มที่

พิจารณาด้านจิตวิทยาของสี ลักษณะการตกแต่งคล้ายงานในสมัยโบราณของฝั่งยุโรป ดูหรูหรา แต่ที่จับตาดูเห็นการใช้สีเขียว ซึ่งเป็นสีหลักของทั้งโครงการ เนื่องจากสีเขียวเป็นสีที่ช่วยให้เกิดความรู้สึกพักผ่อน แต่ถ้าใช้ในปริมาณมาก ทำให้เกิดไม่อยากอาหาร

สรุปการออกแบบร้านอาหารเพื่อสุขภาพ

เป็นร้านอาหารแบบเฉพาะที่มีการให้บริการแบบมีพนักงานเสิร์ฟถึงโต๊ะ โดยอาหารในรายการเป็นอาหารประเภทต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ มีทั้งอาหารหนัก รวมทั้งอาหารเบา ๆ เครื่องดื่มหลายชนิด ไอศกรีม และขนมหวาน ส่วนทานอาหารแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1 ส่วนศาลา กลางอาคาร เป็นส่วนเปิดโล่งขนาดใหญ่ มีระเบียงกันแยกส่วน ทานอาหารออกจากส่วนที่นั่งพัก มีชายคาขนาดใหญ่เพื่อก่อให้เกิดร่มเงาในบริเวณที่นั่ง ศาลาเชื่อมต่อกับส่วนห้องอาหารและครัวโดยจัดทำระแนงไม้เลื้อยเป็นสวนช่วยบังแดด ฝน และเพิ่มความร่มรื่นให้แก่อาคาร

2 ส่วนห้องอาหาร เป็นอาคารบริเวณตรงกลางของหมู่อาคาร 9 หลัง จัดทำแบบกึ่งไทยประยุกต์ มีบันไดก่อนเข้าถึงตัวห้องอาหารภายใน เป็นอ่างที่จะให้ผู้อยู่ในระบบปรับอากาศ เพื่อลดความร้อนในช่วงกลางวันและเป็นทางเลือกให้แก่ผู้เข้าใช้ มีการใช้กระจกใสบานใหญ่เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมชาติและสามารถมองเห็นแปลงเพาะปลูกได้

หลักการตกแต่งร้านอาหารเพื่อสุขภาพ มีลักษณะค่อนข้างเป็นกันเอง บรรยากาศสบายและสดชื่นโปร่งมีความเป็นธรรมชาติ สะอาดและสะดวก โทนสีนุ่มเบาผ่อนคลาย ประกอบการตกแต่งที่ค่อนข้างเรียบง่าย แต่มีความสวยงาม เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้มีคุณภาพดี การใช้วัสดุตกแต่งประเภทผ้าจะดูประณีตและมีรสนิ่มกว่าการใช้เบาะประเภทพลาสติกสังเคราะห์ แต่ก็ควรพิจารณาถึงความทนทานและการรักษาความสะอาดของวัสดุด้วยเช่นกัน

การใช้เนื้อที่สำหรับลูกค้า มีดังนี้ :-

- บริการแบบเคาน์เตอร์ และเสิร์ฟที่โต๊ะปนกัน ประมาณ 16 ตารางฟุต/ที่นั่ง
- บริการแบบเสิร์ฟที่โต๊ะ ประมาณ 14 ตารางฟุต / ที่นั่ง

การจัดโต๊ะในร้านอาหาร

การจัดโต๊ะในร้านอาหาร ควรแสดงเส้นทางสัญจรได้เด่นชัด และไม่สับสน มีที่ว่างไว้สำหรับทางเดินของลูกค้า ช่องทางสำหรับพนักงานบริการเข้าเสิร์ฟอาหาร หรือถอนอาหาร ได้สะดวก หากใช้รถเข็นในการบริการ ต้องเผื่อช่องทางสัญจรให้มากพอ

ระยะห่างที่ต้องการในส่วนรับประทานอาหารภายในร้านอาหาร

ความต้องการ	มม.
ทางเดินในส่วนทางเข้า-ออก	} 1,800 (1,500)
ระยะระหว่าง DINING AREA กับ SERVICE AREA	
ทางเดินหลักระหว่างแถวของโต๊ะ	1,350 (1,100)
ทางบริการต่ำสุดระหว่างชุดที่นั่ง (TROLLEY)	900
ทางบริการสำหรับรถเข็น (TROLLEY)	1,350
ระยะห่างระหว่างชุดอาหารต่ำสุด	550
ระยะสำหรับเคลื่อนเก้าอี้เพื่อที่จะนั่ง	300
ระยะที่ใช้ในการนั่งวัดจากขอบโต๊ะ	600
ระยะความกว้างของเนื้อที่รับประทานอาหาร / คน	600
มาตรฐานอย่างต่ำหรืออาหารว่าง , อาหารมีกเบาะ ๆ	550

(ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าอย่างต่ำ)

ประเภทของการจัด	ลักษณะและความต้องการ
เคาน์เตอร์และสตูล	เคาน์เตอร์อาจมีลักษณะเป็นแบบตรง, แบบโค้งตัว “U” ตัวเดียวหรือหลายตัวต่อกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	<p>ส่วนสตูลจะเป็นแบบติดตายชนิดมีพนักหรือไม่มีก็ได้หรือเป็นสตูลลอยตัว ไม่มีพนักหรืออาจเป็นเก้าอี้รับประทานอาหารขนาดสูงปกติ ทั้งนี้ขึ้นกับขนาดความสูงของเคาน์เตอร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความกว้างของพื้นที่หลังเคาน์เตอร์สำหรับพนักงานเฉลี่ยประมาณ 1.15 ม. หรืออย่างต่ำ 75 ซม. - ความลึกเฉลี่ยของเคาน์เตอร์ 75 ซม. - ความกว้างสำหรับเนื้อที่ของลูกค้าแต่ละคน 60 ซม. หรือ 55 ซม. เป็นอย่างต่ำ - ขอบด้านบนของเคาน์เตอร์ควรมีส่วนยื่น 20-30 ซม. เพื่อให้สามารถนั่งบนสตูลได้ โดยเข้าไม่ติดค้ำหน้าเคาน์เตอร์ - ขนาดความกว้างของสตูล ประมาณ 36 ซม.
โตะ และเก้าอี้	<p>ความสูงของโตะ 70 ซม. และความสูงของเก้าอี้ 43 ซม. เป็นขนาดที่เหมาะสมสำหรับการนั่งทั้ง 2 ด้านตรงข้ามกัน โตะควรมีความกว้าง 75 ซม. หรืออย่างต่ำ 60 ซม.</p>
โตะและเก้าอี้แบบลอยตัว	<p>โตะสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 75 ซม. เป็นที่นิยมใช้มากที่สุดสำหรับ 2-4 ที่นั่ง การจัดโตะแบบทะแยงมุม 45° สามารถประหยัดเนื้อที่ได้มากกว่า การจัดโตะแบบแนวตรง หากใช้โตะสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 75 ซม. นี้ต่อกัน 2 โตะ จะได้ชุดอาหารสำหรับ 6 คน หรืออาจใช้โตะกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 90 ซม. หรือมากกว่าจะได้จำนวนที่นั่งมากขึ้นในเนื้อที่เท่ากัน ระยะที่นั่งประมาณ 45 ซม. จัดจากขอบโตะแต่ละควรมีพื้นที่ขึ้นรอบโตะอย่างน้อย 70 ซม. ซึ่งเผื่อไว้สำหรับการเลื่อนเก้าอี้เพื่อที่จะนั่ง</p>
โตะและเก้าอี้แบบติดตาย	<p>การจัดแบบนี้จะประหยัดเนื้อที่ได้มาก การจัดที่นั่งอาจเป็นแบบ BANQUETTE หรือเป็นลักษณะ BOOTHS มีที่นั่ง 2 ด้านหรือ 3 ด้าน การออกแบบโตะอาจทำให้พื้นโตะเลื่อนได้เพื่อสะดวกในการเข้าออก ขาโตะควรเป็นแท่นหรือฐานแทนขาโตะธรรมดาเพื่อไม่ให้เกะกะ</p> <p>ความกว้างของโตะควรมีขนาดพอที่เข้าของแขกจะไม่ชนกันเวลานั่ง ซึ่งจะประมาณ 60 ซม. เป็นขนาดความกว้างต่ำสุด ถ้าหากต้องการความสะดวกสบายควรใช้ 75 ซม.</p> <p>ขนาดความยาวของโตะประมาณ 60 ซม./1 ที่นั่ง หากเป็น BOOTH ที่มีด้านหนึ่งติดผนังต้องคำนึงถึงช่วงการเอื้อมมือของพนักงานบริการ ซึ่งไม่ควรเกิน 1.20 ม.</p> <p>ขนาดเฉลี่ยความลึกของที่นั่งประมาณ 43-45 ซม.</p> <p>ความเอียงของพนัก 3°-5° ความสูงของที่นั่ง 43 ซม. และความสูงของหน้าโตะ 70 ซม.</p> <p>หากจัดแบบ BANQUETTE โดยพนักพิงเดี่ยวและหันหลังชนกัน ควรเผื่อเนื้อที่ระหว่างพนักพิงประมาณ 10 ซม. เพื่อไม่ให้ศีรษะชนกัน ความกว้างยาวของชุดที่</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นั่งแบบ BOOTH นั่งด้านละ 2 ที่	
ยาว (โต๊ะรวมทั้งนั่ง)	กว้าง (? ที่นั่ง)
1.60 – 1.90 ม.	1.10 – 1.20 ม.

ความต้องการเนื้อที่ในการจัดโต๊ะ – ที่นั่งรับประทานอาหารแบบต่าง ๆ

ชนิดของการจัด และบริการ	ม ²	พื้นที่ต่อคน
TABLE SERVICE		
โต๊ะสี่เหลี่ยมจัตุรัส		
จัดแบบขนาน โต๊ะละ 2 ที่นั่ง	1.7-2.00	
จัดแบบขนาน โต๊ะละ 4 ที่นั่ง	1.3-1.7	
จัดแบบทะแยงมุม โต๊ะละ 4 ที่นั่ง	1.0-1.2	
โต๊ะสี่เหลี่ยมผืนผ้า		
จัดแบบ โต๊ะละ 4 ที่นั่ง	1.3-1.5	
จัดแบบ โต๊ะละ 6 ที่นั่ง	1.0-1.3	
โต๊ะกลมขนาด 4 ที่นั่ง	0.9-1.4	
เฟอร์นิเจอร์ติดตาย		
จัดแบบ BOTH ชุดละ 4 ที่นั่ง	0.7-1.0	
COUNTER SEATING (INCLUDE SERVICE AREA)	1.4-1.9	

SERVICE STATION

เป็นบริเวณเนื้อที่เล็ก ๆ ปะปนอยู่ในส่วนรับประทานอาหารของร้านอาหารขนาดกลางใหญ่ การจัด SERVICE STATION เป็นจุด ๆ ในบริเวณรับประทานอาหาร เพื่อลดระยะทางเดินของพนักงานเสิร์ฟ ทำให้สามารถบริการลูกค้าได้อย่างใกล้ชิด มีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว

บริเวณนี้อาจเป็นตู้ SIDE BOARD หรือเป็นแบบเคาน์เตอร์, โต๊ะ, หรือ เฟอร์นิเจอร์ ลักษณะอื่นใด เพื่อให้เหมาะสมกับบรรยากาศและการตกแต่งภายในร้าน ใช้เป็นที่เก็บของจำพวกที่ค้องใช้บนโต๊ะอาหาร เช่น ช้อน-ส้อม, มีด, ผ้า, กระจก, เครื่องปรุง, เมนู ฯลฯ

บางครั้ง SERVICE STATION อาจใช้เป็นที่ขงกาแฟ, ที่เตรียมเครื่องดื่ม แล้วแต่ลักษณะความต้องการบริการของสถานที่นั้น ๆ

SERVICE STATION เล็ก ๆ ในส่วนรับประทานอาหารนี้ ทำหน้าที่ช่วยการบริการของพนักงานเสิร์ฟเท่านั้น ถ้าเป็น MAIN SERVICE STATION ขนาดใหญ่ ซึ่งทำหน้าที่พักงานจากที่ใช้แล้ว หรือทำหน้าที่อื่น ๆ ด้วย จะต้องอยู่ภายนอกบริเวณรับประทานอาหาร เนื่องจากจะทำให้เกิดเสียงรบกวนและสภาพที่ไม่น่าดู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน SERVICE STATION ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับจำนวนลูกค้าที่ให้บริการ, ระยะห่างระหว่างโต๊ะอาหารกับส่วนผลิตหรือเตรียมอาหาร, ระดับการให้บริการ, ประเภทของร้านอาหาร, และโครงสร้างของพนักงานบริการ อย่างไรก็ตามอาจประมาณเหมาๆ ได้ดังนี้

1 SMALL STATION / 12-20 โต๊ะ

2 MAIN STATION / 20-60 โต๊ะ

ขนาดของ SERVICE STATION ควรลึกประมาณ 50 ซม ความสูงไม่เกิน 97 ซม. และขนาดความยาวประมาณ 1.00-1.20 สำหรับ SERVICE STATION ในบริเวณรับประทานอาหารทั่วไปตำแหน่งของ SERVICE STATION

- ควรอยู่ใกล้ หรือมีทิศทางติดต่อกับที่พักอาหารและบริเวณล้างจาน
- ควรกระจายอยู่ในบริเวณซึ่งสามารถจะบริการ โต๊ะอาหารรอบ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ไม่ควรอยู่ในมุมที่ยากแก่การจัด โต๊ะ หรือใช้ประโยชน์อื่น ๆ ได้ยาก
- ไม่ควรอยู่ใกล้โต๊ะอาหารเกินไป จนเป็นการรบกวนลูกค้า ควรมีระยะห่างอย่างน้อย 1.20 และอาจมีฉากกั้น เพื่อป้องกันเสียงรบกวนและโอกาสที่จะทำความรำคาญให้แก่ลูกค้าได้

3.10 การออกแบบร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ

- **กรณีศึกษา Lemon Farm** เป็นโครงการเพื่อเกษตรกรและชุมชนเป็นการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามแนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” นำผลิตผลทางการเกษตรที่ผลิตเพียงแค่พอกินที่เหลือมารวมตัวกันขายใน Lemon Farm สินค้ามีน้อยจึงมีราคาแพงขึ้น ลดต้นทุนลง

สินค้าที่ขายใน Lemon Farm มีดังนี้

1. Farm sector

จากพืช ที่เป็นอาหาร ได้แก่

- ผลิตผลที่เห็นรูป ธัญพืช ผัก ผลไม้
 - ผ่านการแปรรูป อาหารแห้ง สมุนไพรเครื่องเทศเครื่องปรุง ผลไม้แปรรูป น้ำผัก ผลไม้
 - แบบสำเร็จรูป ขนมไทย เบเกอรี่
- ที่ไม่ใช่อาหาร ได้แก่ เครื่องประตินโถม

จากสัตว์ ที่เป็นอาหาร ได้แก่

- ผลิตผลที่เห็นรูป เนื้อสัตว์ ไช้ นม
- ผ่านการแปรรูป ไช้เค็ม เนื้อเค็ม เนย นมเปรี้ยว
- แบบสำเร็จรูป ไอศกรีม

ที่ไม่ใช่อาหาร ได้แก่ ปู๊ย

2. Industrial sector ได้แก่ ชาและเครื่องประตินโถม

ผู้เข้าใช้ เป็นลูกค้าทุกระดับชั้น เน้นแม่บ้าน คนทำงานทั่วไป ทุกอาชีพ

ลักษณะผลิตภัณฑ์ เป็นสินค้าเกษตรกรรม ช่วยเหลือชุมชน มีประโยชน์เป็นพื้นบ้าน ราคาไม่แพง

การออกแบบตกแต่ง เป็นร้านค้าของชุมชน แสดงออกถึงความเป็นภาคเกษตรกรรมไทย มีบรรยากาศอบอุ่น บริการเป็นกันเอง มีความโปร่งโล่ง เนื่องจากเพดานสูง การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับแสงไฟประดิษฐ์ ใช้สีและวัสดุที่ดูเป็นธรรมชาติ เช่น ไม้สีอ่อน สีเขียวที่ดูแล้วสบายตา มีการนำภาพทาสีน้ำ ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการเกษตร และการนำอุปกรณ์การเกษตรพื้นบ้าน มาวางประดับที่ด้านบนของผนัง

สรุปการออกแบบร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ

- ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีที่มาจากธรรมชาติ บรรยากาศของร้านจึงควรมีความโปร่ง เปิดเห็นธรรมชาติภายนอก
- ควรใช้ระบบปรับอากาศ เนื่องจากมีตู้แช่เย็นแบบเปิด เพื่อความเหมาะสมในการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ การใช้แสงไฟเพื่อส่องเฉพาะจุด เพื่อเน้นให้สินค้าดูน่าสนใจ จึงดูมากขึ้น

3.11 การออกแบบร้านยาแผนโบราณ

สิ่งที่ต้องคำนึงคือการจัดเก็บและจัดวางยาสมุนไพรต่าง ๆ ให้สามารถจัดเก็บได้อย่างเรียบร้อย และสะดวกต่อการใช้งาน จึงจัดอยู่ด้านหลังเคาน์เตอร์ ผู้จัดยาโดยแบ่งเป็น

1. ตู้เดี่ยวและลิ้นชัก เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บยาที่มีน้ำหนักและใหญ่
2. ตู้สูง เป็นชั้นวางของสำหรับวางยาต่าง ๆ ในบรรจุภัณฑ์ที่เป็นถุงขนาดเล็ก
3. ตู้เก็บยา เป็นตู้สูงที่มีลิ้นชักเก็บยาจำนวนมากมักใช้กับยาที่มีขนาดเล็ก หรือยาที่ทำกรบคเป็นผงแล้ว

สรุปการออกแบบร้านยาแผนโบราณ

- การจัดเก็บยาจำเป็นต้องมีระบบปรับอากาศที่ดีเพื่อหลีกเลี่ยงความชื้นที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตัวยาได้
- จัดแบ่งส่วนตรวจธาตุ และส่วนจัดยาแยกจากกันเพื่อความสะดวกในการทำงานและสามารถต้อนรับผู้ให้บริการจำนวนมากได้
- จันทันร่องสำหรับผู้เข้าใช้ในกรณีที่มีการเข้าใช้จำนวนมาก
- ใช้แสงไฟเน้นเฉพาะจุด และพัดลมติดเพดานเพื่อหมุนเวียนอากาศ
- ตกแต่งใช้ไม้เป็นส่วนมากเพื่อให้เข้ากับตู้และเก็บรักษาสมุนไพร

3.12 ส่วนส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย

กรณีศึกษา

เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนับสนุนกลุ่มธุรกิจขนาดเล็ก (SML) ของผู้ประกอบการต่างๆ โดยเน้นถึงการใช้ภูมิปัญญาและผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย ร่วมกับเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เพื่อจัดทำให้เป็นผลิตภัณฑ์ส่งออกและค้าในประเทศ อีกทั้งช่วยสภาพสังคมและชุมชนให้มีการทำงานเพื่อเพิ่มผลผลิตที่จำเป็นต่าง ๆ ในอุตสาหกรรม แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ส่วนสำนักงานสำหรับผู้รับคำปรึกษาและติดต่อ โดยจำเป็นต้องมาติดต่อล่วงหน้า ในส่วนนี้จัดให้มีชุดโซฟาขนาดใหญ่ เพื่อรองรับผู้ประกอบการต่าง ๆ และใช้เป็นที่ประชุม
2. ส่วนห้องปรึกษา โดยมากเป็นการให้คำปรึกษาแบบเดี่ยว ๆ หรือกลุ่มเล็ก ๆ ไม่เกิน 3 คน ในส่วนนี้จะอยู่ในห้องของผู้อำนวยความสะดวก เนื่องจาก ผู้อำนวยความสะดวกเป็นผู้ให้คำปรึกษาและหาแนวทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้เข้าใช้มักเป็นกลุ่มผู้ผลิตสินค้าพื้นฐานที่ทำการผลิตเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กอยู่แล้ว แต่ต้องการวีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาตรฐานสากล

สรุปการออกแบบส่วนส่งเสริมภูมิปัญญาไทย

- จัดแบ่งห้องสำหรับวิทยากรพิเศษที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำธุรกิจและการผลิตที่ได้มาตรฐานออกต่างหาก เพื่อความเป็นส่วนตัว
- ส่วนนิทรรศการ จะนำเสนอในผลิตภัณฑ์ที่มีการจำหน่ายอยู่และชนิดใหม่ ๆ เพื่อเป็นแนวความคิดในการผลิต
- ส่วนสำนักงาน สำหรับผู้มาติดต่อ รวบรวม จัดทำการจัดลิขสิทธิ์ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยใหม่ ๆ ที่ได้มาตรฐาน พร้อมสำหรับการผลิต
- เนื่องจากเป็น โถงสูงจึงมีการใช้โคมห้อยลงมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

พฤติกรรมและการใช้อาคาร

แบ่งกลุ่มผู้เข้าใช้โครงการเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้ให้บริการ
2. ผู้รับบริการ

4.1 ผู้ให้บริการ

การเดินทางเข้าสู่โครงการ รถประจำทาง รถภายในกระทรวง รถโดยสารส่วนตัว (รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์) ราคาสำหรั้บหมู่คณะ

แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

4.1.1 ผู้ที่ทำงานในส่วนสำนักงาน

เป็นระดับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ในฝ่ายธุรการและฝ่ายวิชาการบางส่วน ที่ทำงานประจำอยู่ในส่วนสำนักงาน

เวลาทำงาน 08.30 – 18.00 น.

เวลาพัก 12.00 – 13.00 น.

พฤติกรรม เดินทางถึงโครงการ จอดรถที่ลานจอดรถเฉพาะพนักงาน แล้วเข้าไปตอกบัตร แล้วจึงเข้าทำงานตามหน้าที่ โดยทำงานภายในส่วนสำนักงานเท่านั้น อาจมีการพบปะกับผู้รับบริการบ้าง แต่เป็นส่วนน้อย เวลาพักเที่ยงพักผ่อนกลางวันตามสะดวก แล้วกลับมาทำงานต่อ จนหมดเวลางาน ตอกบัตร แล้วเดินทางกลับ

4.1.2 เจ้าหน้าที่

เป็นกลุ่มผู้ให้บริการ ที่ต้องมีการพบปะผู้คนที่เสมอ เช่น ประชาสัมพันธ์ บริการ ผู้ให้บริการบำบัด เป็นต้น

เวลาทำงาน 08.30 – 18.00 น.

เวลาพัก 12.00 – 13.00 น. และ 13.00 – 14.00 น. (เวลาพักจะแบ่งเป็นกลุ่ม

ให้ไม่ตรงกัน เพื่อสามารถให้บริการได้ตลอดเวลาทำการ)

พฤติกรรม เดินทางถึงโครงการ จอดรถที่ลานจอดรถเฉพาะพนักงาน แล้วเข้าไปตอกบัตร เปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเป็นแบบฟอร์มของโครงการ แล้วจึงเข้าทำงานตามหน้าที่ เวลาพักเที่ยงพักผ่อนกลางวันตามสะดวก แล้วกลับมาทำงานต่อ จนหมดเวลางาน เปลี่ยนชุด ตอกบัตร แล้วเดินทางกลับ

4.1.3 พนักงานทั่วไป

คือบุคคลที่ทำงานอยู่เบื้องหลังการบริการ ไม่ได้ติดต่อกับผู้รับบริการโดยตรง เช่น พนักงานช่าง พนักงานทำความสะอาด เป็นต้น

เวลาทำงาน 08.30 – 18.00 น.

เวลาพัก 12.00 – 13.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรม เดินทางถึงโครงการเข้าไปตอกบัตร แล้วจึงเข้าทำงานตามหน้าที่ เวลาพักเที่ยงพักทานกลางวันตามสะดวก แล้วกลับมาทำงานต่อ จนหมดเวลางาน ตอกบัตร แล้วเดินทางกลับ

4.2 ผู้รับบริการ

การเดินทางเข้าถึงโครงการ

- รถยนต์ส่วนตัวหรือรถตู้ เข้าไปจอดในที่จอดรถของโครงการแล้วจึงเดินไปสู่ส่วนโถงที่จะแจกไปยังส่วนต่างๆของโครงการต่อไป ถ้ามาเป็นกลุ่ม จะจอดรถให้ผู้มาด้วยลงบริเวณประตูทางเข้าอาคารก่อนมีการพักคอยผู้ขับขีรถที่ไปจอดรถให้มา สมทบกันแล้วจึงเข้าไปพร้อมกัน

- รถรับจ้าง รถประจำทาง เดินเข้าไปสู่ส่วนโถงได้เลย

ผู้รับบริการเมื่อเข้ามาในส่วนโถงแล้ว ถ้าเป็นผู้ที่ไม่เคยเข้าใช้โครงการมาก่อนจะมีการติดต่อสอบถามกับประชาสัมพันธ์ หรือถ้ารู้แล้วจึงไปตามจุดต่างๆ ที่ต้องการ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มหลัก คือ

4.2.1 กลุ่มผู้เข้าใช้บริการสุขภาพ

ผู้รับบริการสุขภาพทุกคนต้องรับการตรวจสุขภาพเบื้องต้นเพื่อเป็นการคัดกรองว่าสามารถที่จะรับการรักษาได้หรือไม่ โดยการตรวจจากการแพทย์แล้วแยกไปตามส่วนบริการชายหรือหญิง

ผู้ที่ต้องการนัดตัว จ่ายเงินที่เคาเตอร์ ติดต่อขอกุญแจตู้เก็บของ ล้างเท้า รับชุดสำหรับนัด เข้าไปเก็บของเปลี่ยนชุด สำหรับนัดไปที่ห้อง นอนบนฟูก เมื่อนวดเรียบร้อยแล้วเปลี่ยนชุดกลับ ในกรณีที่นัดเข้าทำสามารถเดินไปยังส่วนนวดฝ่าเท้าได้จาก ทางลาดภายในส่วนนวดได้เลย

ผู้ที่ต้องการนวดประคบ จ่ายเงิน ติดต่อขอกุญแจ locker หยิบชุด ซึ่งมีผ้าขนหนู ชุดคลุมชุดสำหรับนวด รองเท้าไม้ เก็บของที่ locker อาบน้ำ เปลี่ยนเป็นชุดสำหรับนวด ไปที่ห้องประคบ นอนบนเตียง เมื่อนวดเสร็จเรียบร้อยแล้ว เปลี่ยนชุดกลับ จ่ายเงินที่โถงตรวจเบื้องต้น

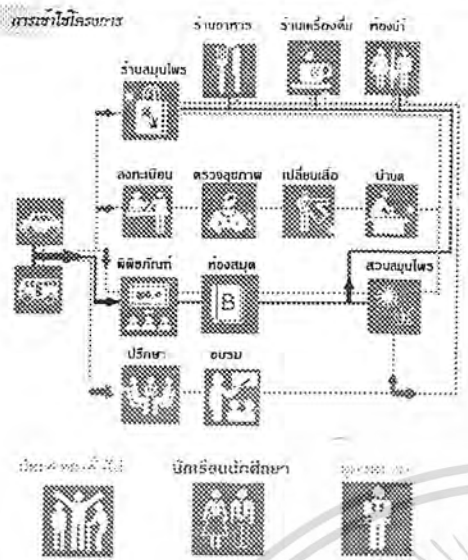
ผู้ที่ต้องการอบสมุนไพร ติดต่อขอกุญแจ Locker เข้าไปเก็บของที่ locker อาบน้ำ เปลี่ยนชุดเป็นชุดคลุม เข้าไปอบสมุนไพร 15 นาที แล้วออกมาล้างเท้า คั้นน้ำอุ่นเพื่อเช็ดเช็ดน้ำที่เสียไป แล้วจึงเข้าไปอบอีก 15 นาที ออกมาล้างเท้า ไปอาบน้ำ เปลี่ยนเสื้อผ้า

ผู้ที่ต้องการนวดเท้า สามารถเลือกที่จะเปลี่ยนชุดสำหรับนวด เพื่อความสะดวกสบาย หรือไม่ก็ได้ เมื่อกดติดกับเจ้าหน้าที่แล้ว เจ้าหน้าที่จะนำไปที่นั่งนวดเท้า พร้อมบริการน้ำอุ่นสำหรับดื่มเมื่อนวดเสร็จ จึงไปจ่ายเงิน

การใช้บริการต่อเนื่อง การใช้บริการแบบต่อเนื่องที่ดีที่สุด คือการอบสมุนไพร นวดประคบ และ/หรือนวดเท้าตามลำดับ โดยหลังจากที่อบสมุนไพรเรียบร้อยแล้วจึงอาบน้ำเปลี่ยนชุดเป็นชุดนวด อาจเลือกบริการนวดเท้า หรือนวดตัว หรือทั้ง 2 อย่าง เสร็จแล้วเปลี่ยนชุดกลับ แล้วจึงไปจ่ายเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

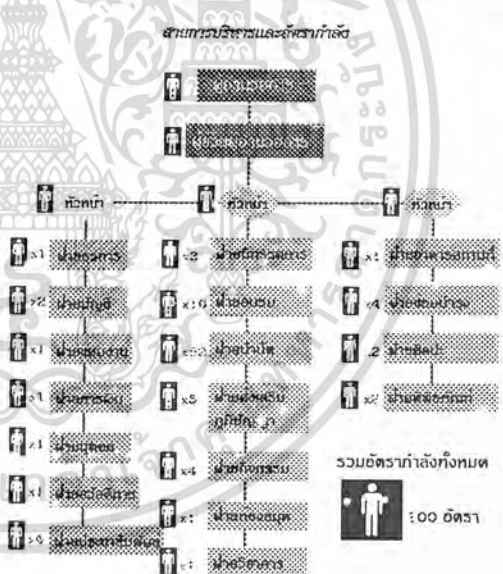
นิทรรศการวชิราวุฒยืมฐาน ขง ขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง ขง ขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง

ช่วงเวลา	ด้านวิชาการ	ด้านสังคม	ด้านสุขภาพ
8.00	ขงขงขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขงขงขง
9.00 - 9.30	ขงขงขง	ขงขงขง	ขงขงขง
9.30 - 12.00	ขงขงขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขงขงขง
12.00 - 13.00	ขง	ขงขงขง	ขงขงขง
13.00 - 14.00	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง
14.00 - 15.00	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง	ขงขงขง
15.00	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง

ขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง ขง ขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง ขง ขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง

ช่วงเวลา	ด้านวิชาการ	ด้านสังคม	ด้านสุขภาพ
8.00	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง
9.00 - 9.30	ขงขงขง	ขงขงขง	ขงขงขง
9.30 - 12.00	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง
12.00 - 13.00	ขง	ขงขงขง	ขงขงขง
13.00 - 14.00	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง
14.00 - 15.00	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง	ขงขงขง
15.00	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง	ขงขงขงขงขง

ขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง ขง ขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง ขง ขงขงขงขงขงขงขงขงขงขง

4.2.2 กลุ่มผู้ใช้บริการด้านวิชาการ

ในส่วนวิชาการจะมีส่วนนิทรรศการชั่วคราวและนิทรรศการถาวรที่เปิดให้ผู้สนใจเข้าไปดูโดยไม่เก็บค่าเข้าชม ในส่วนนิทรรศการถาวรสามารถออกไปในสวนสมุนไพรได้

ผู้ใช้ใช้ห้องสมุด เข้าไปฝากของที่ Locker ที่มีกุญแจเสียบค้างอยู่ที่ตู้ว่าง เลือกจองที่นั่งหรือวางของไว้ก่อน แล้วจึงไปสืบค้นหนังสือที่ต้องการที่ตู้สืบค้น หรือสอบถามจากบรรณารักษ์ ไปค้นหา เมื่อได้หนังสือที่ต้องการแล้วจึงไปนั่งอ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าผู้ที่ต้องการดู CD ต้องขอลูกจากใบรายการที่บรรณารักษ์ เมื่อได้แล้วบรรณารักษ์จะหยิบให้โดยแลกบัตรเพื่อประกันความเสียหาย เมื่อดูเสร็จจึงแลกบัตรคืน

การยืมหนังสือจะยืมได้เฉพาะเจ้าหน้าที่ภายในหรือวิทยากรประจำเท่านั้น โดยยืมได้เป็นเวลา 1 สัปดาห์ ถ้าเป็นบุคคลภายนอก ไม่อนุญาตให้ยืมออกห้องสมุด

ผู้ที่เข้ารับการอบรมและปฏิบัติ ลงทะเบียนและรับเอกสารที่ counter ประชาสัมพันธ์โดยจัดอยู่ในรูปแบบของการเรียนต่อเนื่อง มีการลงทะเบียนเป็นนักศึกษาประจำจนจบโครงการนั้นๆ แล้วจึงแยกไปใช้ในส่วนของห้องเรียนหรือห้องปฏิบัติตามตารางวิชาที่ลงทะเบียน

4.2.3 กลุ่มผู้มารับประทานอาหารและซื้อของ

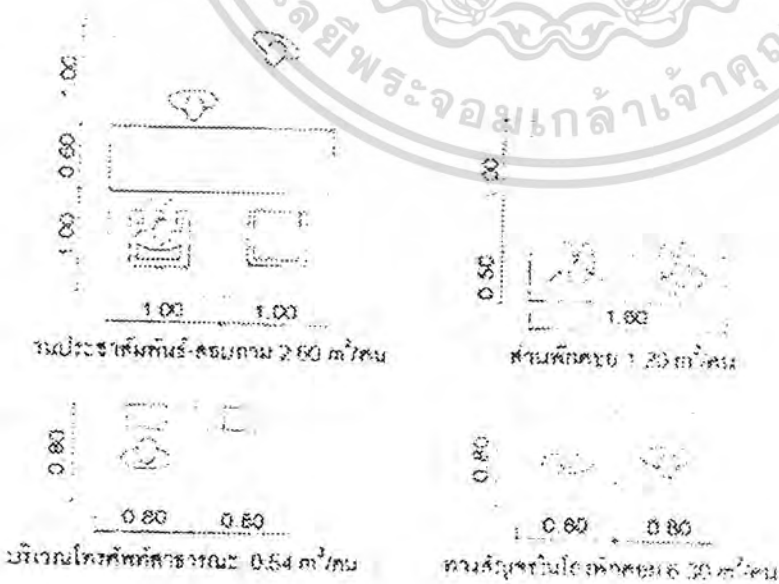
อาจเป็นกลุ่มที่เข้ามาซื้อ หรือ รับประทาน หรือซื้อยาโดยเฉพาะ หรือเป็นผู้ที่เข้ามาใช้บริการอย่างอื่น แล้วก่อนกลับ ก็แวะซื้อของ ในร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ มีบริการรับฝากของ และตระกร้าใส่สินค้า การซื้อของบางประเภทที่หนัก เช่น ข้าวสาร หรือ บူး เป็นต้น จะมีพนักงานช่วยขนไปส่งที่รถ ร้านจึงควรอยู่ใกล้ลานจอดรถ

4.2.4 กลุ่มผู้มาติดต่อสำนักงาน

จอดรถในส่วนที่จอดรถ แล้วเข้าไปติดต่อประชาสัมพันธ์สำนักงานเพื่อนั่งคอยหรือเข้าพบเจ้าหน้าที่

4.3 พื้นที่ที่ต้องการและอุปกรณ์ประกอบพฤติกรรม

4.3.1 โถง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่	การคิดพื้นที่	
ส่วนโถงทางเข้า	จากการคาดคะเนผู้เข้าใช้สูงสุด พื้นที่โถงต่อคน ดังนั้นพื้นที่ส่วนโถงทางเข้ารวม	110 คน 0.64 ตรม. 70.4 ตรม.
ส่วนโถงพักคอย	คิด 30 % ของผู้เข้าใช้สูงสุด (120 คน) พื้นที่โถงพักคอยต่อคน ดังนั้นพื้นที่ส่วนโถงพักคอยรวม	33 คน 1.20 ตรม. 39.6 ตรม.
ส่วนประชาสัมพันธ์	เจ้าหน้าที่ส่วนประชาสัมพันธ์จำนวน พื้นที่ส่วนประชาสัมพันธ์ต่อคน ดังนั้นพื้นที่ส่วนประชาสัมพันธ์รวม	1 คน 2.60 ตรม. - ตรม.
ส่วนโทรศัพท์สาธารณะ	จากการศึกษาพบว่า ผู้ใช้ 100 คน ใช้โทรศัพท์จำนวน 2 เครื่องจากจำนวนผู้เข้าใช้สูงสุด 110 คน ใช้โทรศัพท์จำนวน 2 เครื่อง พื้นที่โทรศัพท์สาธารณะต่อเครื่อง ดังนั้นพื้นที่ส่วนโทรศัพท์สาธารณะรวม	0.64 ตรม. 1.28 ตรม.
พื้นที่รวม		115.16 ตรม.

4.3.2 ห้องน้ำ

จำนวนคน	โถส้วม		อ่างล้างหน้า		โถปัสสาวะชาย
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1 - 200	2	3	1	1	2
201 - 400	3	4	2	2	3
401 - 600	4	5	3	3	4
601 - 800	5	6	4	4	5

อัตราส่วนของสุขภัณฑ์ต่อคนในอาคารสาธารณะ (Building, planning for design standard)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

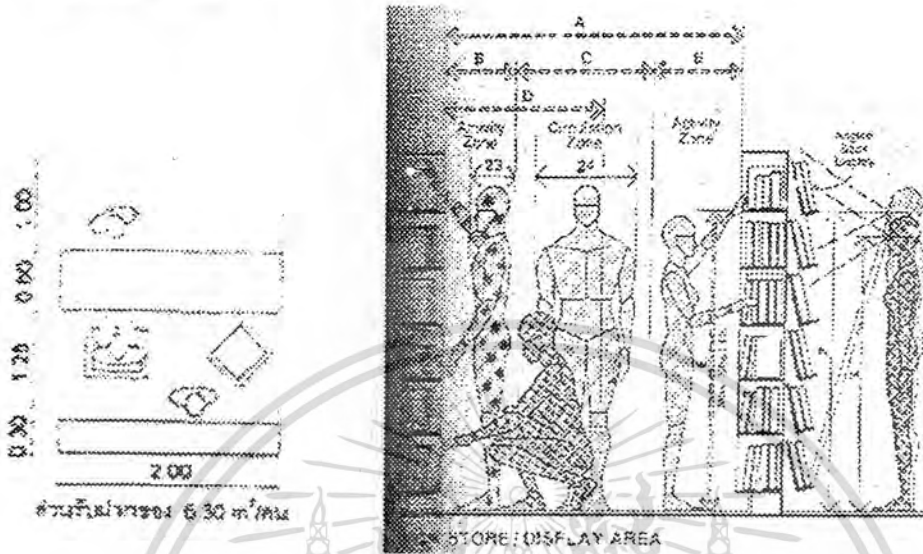
พื้นที่	การคิดพื้นที่		
ห้องน้ำ	จำนวนผู้เข้าใช้เป็นกลุ่มสูงสุด 110 คน จัดอยู่ในกลุ่มผู้ใช้ 1 – 200 คน		
	โต๊ะสาม	โต๊ะสี่	โต๊ะสี่เหลี่ยม
อัตราส่วน	2/3	3	2/2
พื้นที่/หน่วย(ตรม.)	1.50	0.64	0.80
พื้นที่รวม(ตรม.)	4.5/6	1.92	1.6/1.6
พื้นที่ห้องน้ำรวม	15.62 ตรม.		
ทางสัญจร 50 %	7.81 ตรม.		
พื้นที่ห้องน้ำ	23.43 ตรม.		

4.3.3 ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ

พื้นที่	การคิดพื้นที่	
ส่วนโถงทางเข้า	จากการคาดคะเนผู้เข้าใช้สูงสุด	80 คน
	พื้นที่โถงต่อคน	0.64 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่โถงทางเข้ารวม	51.2 ตรม.
Counter Cashier	พนักงาน จำนวน	1 คน
	พื้นที่ทำงาน / คน	6.25 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ Counter Cashier รวม	6.25 ตรม.
ชั้นสินค้า	ตู้แช่เย็นเครื่องดื่ม (0.60 ตรม.) 1 ตู้	0.60 ตรม.
	ตู้วางของสด (2.60 ตรม.) 1 ตู้	2.60 ตรม.
	ชั้นวางของแบบเปิดหัวท้าย(4.84ตรม.) 2 ชั้น	9.68 ตรม.
	กะละสีนค้า (2.20 ตรม.) 4 อัน	8.80 ตรม.
	พื้นที่ร้าน	78.13 ตรม.
	ทางสัญจร 30 %	23.44 ตรม.
	ดังนั้นร้านขายสินค้าเพื่อสุขภาพมีพื้นที่รวม	101.57 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.5 ร้านชาวไทย

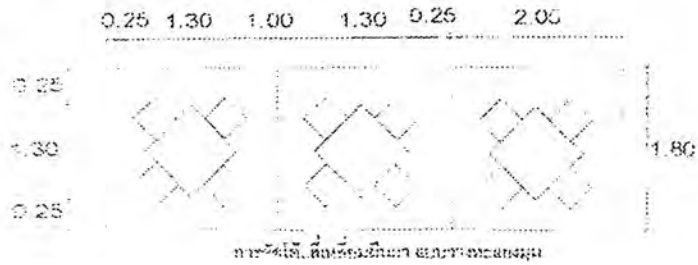

	IS	CFI
A	26 ตร.ม.	167.6 ตร.ม.
B	18 ตร.ม.	45.7 ตร.ม.
C	30 ตร.ม.	76.2 ตร.ม.
D	36	51.4

พื้นที่	การคิดพื้นที่	
ส่วน โฉงทางเข้า	คิดจากผู้เข้าใช้หนาแน่นเป็นกลุ่ม	4-6 คน
	พื้นที่ขึ้นต่อคน	0.64 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ส่วน โฉงทางเข้ารวม	3.84 ตรม.
Counter Cashier	พนักงานจำนวน	3 คน
	พื้นที่ทำงาน/คน	5.85 ตรม.
	พื้นที่ counter รวม	17.55 ตรม.
ชั้นสินค้า	ชั้นวางของ 4	6 ตรม.
	ตู้เก็บ (1.5) 3	4.5
ตารางพื้นที่ (เอกสารหน้า 63)		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.6 ร้านอาหาร

พื้นที่	การคิดพื้นที่	
ENTRANCE FOYER	ผู้ใช้พื้นที่ในเวลาเดียวกันเป็นกลุ่ม ประมาณ พื้นที่ การยื่นต่อคน ดังนั้นพื้นที่ส่วน ENTRANCE FOYER รวม	4-6 คน 0.64 ตรม. 0.84 ตรม.
MAIN DINING AREA	ผู้ใช้สูงสุด จัดโต๊ะแบบ 4 ที่นั่ง ใช้พื้นที่ประมาณ จำนวนโต๊ะแบบ 4 ที่นั่ง ดังนั้นพื้นที่ MAIN DINING AREA รวม	110 คน 1.20 ตรม. 25 ชุด 36 ตรม.
SERVICE STATION	1 ตัว บริการแขกได้ 20-60 คน พื้นที่ใช้งาน ผู้ใช้สูงสุด 110 คน ต้องใช้ SERVICE STATION ดังนั้นพื้นที่ SERVICE STATION รวม	1 ตรม. 3 ที่ 3 ตรม.
พื้นที่ส่วนร้านอาหารรวม	รวมพื้นที่ CIRCULATION คิด 30% ของพื้นที่ รวม	43 ตรม. 12.9 ตรม. 55.9 ตรม.
พื้นที่ส่วนครัว	คิด 15% ของพื้นที่ส่วนร้านอาหาร (98.74 ตรม.)	14.8 ตรม.
พื้นที่รวม		113.54 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.7 โรงตรวจสอบภาพ

พื้นที่	การคิดพื้นที่	
ส่วนพักคอย	คิด 30% ของผู้เข้าใช้สูงสุด (80 คน)	24 คน
	พื้นที่โรงพักคอยต่อคน	1.20 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ส่วนโรงพักคอยรวม	28.8 ตรม.
COUNTER ตรวจร่างกายเบื้องต้น	เจ้าหน้าที่ตรวจและประชาสัมพันธ์ จำนวน	2 คน
	พื้นที่ส่วนตรวจและประชาสัมพันธ์ต่อคน	2.60 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ส่วนตรวจและประชาสัมพันธ์ รวม	5.20 ตรม.
ห้องตรวจ	1 ห้อง มีพื้นที่	12 ตรม.
พื้นที่รวม		46.00 ตรม.

4.3.8 ส่วนบำบัดชาย

พื้นที่	การคิดพื้นที่	
พื้นที่นั่งพักคอย	ผู้เข้าใช้หนาแน่น	8 คน
	พื้นที่โรงพักคอยต่อคน	1.20 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ส่วนโรงพักคอยรวม	9.6 ตรม.
ห้องนวดรวม	จำนวนผู้เข้าใช้สูงสุด	40 คน
	กรณีศึกษามีอัตราจำนวน/ผู้ใช้	1 : 2
	พื้นที่นั่งนวดสำหรับ 1 คน	3 ตรม.
	พื้นที่ห้องนวด รวม	60 ตรม.
ห้องนวด	จำนวนผู้เข้าใช้สูงสุด	10 คน
	พื้นที่ห้องนวดเดี่ยว	10 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ห้องนวด รวม	50 ตรม.
นวดฝ่าเท้า	จำนวนผู้เข้าใช้สูงสุด	40 คน
	กรณีศึกษามีอัตราจำนวนที่นั่งนวดเท้า/ผู้ใช้	1 : 2
	พื้นที่ที่นั่งนวดเท้าสำหรับ 1 คน	3 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่นวดฝ่าเท้า รวม	60 ตรม.
Locker Room	จำนวนผู้เข้าใช้สูงสุด	40 คน
	พื้นที่ Locker / คน พื้นที่ Locker	20 ตรม.
	พื้นที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว / ผู้เข้าใช้	1.5 ตรม./10 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	รวมพื้นที่ที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	6 ตรม.
	พื้นที่ว่างทางเดิน	5 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ Locker Room รวม	31 ตรม.
พื้นที่ส่วนเปียก	อัตราส่วนผู้เข้าใช้/ W.C.=25/1 และคิดเผื่ออีก 1 ห้อง เป็น 3 ห้อง	
	พื้นที่ W.C. 1 ห้อง	1.56 ตรม.
	รวมพื้นที่ W.C.	4.68 ตรม.
	อัตราส่วนผู้เข้าใช้/urinal=25/1 และคิดเผื่ออีก 1 เป็น 3	
	พื้นที่ 1 urinal	0.56 ตรม.
	รวมพื้นที่ urinal	1.68 ตรม.
	อัตราส่วนผู้เข้าใช้/lavatory=25/1 และคิดเผื่ออีก 1 เป็น 3	
	พื้นที่ 1 lavatory	1 ตรม.
	รวมพื้นที่ lavatory	3 ตรม.
	อัตราส่วนผู้เข้าใช้/ shower=25/2 และคิดเผื่ออีก 1 ห้อง เป็น 4 ห้อง	
	พื้นที่ shower 1 ห้อง	1.50 ตรม.
	รวมพื้นที่ shower	6 ตรม.
	ผู้เข้าใช้ชอบสมุนไพรรีด 40%	
	ผู้เข้าใช้ทั้งหมด (40 คน)	16 คน
	ห้องอบสมุนไพรรีด 8 คน/ 1 ห้อง	6.24 ตรม.
	รวมพื้นที่ห้องอบสมุนไพรรีด 2 ห้อง	12.48 ตรม.
	บริเวณนั่งพัก 50% ของผู้ใช้ห้องอบสมุนไพรรีด	8 คน
	พื้นที่พักคอยต่อคน	1.20 ตรม.
	รวมพื้นที่พักคอย	9.6 ตรม.
	รวม พื้นที่ส่วนเปียก	37.44 ตรม.
	ทางสัญจรส่วนเปียก	
	คิดจากพื้นที่ที่ต้องการ 30%	8.2 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ส่วนเปียก รวม	45.64 ตรม.
พื้นที่รวม		133.36 ตรม.

4.3.9 ส่วนบำบัดหญิง

พื้นที่	การคิดพื้นที่	
พื้นที่นั่งพักคอย	ผู้เข้าใช้หามาแม่บ	8 คน
	พื้นที่โรงพักคอยต่อคน	1.20 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ส่วนโรงพักคอยรวม	9.6 ตรม.

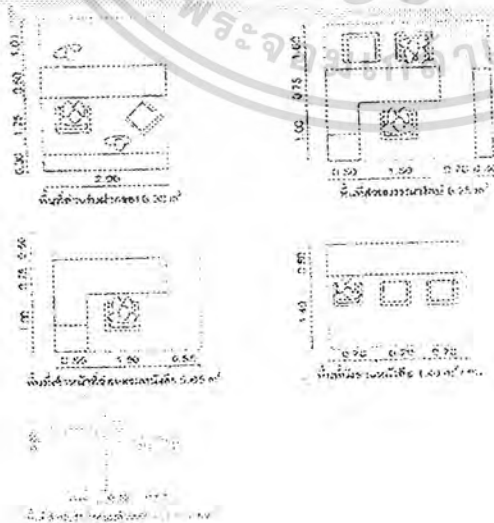
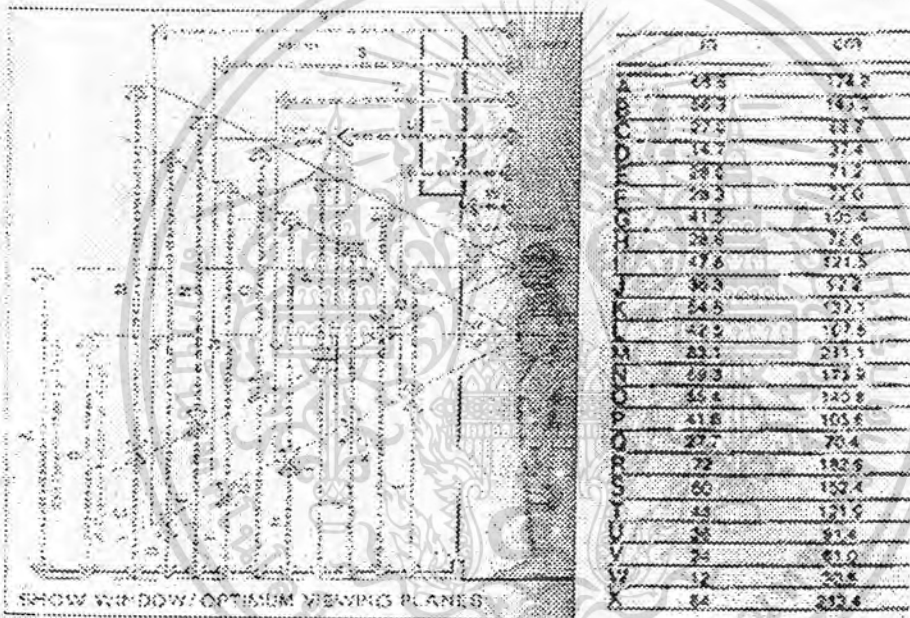
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องนวด	จำนวน ผู้เข้าใช้สูงสุด กรณีศึกษามีอัตราจำนวนฟูก/ผู้เข้าใช้ พื้นที่ที่เวดสำหรับ 1 คน พื้นที่ห้องนวด รวม	40 คน 1 : 2 3 ตรม. 60 ตรม.
ห้องประคบ	จำนวน ผู้เข้าใช้สูงสุด กรณีศึกษามีอัตราจำนวนห้องนวด/ ผู้เข้าใช้เป็น พื้นที่ห้องนวดเดี่ยว คั้งนั้นพื้นที่ห้องประคบ รวม	10 คน 1 : 2 10 ตรม. 50 ตรม.
นวดฝ่าเท้า	จำนวน ผู้เข้า ใช้สูงสุด กรณีศึกษามีอัตราจำนวนที่นั่งนวดเท้า /ผู้เข้าใช้เป็น พื้นที่ที่นั่งนวดเท้าสำหรับ 2 คน คั้งนั้นพื้นที่ห้องนวดฝ่าเท้า รวม	20 คน 1 : 2 3 ตรม. 30 ตรม
Locker Room	จำนวนผู้เข้า ใช้สูงสุด พื้นที่ Locker / คน รวมพื้นที่Locker พื้นที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว / ผู้เข้าใช้ รวมพื้นที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว บริเวณแต่งหน้าคิดจากผู้เข้าใช้หนาแน่น 20% พื้นที่วางทรงเดิน คั้งนั้นพื้นที่ Locker Room รวม	40 คน 0.5 ตรม. 20 ตรม. 1.5 ตรม./10 คน 6 ตรม. 8 คน 5 ตรม. 31.12 ตรม.
พื้นที่ส่วนเปียก	อัตราส่วนผู้เข้าใช้/ W.C.=25/1 และคิดเผื่ออีก 1 ห้อง เป็น 3 ห้อง พื้นที่ W.C. 1 ห้อง รวมพื้นที่ W.C. อัตราส่วนผู้เข้าใช้/lavatory=25/1 และคิดเผื่ออีก 1 เป็น 3 พื้นที่ 1 lavatory รวมพื้นที่ lavatory อัตราส่วนผู้เข้าใช้/shower=25/2 และคิดเผื่ออีก 1 เป็น 4 พื้นที่ shower 1 ห้อง รวมพื้นที่ shower ผู้เข้าใช้อบสมุนไพรคิด 40% ผู้เข้าใช้ทั้งหมด (40 คน) ห้องอบสมุนไพร 8 คน/ 1 ห้อง รวมพื้นที่ห้องอบสมุนไพร 2 ห้อง	1.56 ตรม. 4.68 ตรม. 1 ตรม. 3 ตรม. 6 ตรม. 6 ตรม. 16 คน 6.24 ตรม. 12.48 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	บริเวณนั่งพัก 50% ของผู้ใช้ห้องอบสมุนไพร	8 คน
	พื้นที่พักคอยต่อคน	1.20 ตรม.
	รวมพื้นที่พักคอย	9.6 ตรม.
	รวม พื้นที่ส่วนเปียก	35.76 ตรม.
	ทางสัญจรส่วนเปียก	
	คิดจากพื้นที่ที่ต้องการ 30%	10.7 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ส่วนเปียก รวม	46.46 ตรม.
พื้นที่รวม		139.3 ตรม.

4.3.10 ห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะวิธีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

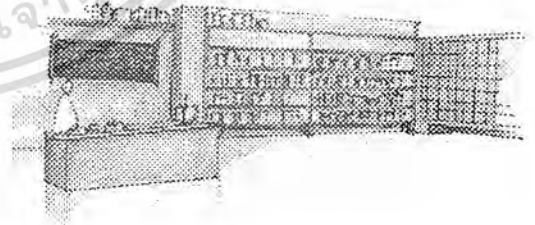
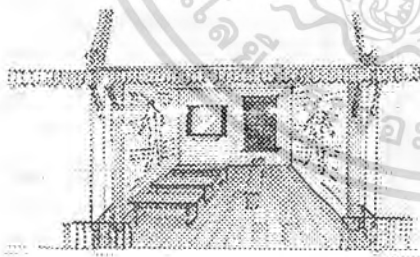
พื้นที่	การคิดพื้นที่	
พื้นที่นั่งอ่าน	คาดการณ์จำนวนผู้ใช้ 20% จากผู้ใช้สูงสุด (120 คน) พื้นที่นั่งอ่านหนังสือ/คน ดังนั้นพื้นที่ส่วนนั่งอ่านหนังสือ รวม	30 คน 1.40 ตรม. 42 ตรม.
พื้นที่ชั้นเก็บหนังสือ	จากการศึกษาโครงการเปรียบเทียบ ห้องสมุดเฉพาะมาตรฐานจำนวนหนังสือประมาณ 1,000 เล่ม คิดสำหรับการขยายตัว 25% จำนวนหนังสือทั้งหมดประมาณ ความจุหนังสือ/1 ตรม. ดังนั้นพื้นที่ชั้นเก็บหนังสือ รวม	1,250 เล่ม 70 เล่ม 17.85 ตรม.
พื้นที่ตู้บัตรรายการ	ห้องสมุดขนาดเล็กต้องการตู้บัตรรายการ จำนวน พื้นที่ตู้บัตรรายการ/หน่วย ดังนั้นพื้นที่ตู้บัตรรายการรวม	1 ตู้ 1 ตรม. 1 ตรม.
พื้นที่บรรณารักษ์	เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ จำนวน พื้นที่เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์/หน่วย ดังนั้นพื้นที่บรรณารักษ์ รวม	1 คน 8.25 ตรม. 8.25 ตรม.
พื้นที่ส่วนซ่อมแซมหนังสือ	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ดูแลการซ่อมแซมหนังสือจำนวน พื้นที่ส่วนซ่อมแซมหนังสือ/หน่วย พื้นที่จัดเก็บหนังสือชั่วคราว 10% ของชั้นหนังสือ (17.85 ตรม.) ดังนั้นพื้นที่ส่วนซ่อมแซมหนังสือ รวม	1 คน 5.85 ตรม. 1.8 ตรม. 7.65 ตรม.
พื้นที่ส่วนรับฝากของ	เจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ดูแลการรับฝากของจำนวน พื้นที่ใช้สอยส่วนรับฝากของ/หน่วย ดังนั้นพื้นที่ส่วนรับฝากของ รวม	1 คน 6.30 ตรม. 6.30 ตรม.
พื้นที่ส่วนบริการถ่ายเอกสาร	เครื่องถ่ายเอกสาร จำนวน พื้นที่ถ่ายเอกสาร / หน่วย ดังนั้นพื้นที่ส่วนบริการถ่ายเอกสาร รวม	1 เครื่อง 1.5 ตรม. 1.5 ตรม.
	พื้นที่รวมส่วนต่าง ๆ ในห้องสมุด พื้นที่ทางสัญจร 30%	84.55 ตรม. 25.37 ตรม.
	ดังนั้นพื้นที่ห้องสมุด รวม	109.92 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

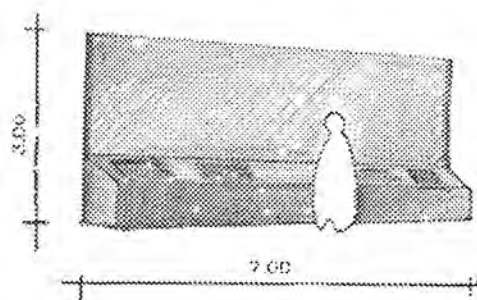
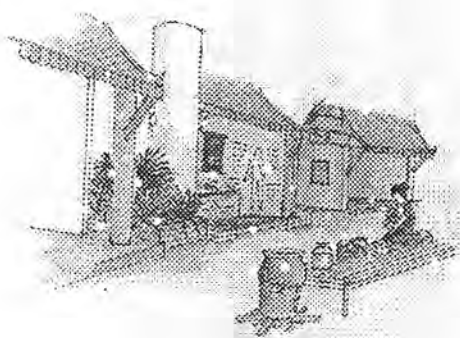
4.3.11 ห้องอบรม

พื้นที่	การคิดพื้นที่	
โถงทางเข้า	จำนวนผู้เข้าใช้สูงสุดเป็นคอร์สอบรมการนวด พื้นที่การเดินต่อคน ดังนั้นพื้นที่โถงทางเข้ารวม	30 คน 0.64 ตรม. 19.2 ตรม.
พื้นที่ปฏิบัติการ	เนื่องจากเป็นห้องที่ใช้ทำกิจกรรมแบบปรับเปลี่ยนได้ คิดจากกิจกรรมที่ใช้พื้นที่มากที่สุด เป็นคอร์สอบรมการนวดเบื้องต้น โค้ชรับ 15 คู่ ต่อ 1 คอร์ส และคู่สาธิตการนวด ใช้พื้นที่คู่ละ 4 ตรม. พื้นที่ทำกิจกรรม รวม ทางสัญจร 50% (64 ตรม.) ดังนั้นพื้นที่ปฏิบัติการรวม	64 ตรม. 32 ตรม. 96 ตรม.
ห้องรับรองวิทยากร	ชุดที่นั่งรับรอง 1 ชุด 5 ที่นั่ง ชุดประชุมเล็ก 4 ที่นั่ง (เตรียมงานเขียนได้) Locker เก็บของ 0.5 ตรม./คน (4 คน) ทางสัญจร 20% (18.75 ตรม.) ดังนั้นพื้นที่ห้องรับรองวิทยากร รวม	10.50 ตรม. 6.25 ตรม. 2 ตรม. 3.8 ตรม. 22.55 ตรม.
ห้องเก็บอุปกรณ์	คิด 20% ของห้องปฏิบัติการ (96 ตรม.)	19.2 ตรม.
พื้นที่รวม		156.95 ตรม.

4.3.12 นิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.13 นิทรรศการ

เรื่องราว	วิธีการจัดแสดง	พื้นที่ ตารางเมตร	เวลา
1. ยุคก่อนประวัติศาสตร์ การขุดค้นพบฟอสซิลพืชต่าง ๆ ภายในถ้ำ ซึ่งมี 14 ชนิดที่เป็นพืชสมุนไพร จึงทำให้มีการ สมมุติฐานว่ามีการใช้มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติ ศาสตร์	- แผนที่แหล่งโบราณคดี ตำแหน่งที่ค้นพบ - แสดงวัตถุจริง ฟอสซิลจำลอง พร้อมคำอธิบาย	12	7 นาที
2. ยุคก่อนสุโขทัย มีการรับอิทธิพลความรู้ของขอม การค้นพบศิลา จารึกของพระขรรค์ไชยศรี เกี่ยวกับโรคยาศาลาใน สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7	- รูปวาด ปราสาท พร้อมคำ อธิบาย	4.5	30 วินาที
3. สุโขทัย ค้นพบที่บดยาแบบต่าง ๆ ในศิลาจารึก ได้มีการ กล่าวถึงโรคระบาด	- รูปศิลาจารึก, คำแปล - วัตถุจริง เครื่องบดยา	6.0	30 วินาที
4. อยุธยา มีการเข้ามาติดต่อค้าขายของชาวต่างชาติ รับเอา การแพทย์ของฝรั่งเศส, จีน, อินเดีย เข้ามาและมี แพทย์ต่างชาติดูแลการรักษา สมเด็จพระนาราย ศวรรวบรวมตำราพระโอสถต่าง ๆ และรวมคำภีร์ต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน	- ภาพ แสดงคัมภีร์ต่าง ๆ - ภาพ สมเด็จพระนาราย - ภาพแสดงเรื่องในสมัย อยุธยาที่เข้ามา	15.0	30 วินาที
5. ธนบุรี มีการเกิดสงครามบ่อยครั้ง และยาวนาน	- ภาพหลายเส้นไฟ และปืน ใหญ่	6.0	20 วินาที
		24.0	2 นาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำร่าต่าง ๆ ถูกเผาทำลาย 6. รัตนโกสิน ร.3 สร้างวัดโพธิ์ รวบรวม จารึกคำร่า และทำ ฤยาศัดคน	- ลายเส้นวัดโพธิ์โดยรวมนใน สมัย ร.3		
เรื่องร่า	วิธีการจัดแสดง	พื้นที่ ตารางเมตร	เวลา
ร.5 มีการเข้ามาของการแพทย์สมัยใหม่ ร.9 พื้นฟู และรวบรวมองค์ความรู้การแพทย์ แพะไทย	- ทำฤยาศัดคนต่าง ๆ - พระบรมฉายาลักษณ์ ร.5 และ ร.9 - สภากาชาดไทย - การแพทย์สมัยใหม่ - ยารี่มดและการพื้นฟู		

เรื่องร่า	วิธีการจัดแสดง	พื้นที่ ตารางเมตร	เวลา
1. ชาติสมฤฐาน ชาติทั้ง 4 ลักษณะเด่น บริเวณในร่างกาย 2. อายุสมฤฐาน แบ่งออกเป็น 3 วัช 3. กาลสมฤฐาน เวลาแห่งโรค แบ่ง 8 ยาม 4. ฤคสมฤฐาน ฤคที่เป็นสาเหตุ 5. ประเทศสมฤฐาน แบ่งตามลักษณะภูมิประเทศ	คำบรรยาย ติคผนังไฟแสดง ตำแหน่งควบคุมโดย-คอมพิวเตอร์	34.5	2 น

เรื่องร่า	วิธีการจัดแสดง	พื้นที่ ตารางเมตร	เวลา
1. การรักษาโดยการกินยาคลู่กับคาถาอาคม เป็นพิธี กรรมการรักษาในรูปแบบของคาถาอาคม มีการ เตรียมไหว้ครูและสังคคีสิทธิ์ ต้องมีชูดขาว	ตู้หุ่นจำลองเคลื่อนไหวพร้อมฉายได โอโรมา แสดงเรื่องร่าต่าง ๆ	9	1.0 นาที
2. การรักษาโดยของเสก การเสกวัตถุสิ่งของเข้าไปเพื่อ วยรักษา อาการต่าง ๆ หรือให้เก็บไว้คุ้มกันบ้าน		9	1.0 นาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>3. ใช้สันมือพื้น เป็นการใช้สันมือพื้นไปบริเวณส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย บรรเทาความเจ็บป่วย โดยจะต้องมี พิธีกรรมก่อน</p> <p>4. การรักษาโดยถอนโรคอากรรพ์ เป็นการทำพิธีถอนถึงสภบรคสิ่งเลวร้าย หรือ ของเสกต่าง ๆ ภายในร่างกายออกมา</p> <p>5. การรักษาโดยการใช้เท้าเหยียบเหล็กแดง เป็นการทำพิธีไสยศาสตร์ จากนั้นเอาเท้า ของหมอนาบบนเหล็กแดง แล้วเหยียบ ตามบริเวณที่เจ็บป่วย การนวดแผนไทย การนวดไปบริเวณต่าง ๆ ของร่างกาย โดยนวดตามจุดและบริเวณแก่โรคต่าง ๆ</p>	<p>- วิดีทัศน์ แสดงตัวอย่างการ สอนโดยง่าย</p> <p>- COM แสดงจุดบนร่างกาย และอาการ</p>	<p>9</p> <p>9</p> <p>-</p>	<p>1.0 นาที</p> <p>1.0 นาที</p> <p>5 นาที</p>
<p>เรื่องราว</p>	<p>วิธีการจัดแสดง</p>	<p>พื้นที่ ตารางเมตร</p>	<p>เวลา</p>
<p>6. การนวดประคบ คล้ายการทายาเพื่อบรรเทาอาการ และ โรคภัยต่าง ๆ ตามบริเวณที่จะส่งผลแก่ โรค</p> <p>7. เส้นประธาน 10 จุดและเส้นที่เป็นหลักของร่างกาย โดย เป็นส่วนที่ก่อให้เกิดผลต่าง ๆ</p> <p>8. การนวดเท้า นวดและกดจุด บริเวณตั้งแต่ใต้เข่าลงไป เพื่อรักษาอาการต่าง ๆ</p> <p>9. จำลองบ้าน หมอชาสมัยโบราณ แสดงตำรา การเก็บรักษา ของสำคัญ เช่น มีดหมอ, กระจบอง, ซาม</p> <p>10. ตำรายารักษาโรค ประกอบด้วยสมุนไพรที่ประเภท</p>	<p>- วิดีทัศน์ แสดงตัวอย่างการ สอนโดยง่าย</p> <p>- COM แสดงจุดบนร่างกาย และอาการ</p> <p>- พลาสติก ยิงลวรูปคน และเส้น ประธาน พร้อมคำอธิบาย</p> <p>- COM แสดงจุดบนร่างกาย และอาการ</p> <p>- แสดงแบบจำลองเท้าของจริง บริเวณชั้นลอย</p> <p>- รูปแสดงสมุนไพร</p> <p>- บอร์ดแสดงตำรายาต่าง ๆ</p>	<p>5 นาที</p> <p>1 นาที</p> <p>2 นาที</p> <p>5 นาที</p> <p>2 นาที</p> <p>5 นาที</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญูญาดำเนินไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>คุณสมบัติ และวิธีการปรุงยาเฉพาะโรค ทั่วไป</p> <p>11. ข้าราชการโรคและตัวอย่าง จำลองร้านยาแผนโบราณที่มีอยู่ในสมัย ร.3 – ร.5 มีการตรวจธาตุเจ้าเรือน โดยง่าย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ร้านยาจำลองขนาดเท่าของจริง - หุ่นแสดงหมอยา - COM ตรวจธาตุและใบ บอกธาตุตาม วัน / เดือน / 		
<p>เรื่องราว</p>	<p>วิธีการจัดแสดง</p>	<p>พื้นที่ ตารางเมตร</p>	<p>เวลา</p>
<p>12. ตัวอย่างวิธีการทำยา ยาสมุนไพรที่เป็นพื้นฐานและเครื่องมือ ในการทำยา</p>	<p>ปีที่เกิด และเวลาปัจจุบัน</p> <p>หุ่นแสดงวิธีการทำยา และใช้ เครื่องมือค้ำ ๆ</p>	<p>...</p>	<p>1 นาที</p>

รวมพื้นที่ส่วนนิทรรศการ 200.26 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดนิทรรศการ

ประวัติความเป็นมาของการแพทย์แผนไทย

หัวข้อในการจัดแสดง	เวลาในการชม	พื้นที่จัดแสดง	สถานที่ในการจัดแสดง
ชุดของประวัติศาสตร์ของการแพทย์แผนไทย	1.00x 4.00 ตารางเมตร		นิทรรศการ, หอศิลป์, จัดแสดงด้วยวิธี
ชุดของประวัติของศิลปศึกษาของพระบรมมหาราชวังอยุธยา	1.00x 1.50 ตารางเมตร		นิทรรศการทางวัฒนธรรม
ชุดของสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับเครื่องดนตรีโบราณไทย	1.00x 2.00 ตารางเมตร		นิทรรศการทางวัฒนธรรม

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมไทย

การจัดนิทรรศการ

การจัดนิทรรศการ

ประวัติความเป็นมาของการแพทย์แผนไทย

หัวข้อในการจัดแสดง	เวลาในการชม	พื้นที่จัดแสดง	สถานที่ในการจัดแสดง
ชุดของประวัติของการศึกษาทางการแพทย์แผนไทย	1.00x 3.00 ตารางเมตร		นิทรรศการทางวัฒนธรรม
ชุดของประวัติของศิลปศึกษาของพระบรมมหาราชวังอยุธยา	1.00x 5.00 ตารางเมตร		นิทรรศการทางวัฒนธรรม
ชุดของสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับเครื่องดนตรีโบราณไทย	1.00x 8.00 ตารางเมตร		นิทรรศการทางวัฒนธรรม

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมไทย

การจัดนิทรรศการ

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมไทย

หัวข้อในการจัดแสดง	เวลาในการชม	พื้นที่จัดแสดง	สถานที่ในการจัดแสดง
ชุดของเครื่องดนตรีโบราณไทย	1.00x 2.00 ตารางเมตร		นิทรรศการทางวัฒนธรรม
ชุดของสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับเครื่องดนตรีโบราณไทย	1.00x 2.00 ตารางเมตร		นิทรรศการทางวัฒนธรรม

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมไทย

หัวข้อในการจัดแสดง	เวลาในการชม	พื้นที่จัดแสดง	สถานที่ในการจัดแสดง
ชุดของเครื่องดนตรีโบราณไทย	1.00x 2.00 ตารางเมตร		นิทรรศการทางวัฒนธรรม
ชุดของสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับเครื่องดนตรีโบราณไทย	1.00x 2.00 ตารางเมตร		นิทรรศการทางวัฒนธรรม

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมไทย

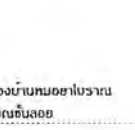
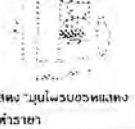

พิพิธภัณฑ์และศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิตยภัตบรรณสถานไทย

สิ่งจัดนิทรรศการ	เวลาใช้ การจัด	พื้นที่ จัดแสดง	ภาพศิลปะจัดแสดง
การจัดแสดง ผังจุดและเส้นทาง โรคที่สามารถบรรเทา	1 ชั่วโมง	4.00x 6.00 ตารางเมตร	 วิถีทัศน์ และ สมบัตินานา คอมพิวเตอร์แสดงภาพ
การจัดแสดง จุดบริเวณที่ต่าง ๆ การรักษายา	1 ชั่วโมง	4.00x 6.00 ตารางเมตร	 วิถีทัศน์ และ สมบัตินานา คอมพิวเตอร์แสดงภาพ
การจัดแสดง แผนผังอาคาร 10 และ แผนผังตัว จุดและเส้นทาง ร่างกายและบริเวณ ฝ่าเท้าเพื่อการรักษา	1 ชั่วโมง	4.00x 6.00 ตารางเมตร	ภาพถ่ายสีของสิ่งก่อสร้างโบราณ และแบบต่าง ๆ พร้อมไฟ, คอมพิวเตอร์ และจุดแสดงภาพ

ภัตภัตบรรณสถานไทย

สิ่งจัดนิทรรศการ	เวลาใช้ การจัด	พื้นที่ จัดแสดง	ภาพศิลปะจัดแสดง
การจัดแสดง สารานุกรม สารานุกรม มีลักษณะ ที่จำเป็น	1 ชั่วโมง	4.00x 6.00 ตารางเมตร	 จำลองแบบมอญโบราณ บริเวณชั้นลอย
การจัดแสดง ส่วนประกอบของยา โดยย่อและวิธีการ ปรุงยา	1 ชั่วโมง	4.00x 6.00 ตารางเมตร	 รูปแสดง มุมโอบอ้อมแห่ง ภาพคำอธิบาย
การจัดแสดง ส่วนประกอบของยา แบบเป็น 14 หมวด สามทุกสมบัตินานา	1 ชั่วโมง	5.00x 1 4.00 ตารางเมตร	 จำลองบ้านขนาดกว้าง

การจัดนิทรรศการ 37 การจัดนิทรรศการ 38

การปรุงยา

สิ่งจัดนิทรรศการ	เวลาใช้ การจัด	พื้นที่ จัดแสดง	ภาพศิลปะจัดแสดง
การจัดแสดง สารานุกรม มีลักษณะ ที่จำเป็น	1 ชั่วโมง	2.00x 7.00 ตารางเมตร	 หุ่นจำลองขนาดกว้าง
สรุปการจัดแสดง	1 ชั่วโมง	489.5	

การจัดนิทรรศการ 39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.14 สำนักงาน

ตำแหน่ง	จำนวน	พฤติกรรม	องค์ประกอบ	พท./ หน่วย	พท.รวม
- ผู้อำนวยการ	1	- นั่งทำงาน ดูแลงานของ ฝ่ายต่าง ๆ - นั่งประชุมกับ คณะกรรมการ - พุดคุยต้อนรับแขกระดับสูง ที่มาพบ	- โต๊ะทำงาน - ตู้เก็บเอกสาร - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ - ชุดรับแขก	20	20
- รองผู้อำนวยการ	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ - พุดคุยกับผู้มาพบ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ตู้เก็บเอกสาร - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ	10.72	10.72
- หัวหน้าฝ่าย สำนักงาน	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ - พุดคุยกับผู้มาพบ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ตู้เก็บเอกสาร - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ	10.72	10.72
- ฝ่ายธุรการ	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร	5.85	11.70
- ฝ่ายแผนงาน	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร	5.85	11.70
- ฝ่ายบัญชี	2	- นั่งทำงานกับโต๊ะ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร	5.85	11.70
- ฝ่ายการเงิน	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร	5.85	11.70
- ฝ่ายบุคคล	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ - พุดคุยกับผู้มาพบ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ตู้เก็บเอกสาร - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ	10.72	10.72
- ฝ่ายสวัสดิการ	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ - พุดคุยกับผู้มาพบ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ตู้เก็บเอกสาร - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ	10.72	10.72
- ฝ่ายประชาสัมพันธ์	4	- นั่งทำงานที่โต๊ะ ติดต่อทางโทรศัพท์	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร	5.85	5.85

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		Internet			
ตำแหน่ง	จำนวน	พฤติกรรม	องค์ประกอบ	พท. / หน่วย	พท.รวม
- ฝ่ายหัวหน้าวิชาการ	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ - พุดคุยกับผู้มาพบ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ตู้เก็บเอกสาร - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ	10.72	10.72
- ฝ่ายนิทรรศการ	3	- นั่งทำงานที่โต๊ะ ติดต่อทางโทรศัพท์ internet	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร	5.85	5.85
- ฝ่ายส่งเสริมภูมิปัญญา	5	- นั่งทำงานกับโต๊ะ - พุดคุยกับผู้มาพบ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ตู้เก็บเอกสาร - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ	10.72	10.72
- ฝ่ายกิจกรรม	4	- นั่งทำงานที่โต๊ะ ติดต่อทางโทรศัพท์ internet	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร	5.85	5.85
- ฝ่ายวิชาการ	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร	5.85	11.70
- หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ - พุดคุยกับผู้มาพบ	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ตู้เก็บเอกสาร - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ	10.72	10.72
- ฝ่ายอาคารสถานที่	1	- นั่งทำงานกับโต๊ะ ติดต่อทางโทรศัพท์	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บอุปกรณ์	5.85	5.85
- ฝ่ายซ่อมบำรุง	4	- นั่งทำงานกับโต๊ะ ติดต่อทางโทรศัพท์	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บอุปกรณ์	5.85	5.85
- ฝ่ายศิลปะ	2	- นั่งทำงานกับโต๊ะเขียน แบบ	- โต๊ะเขียนแบบ เก้าอี้ ทำงาน - ส่วนเก็บงานแบบ	3.60	7.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	จำนวน	พฤติกรรม	องค์ประกอบ	พท. / หน่วย	พท.รวม
- ฝ่ายพิพิธภัณฑ์	2	- นั่งทำงานที่โต๊ะ ติดต่อทางโทรศัพท์ internet	- โต๊ะเก้าอี้ทำงาน - ส่วนเก็บเอกสาร	5.85	5.85
รวม					244.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

ระบบควบคุมของโครงการ

5.1 ระบบที่เกี่ยวข้องกับการจัดแสดง

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการจัดแสดง ในเรื่องแนวโน้มพฤติกรรมของผู้เข้าชม สามารถสรุปเป็นหลักที่ควรพิจารณาในการออกแบบนิทรรศการ ได้ดังนี้

1. เนื่องจากนิทรรศการของศูนย์ฯ เป็นเรื่องราวที่ต่อเนื่องในด้านการลำดับเนื้อหา เพื่อให้ผู้ชมมีพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและถูกต้อง ดังนั้น รูปแบบการจัดจึงเป็นการแสดงอยู่ภายในห้องเดียว สามารถเดินชมเรื่อย ๆ โดยไม่ต้องย้อนกลับ ภายในกันเป็นส่วน ๆ เป็นการไม่สร้างความสับสนให้ผู้เข้าชม และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ของการจัดนิทรรศการ
2. เมื่อเข้าสู่ส่วนนิทรรศการ เริ่มแรกผู้เข้าชมยังรู้สึกสนใจในการชม ดังนั้น จุดเริ่มต้นของนิทรรศการไม่จำเป็นต้องเป็นจุด **highlight** ของนิทรรศการ แต่ควรเป็นการจัดที่สามารถสร้างความประทับใจให้ผู้ชม
3. ความคุ้นเคยกับ **space** หรือวัตถุทางด้านขวามือ ถ้ามีวัตถุแสดงด้านซ้ายมือก็สามารถแก้ไขได้ โดยการจัดมุมมองที่เน้นเข้าสู่ซ้ายมือ อาจใช้ลักษณะการกั้น **partition** การใช้แสงสีเน้น **space** เป็นต้น ถ้าต้องการให้ทางสัญจรซ้ายมืออาจทำได้โดยการใช้วัตถุแสดงที่สามารถดึงดูดความสนใจได้ เช่น วัตถุที่มีขนาดใหญ่ หรือวัตถุที่เป็น **highlight**
4. ระยะเวลาหรือเส้นทางที่ชาวเดินไปทำให้ความสนใจลดลง อาจเกิดจากความเมื่อยล้า หรือความเบื่อหน่าย ดังนั้น ถ้านิทรรศการมีระยะเวลาในการชมมากกว่า 30 นาที ควรมีจุดพักเพื่อให้ผู้ชมได้ **relax** อาจเป็นนิทรรศการที่ให้นั่งชม **slide projection** หรือ **TV & VDO** เป็นการพักและเรียนรู้พร้อม ๆ กัน ควรมีจุด **highlight** เป็นช่วง ๆ เพื่อสร้างความสนใจให้กับผู้ชม
5. จากสัญชาตญาณของมนุษย์มักมีความกลัว มักไม่คุ้นกับ **space** ที่แปลกใหม่ หรือ **space** ที่มีคด ดังนั้น ในการจัดนิทรรศการควรใช้แสงเพิ่มความสว่างในการจัด และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยังเป็นการช่วยสร้างบรรยากาศอีกด้วย อาจใช้เน้นบริเวณทางเข้า หรือทางเดิน เพื่อสร้างความรู้สึกปลอดภัยให้ผู้เข้าชม

6. วัตถุท้าย ๆ หรือวัตถุที่ใกล้ทางออกของการจัดนิทรรศการ มักจะไม่ค่อยได้รับความสนใจ ดังนั้น ช่วงท้ายของการจัดนิทรรศการควรใช้เป็นจุด **highlight** เพื่อดึงดูดความสนใจหรือเป็นการสรุปเนื้อหาของการจัดนิทรรศการ

5.1.1 การกำหนดทางสัญจร (TRAFFIC FLOW APPROACH)

1. ทางสัญจรแบบแนะนำ (Suggested Approach) วิธีนี้จะต้องเน้นการใช้สีพื้น การจัดแสงป้ายบอกทาง หัวเรื่อง และองค์ประกอบทางศิลป์อื่น ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชมให้เดินตามทางที่ผู้ออกแบบต้องการ โดยไม่ต้องใช้แผงหรือราวกัน เป็นการออกแบบที่ยากที่สุด แต่ให้บรรยากาศที่สวยงาม

ข้อดี ผู้ชมสามารถเดินชมได้โดยไม่รู้สึกรบกวนบังคับ

ข้อเสีย ผู้ออกแบบต้องมีความชำนาญในการใช้องค์ประกอบทางศิลป์
2. ทางสัญจรแบบเปิดโล่ง (Unstruction Approach) เมื่อผู้เข้าชมเดินเข้าห้องนิทรรศการห้องหนึ่ง เขาสามารถเลือกทางเดินภายในห้องได้เอง โดยไม่มีแนวทางมาบังคับ ลักษณะการเคลื่อนที่เป็นแบบกลุ่ม นิยมจัดทางสัญจรแบบนี้กับพิพิธภัณฑ์ศิลปะ

ข้อดี เหมาะสำหรับนิทรรศการเชิงวัตถุ และมีเนื้อเรื่องที่ไม่ค่อยต่อเนื่อง

ข้อเสีย ไม่เหมาะสำหรับนิทรรศการที่ต้องจัดเรียงเรื่องราว
3. ทางสัญจรแบบบังคับ (Directed Approach) โดยทั่วไปการจัดนิทรรศการแบบนี้ มักจัดเป็นทางเดินทางเดียว โดยมักจะไม่มีทางออกก่อนที่จะชมนิทรรศการจบ

ข้อดี เหมาะสำหรับนิทรรศการที่เน้นการพัฒนาเนื้อเรื่องที่ต่อเนื่อง

ข้อเสีย มักก่อให้เกิดพฤติกรรมมองหาทางออก เนื่องจากทางเดินที่บังคับเป็นเวลานาน ๆ

มักจะทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2 บรรยากาศของห้องแสดงนิทรรศการ (EXHIBITION'S ATMOSPHERE)

ในการจัดนิทรรศการประเภทหนึ่งประเภทใดก็ตาม สิ่งสำคัญที่ต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งก็คือบรรยากาศของห้องต้องเป็นไปตามรสนิยม และสัมพันธ์กับความต้องการของผู้ชมที่จะใช้บริการของโครงการ ผู้ที่เข้าชมนิทรรศการโดยทั่วไป แบ่งได้ 2 แบบ คือ คนที่เข้าชมเพื่อต้องการหาความงาม และคนที่เข้าเพราะต้องการศึกษา คนทั้ง 2 แบบนี้มีความต้องการต่างกัน การจัดแสดงที่ค้ำนั้นจะต้องรักษาบรรยากาศของห้องแสดง เพื่อสนองความต้องการของคนทั้ง 2 กลุ่ม โดยบรรยากาศของห้องจัดแสดงมีคุณลักษณะดังนี้

1. เราให้ความสำคัญด้านความงาม (aesthetics) ความงามของวัตถุและความงามในการจัดแสดง เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นในการจัดแสดงวัตถุต่าง ๆ จะต้องถือว่าเรื่องนี้เป็นสิ่งสำคัญ การจัดนิทรรศการควรสร้างบรรยากาศที่สวยงาม เกิดความประทับใจ สร้างความน่าสนใจกับผู้เข้าชมนิทรรศการ
2. เราใจให้เปลือดเพลิน (romantic) ความเปลือดเพลินในห้องแสดงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของห้องแสดงต่าง ๆ เพราะเพียงความงามของวัตถุและการจัดแสดงอย่างเดียวยังจะทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเดินชม หรือชมนานเท่าที่ควร ความเปลือดเพลินสามารถสร้างได้หลายวิธี เช่น การใช้เทคนิคแสง สี เสียงช่วย มีจังหวะให้ผู้เข้าชมได้สนุกกับการชมนิทรรศการ
3. เราให้เกิดความอยากรู้อากเห็น อยากรู้กันคว่ำ (intellectual) ความอยากรู้อากเห็นเป็นเป้าหมายของห้องแสดงที่สำคัญที่สุด เพราะห้องแสดงมุ่งเน้นในการให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ แก่ผู้เข้าชม หากห้องแสดงมีแต่ความสวยงามและความเปลือดเพลินจะประสบความสำเร็จไม่ได้ เพราะผู้เข้าชมไม่ได้ความรู้เพิ่มเติม การกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อากเห็น อยากรู้กันคว่ำ กระทำได้หลายประการ เช่น
 - ออกแบบลักษณะของห้องแสดงให้เร้าใจ เป็นขั้นเป็นตอน เมื่อผู้เข้าชมเข้าสู่ห้องแสดงตอนที่ 1 ก็เห็นลำดับต่อไป ไม่สับสนอลหม่าน ห้องแสดงที่ยาวเกินไปจะทำให้เกิดความอ้าวง "ไม่เร้าความสนใจเท่าที่ควร เพราะวัตถุแสดงจะละลานตาไปหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คำอธิบายวัตถุในเชิงคำถามเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด ที่เร้าความอยากรู้อยากเห็นของผู้ชมนิทรรศการ ภายแห่งได้ตั้งปัญหาเป็นการถามผู้ชม เพื่อจะได้หยุดและค้นคว้าหาคำตอบจากแผ่นป้ายในห้องแสดงสัมพันธ์กันเช่นนี้ตลอดเวลา

5.1.3 ลักษณะของการจัดแสดง

เมื่อพิจารณาลักษณะของชนิดต่าง ๆ รวมถึงรูปร่างและวิธีการนำไปจัดแสดงของโครงการแล้ว สามารถจำแนก และรวมเป็นหมวดหมู่ ลักษณะ รูปทรง และวิธีการจัดแสดง ซึ่งมีความแตกต่างกัน

ดังนี้

1. ประเภท Model หรือ Real Thing เป็นวัตถุลอยตัว ลักษณะ 3 มิติ มีรูปทรงและขนาดต่าง ๆ มากมาย การจัดแสดงวัตถุแบบเดี่ยว ๆ หรือนำวัตถุขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่มาขนาดต่าง ๆ มากมาย การจัดแสดงอาจจัดแสดงวัตถุเป็นแบบเดี่ยว ๆ หรือนำวัตถุขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ มาประกอบกันเพื่อความน่าสนใจ วัตถุที่มีขนาดเล็กจำเป็นต้องมีฐานตั้ง หรือที่รองรับ เช่น วาง หรือ หรือคู่จัดแสดง
 - วัตถุจริง (Real Things) เป็นการนำวัตถุจริง ๆ มาแสดง
 - หุ่นจำลอง (Model) เป็นการจำลองจากของจริง แล้วแต่มาตรฐาน
 - วัตถุจำลอง (Mockup) เป็นการทำเลียนแบบของจริง ซึ่งมีขนาดใหญ่หรือเล็กไปที่จะนำมาแสดง จึงทำการจำลองมาในขนาดที่เหมาะสม
2. ประเภทแผ่น 2 มิติ (Board) ส่วนใหญ่การจัดเป็น Panel และการจัดลักษณะนี้มาก ๆ จะทำให้เบื่อง่าย การจัดแสดงอาจจัดแบบลอยตัว หรือติดผนัง และสามารถแยกเป็น

2 ชนิดคือ

 - Boards แบบธรรมดาใช้แสดงภาพ 2 มิติทั่วไป
 - Electric Board เป็น Board ที่ใช้อุปกรณ์เข้าช่วยในการจัดแสดงเพื่อเพิ่มความสนใจ เช่น ใช้ไฟประดับ เครื่องบันทึกเสียง หรือกดปุ่ม
3. อันตราทัศน์ (Diorama) เป็นการนำ Board ซึ่งจัดเป็นฉากและวัตถุประเภท Object หรือ Model มาประกอบกันเพื่อใช้ให้เห็นบรรยากาศ ผู้ Diorama

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความลึกอย่างต่ำ 20 เซนติเมตร ถ้ามีขนาดใหญ่ก็จัดเป็นห้องซึ่งสามารถเดินเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของนิทรรศการได้

4. VDO Wall เป็นลักษณะการจัดแสดงที่มีความทันสมัยมากขึ้น เน้นการใช้ อุปกรณ์ ประเภททีวี วีดีโอ Video Wall ก็คือการส่งสัญญาณภาพจากเครื่องส่งสัญญาณต่าง ๆ เช่น Video, Laser Disk เป็นต้น จะเข้าสู่จอรับภาพ ซึ่งก็คือ จอโทรทัศน์ซึ่งมีมากกว่า 1 เครื่องขึ้นไป โดยสามารถต่อหรือคัดแปลงสัญญาณ โดยผ่านเครื่องแปลงสัญญาณ ในรูปแบบต่าง ๆ ก็ได้ สามารถควบคุมผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์

ความสามารถของ VDO Wall

- คัดทอนสัญญาณภาพเข้าสู่จอรับภาพ แต่ละจอให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน
- สามารถพ่วงต่อแหล่งสัญญาณภาพได้มากกว่า 1 สัญญาณภาพขึ้นไป
- สามารถดึงภาพหรือคัดต่อภาพให้เข้าสู่จออัตโนมัติได้ทันที
- สามารถตัดต่อภาพ หน่วงเวลาภาพได้
- สัญญาณเสียงเป็นอิสระจากสัญญาณภาพ สามารถทำ Special Effect ได้

5. คอมพิวเตอร์ (Computer) เป็นเทคโนโลยีทันสมัยที่นำมาใช้ในการจัดแสดง นิทรรศการ ปัจจุบันเนื่องจากเราสามารถบันทึกข้อมูลใส่ในคอมพิวเตอร์เพื่อให้ผู้ชม สามารถเรียนรู้ในส่วนที่สนใจด้วยตัวเอง การติดต่อกับคอมพิวเตอร์สามารถผ่าน อุปกรณ์ทันสมัยรับ ข้อมูลทั่วไป เช่น คีย์บอร์ด หรืออุปกรณ์ประเภทเมาส์ต่าง ๆ แต่ปัจจุบันนิยมใช้ระบบ Touch Screen Computer ซึ่งเป็นระบบที่ผู้ชมสามารถใช้นิ้วสัมผัสบน หน้าจอคอมพิวเตอร์ เพื่อเลือกที่ส่วนที่ต้องการ ซึ่งทำให้รูปแบบการจัดแสดงประสบความสำเร็จมากขึ้น

5.1.4 การให้แสงสว่างในการจัดนิทรรศการ (EXHIBITION)

การจัดนิทรรศการในโครงการศูนย์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเน้นการให้แสงสว่างแบบแสงแบบเวกประดิษฐ์เพื่อให้ได้บรรยากาศแบบที่ต้องการ นอกจากนี้ถ้าใช้แสงธรรมชาติไม่เพียงแต่แสงเท่านั้นที่เข้ามา ยังรวมถึงความร้อนด้วย ซึ่งไม่เกิดผลดีกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ใช้ประกอบการจัดนิทรรศการ ดังนั้น การศึกษาการให้แสงสว่างในการจัดนิทรรศการจึงมุ่งเน้นลงที่เนื้อหาของการให้แสงสว่างประดิษฐ์เท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้แสงสว่างประดิษฐ์เป็นการสิ้นเปลือง แต่สามารถนำมาใช้ในมุมต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก จึงเป็นที่นิยมในห้องแสดง ซึ่งตามปกติจะต้องนิยมติดไฟตามเพดานในปริมาณแสงกระจายมาซึ่งส่วนจัดแสดง แต่ถ้าในกรณีที่เป็นผู้จัดแสดงนิยมเอาแสงไฟซ่อนไว้บนตู้แล้วทำการกรองด้วยผ้าอีกชั้นหนึ่ง แล้วแต่ความเหมาะสมในการจัดแสดงวัตถุแต่ละประเภท แสงไฟธรรมดาที่มีโตะกันจะทำให้ตาพร่ามัว แสงกระจายไม่เท่ากัน บางครั้งอาจใช้หลอดไฟฟ้าที่ทำให้แสงกระจายออกได้เท่ากัน โดยการใส่การสะท้อนออกจากอีกที่ กรณีที่แสงส่องออกมาเฉพาะทางตรง นิยมใช้เมื่อวัตถุอยู่ในความมืด แล้วมีแสงพวกนี้รอบจะเห็นวัตถุที่แสดงได้ดี แสงสว่างประดิษฐ์ได้แก่ แสงไฟธรรมดา และแสงไฟฟลูออ-

เรสเซนต์ ใกล้เคียงกับแสงธรรมชาติมาก ในปัจจุบันเคยใช้หลอดออเรสเซนต์จะให้แสงนุ่มนวล เหมาะแก่การใช้แสงเพื่อเน้นจุดสำคัญ

ระบบการให้แสง

1. ดวงไฟส่องทางตรง
2. ดวงไฟส่องทางตรงมากกว่าทางอ้อม
3. ดวงไฟส่องทางอ้อมมากกว่าทางตรง
4. ดวงไฟชนิดส่งรอบตัว
5. ดวงไฟส่องทางอ้อม

หลักการให้แสง

1. การให้แสงจากทางตรงจากไฟจุดดวงเดียว
2. การให้แสงแบบทางตรงจากไฟจุดหลายดวง เวทีเกิดขึ้นมีน้อยลง
3. การให้แสงทางอ้อม โดยเพดานเป็นตัวสะท้อน ถึงแม้แสงที่เกิดจะกระจายออก แต่ยังมีเงา
4. การให้แสงแบบทางอ้อม โดยการกระทำจากแสงผ่านตัวกลางโปร่งแสง

5.1.5 การให้แสงภายในตู้แสดง

การให้แสงสว่างให้ดูมีความสำคัญมาก สำหรับวัตถุแสดงในนิทรรศการ เพราะแสงจะเป็นไปตามธรรมชาติของวัตถุได้มากที่สุด ดังนั้น การติดตั้งหลอดฟลูออเรสเซนต์ไว้ตามด้านบน ด้านล่าง หรือด้านข้างของตู้แสดง ควรมีแผ่นกระจกกรองแสงปิดกันอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งมีคุณสมบัติในการลดแสงอุลตราไวโอเลตที่จะทำให้วัตถุที่แสดงให้เสื่อมลง หลอดไฟควรอยู่ห่างจากกระจกอย่างเหมาะสม และการติดไฟเป็นกลุ่มให้พอเพียงสม่ำเสมอทั่วตู้ ด้านบนของตู้ทำเป็นฝาสำหรับเปิดเพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปลี่ยนหลอดไฟ ในตู้อาจต้องการไฟสองส่วน คือส่วนที่เป็นสไปดไลท์ และส่วนที่เป็นหลอดฟลูออเรสเซนต์

ที่เปิดปิดไฟอาจอยู่ด้านบนหรือด้านข้างของตู้ก็ได้ แต่ควรเดินสายไฟออกทางมุมตู้ด้านหลังไฟหลาย ๆ จุด จนถึงที่เสียบปลั๊กที่เตรียมไว้

5.2 ระบบปรับอากาศ

5.2.1 โครงการจะใช้ระบบปรับอากาศแบบส่วนกลาง

1. แบบ All Air System เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้อากาศเป็นตัวระบายความร้อน และใช้อากาศผ่านเครื่องปรับอากาศส่วนกลาง แล้วนำไปจ่ายยังบริเวณที่ต้องการปรับอากาศ การควบคุมอุณหภูมิด้วยการควบคุมปริมาณอากาศของระบบปรับอากาศนี้ ทำงานโดยอาศัยหลักการเปลี่ยนแปลงปริมาณอากาศเย็นที่นำมาใช้เพื่อปรับอากาศแบ่งออกได้ดังนี้
 - การเปลี่ยนแปลงปริมาณของอากาศเพื่อรักษาอุณหภูมิให้คงที่ เหมาะกับการใช้ ในบริเวณปรับอากาศที่ภาระการทำความเย็นเปลี่ยนแปลงไม่มาก คือน้อยกว่า 20% ถ้ามากกว่านี้จะเกิดกระแสลมแรงรบกวน
 - การแยกเครื่องปรับอากาศออกเป็น 2 ชุด คือชุดแรกจ่ายลมเย็นในปริมาณที่คงที่ อีกชุดจ่ายลมเย็นที่มีการเปลี่ยนแปลงการปรับอากาศ
 - การควบคุม bypass เป็นวิธีรักษาปริมาณของอากาศที่หมุนเวียนในระบบปรับอากาศให้คงที่ แต่ปรับปริมาณอากาศเฉพาะส่วนที่ผ่านเข้ารับความเย็น หรือ supply air ให้มากขึ้นตามภาวะปรับอากาศ
2. แบบ Air Cool Water Chilled System เป็นระบบปรับอากาศใช้น้ำ และอากาศทำงาน ร่วมกัน คิดจะมีการทำความเย็นให้กับน้ำ และใช้อากาศเป็นตัวระบายความร้อน ที่เครื่องทำความเย็นส่วนกลางมีการเดินท่ออากาศไปจนถึงบริเวณปรับอากาศ จะผ่านอากาศเป็นตัวระบายความร้อน ที่เครื่องทำความเย็นส่วนกลางมีการเดินท่ออากาศไปจนถึงบริเวณปรับอากาศ จะผ่านอากาศที่มาตามท่อลมเพื่อรับความเย็นจากน้ำ และนำไปจ่ายทั่วบริเวณปรับอากาศ ระบบปรับอากาศแบบนี้จะสามารถเดินท่อลมขนาดเล็กลงได้กว่าระบบปรับอากาศแบบ All Air System เพราะน้ำเป็นตัวช่วยพาความเย็นไปอบบริเวณปรับอากาศ ซึ่งมีน้ำหนักจำเพาะมากกว่าอากาศ และระบบนี้มีจุดเด่นคือสามารถนำเอาอากาศเสียออกจากบริเวณปรับอากาศ และนำเอาอากาศบริสุทธิ์จากส่วนกลางมาแทนที่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แบบ Water Cooled-water Chilled System เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้น้ำเย็นเป็น

ตัวกลางในการให้ความเย็นแก่บริเวณปรับอากาศ เช่นเดียวกับ Air Cooled-water Chilled โดยมีการติดตั้ง Fan Coil หรือ Air Handling Unit หรือ AHU ไว้ในบริเวณปรับอากาศ และใช้พัดลมเย็นเป่าอากาศผ่านคอยล์เย็นนี้ เพื่อรับลมเย็นจากน้ำ และให้ลมเย็นนำความเย็นกระจายไปทั่วบริเวณปรับอากาศอีกต่อหนึ่ง และทำนองเดียวกันจะใช้น้ำเป็นตัวระบายความร้อนผ่าน Cooling Tower การนำอากาศจากภายนอกเข้าสู่บริเวณปรับอากาศ จะผ่านได้เฉพาะรูรั่วของผนัง หรือขณะเปิดประตูห้อง จึงเป็นข้อเสียของระบบนี้ ระบบนี้มี Fan Coil หลายตัว ขึ้นอยู่กับตำแหน่งความต้องการนำความเย็น โดยที่ Fan Coil แต่ละตัวรับน้ำเย็นจากเครื่องเดียวกัน การรักษาอุณหภูมิในห้องทำโดยการควบคุมน้ำเย็นในแต่ละห้อง โดยใช้วาล์วควบคุมบริเวณน้ำ

5.2.2 ควรรู้เรื่อง SPACE REQUIREMENT สำหรับระบบปรับอากาศ

1. Space ในช่องฝ้าเพดาน ซึ่งในการเดินท่อลมสำหรับส่งลมเย็นไปยังจุดต่าง ๆ ในทางปฏิบัติจะต้องการประมาณ 0.30-0.50 เมตร ซึ่งเป็น Clear Space ระหว่างใต้ท้องคานและแผ่นฝ้าเพดาน
2. ช่อง Shaft สำหรับระบบต่าง ๆ เช่น การเดินท่อน้ำยา ท่อไฟฟ้าของระบบปรับอากาศ หรือท่อน้ำสำหรับ Chilled Water หรือท่อน้ำสำหรับ Condenser Water และท่อสำหรับน้ำทิ้ง ควรปรึกษาวิศวกรออกแบบระบบปรับอากาศเพื่อกำหนดขนาดของ Shaft ได้ถูกต้อง
3. ขนาดของเครื่องเป่าลมเย็นหรือห้องเครื่องใหญ่ ห้องเครื่องเป่าลมเย็นมักจะตั้งอยู่ใกล้ หรืออยู่ในบริเวณที่ทำการปรับอากาศ เพื่อความสะดวกในการเดินท่อส่งลมเย็นและลมกลับ ส่วนห้องเครื่องใหญ่นั้นขนาดของห้องจะขึ้นอยู่กับขนาดของเครื่องทำความเย็นที่ใช้ในอาคาร

ตารางแสดงขนาดของห้องเครื่องโดยประมาณ (ความสูงของห้องอย่างน้อย 3 เมตร)

ขนาดทำความเย็นของอาคาร (ตัน)	ขนาดห้องเครื่องโดยประมาณ (m x m)
100 - 200	6.00 x 10.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

300 – 400	8.00 x 12.00
500 – 800	10.00 x 14.00
1,000	12.00 x 20.00
2,000	12.00 x 24.00

5.2.3 การกระจายลมในห้อง และความรู้สึกสบาย

ในการทำความเย็น อากาศที่ได้ปรับภาวะแล้วที่พัดผ่านช่องทางออกเข้าไปในห้องมี อุณหภูมิและความชื้นต่ำ ส่วนในการทำความอบอุ่นจะมีอุณหภูมิและความชื้นสูง ซึ่งแตกต่างจาก อุณหภูมิและความชื้นของอากาศภายในห้อง เมื่ออากาศที่ปรับภาวะแล้วได้เข้าไปถึงบริเวณที่คน อาศัย โดยขณะเดียวกันก็ผสมรวมกับอากาศภายในห้องจนกระทั่งความเร็วเฉลี่ยลดลงถึง $0.12-0.25$ m/s และมีอุณหภูมิและความชื้นใกล้เคียงกับของอากาศภายในห้อง ผลของการปรับ อากาศที่ต้องการจึงจะสำเร็จ เพราะฉะนั้นเมื่อความแตกต่างในการกระจายของอุณหภูมิในบริเวณที่ คนอาศัยเป็น 1.5 องศาเซลเซียสหรือมากกว่า การเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของอุณหภูมิจะขึ้นอยู่กับเวลา หรือเมื่อความเร็วลมในเขตที่มีคนอาศัยน้อยกว่า 0.1 m/s อากาศก็จะเฉื่อย ผู้คนที่อาศัยจะรู้สึกอึด อัด ไม่สบาย

แต่ถ้าความเร็วลมพุ่งออกมาแรงเกินไปจะเกิด Cold Draft คือภาวะที่ทำให้คนรู้สึกเย็นเป็นบาง แห่ง เนื่องจากการกระจายความร้อนออกไปมากกว่าปกติ เพราะอุณหภูมิของอากาศไม่สม่ำเสมอ หรือเพราะกระแสลมในห้อง โดยเฉพาะกระแสลมที่มีอุณหภูมิต่ำ และมีความเร็วสูง

เนื่องจากอากาศที่ดูดเข้ามาใกล้กับช่องทางดูดมีความเร็วลดลงเมื่อห่างออกไปจากช่องทาง ดูด ความสัมพันธ์ของช่องทางดูดกับช่องทางออกจึงมีผลกระทบต่อการกระจายลมภายในห้อง เมื่อ พิจารณาการกระจายลมให้ทั่วทั้งห้อง ในทางปฏิบัติทั่วไปนิยมพิจารณาการกระจายลมออก และการ ดูดลมกลับแยกกัน และมีมาตรการระวังไม่ให้ลมที่จ่ายเข้าไปในบริเวณที่มีคนอาศัยมีอุณหภูมิ แดกต่างกันมากหรือมีความเร็วมาก เมื่อความเร็วช่องทางดูดที่ทางเข้าสูงเกินไป หรือเมื่อพื้นที่ ช่องทางดูดเล็ก ผู้ที่อยู่อาศัยใกล้ช่องทางดูดจะรู้สึกว่ามีกระแสลมเย็น

เมื่อในห้องมีช่องทางออกหลายช่อง จะต้องมีมาตรการให้การกระจายของลมที่เป่าออกมา เป็นไปอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ และจะต้องมีมาตรการในการป้องกันไม่ให้มีกระแสลมแรงเกิน ปกติ อันเนื่องมาจากการเป่าลมออกไม่สม่ำเสมอ

5.2.4 การจัดแนวท่อลม

ท่อลมคือท่อที่อากาศจากพัดลมของเครื่องปรับอากาศถูกส่งผ่านไปยังช่องทางออก หรือท่อจากช่องทางดูด หรือท่อจากช่องอากาศภายนอกถูกดูดผ่านเข้าไปยัง

เครื่องปรับอากาศการจัดแนวท่อลมระหว่างเครื่องปรับอากาศและช่องทางออกหรือทางเข้าของห้องอาจแบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. ระบบท่อลมประธาน (Trunk Air Duct System) เป็นระบบท่อลมประธานต่อระหว่างเครื่องปรับอากาศกับช่องทางออก ระบบนี้เป็นระบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เพราะเมื่อเทียบกับระบบอื่น ๆ ระบบนี้เป็นระบบที่ออกแบบและติดตั้งได้ง่าย ใช้น้อยที่น้อย ราคาติดตั้งถูก
2. ระบบท่อลมเฉพาะหัวจ่าย (Individual Air Duct System) เป็นระบบที่ท่อลมต่อระหว่างเครื่องปรับอากาศ และหัวจ่ายแต่ละหัว เป็นระบบที่นิยมใช้กับเครื่องปรับอากาศแบบชุดที่ติดตั้งไว้กลางห้อง เป็นระบบที่สามารถควบคุมปริมาณของอากาศที่แต่ละหัวจ่ายได้ที่จุดใกล้เคียงกับเครื่องปรับอากาศ แต่ระบบนี้ค่าติดตั้งแพง ต้องการพื้นที่มาก
3. ระบบท่อลมวง (Loop air Duct System) เป็นระบบที่มีท่อลมต่อโยงระหว่างท่อลมประธาน 2 ท่อ เป็นระบบที่สามารถปรับสมดุลปริมาณของอากาศที่ช่องทางออกที่ไกลปลายทาง เป็นระบบที่นิยมใช้ในโรงงานและบ้านพักอาศัย แต่ระบบนี้ไม่ควรนำไปใช้ที่ภาวะความร้อนของเครื่องปรับอากาศต่างกัน เช่น ด้านตะวันออก-ตะวันตก เป็นต้น

5.2.5 ลักษณะของหน้าากากจ่ายลม

หน้าากากจ่ายลมมาตรฐานที่นิยม มี 2 แบบ คือ

1. แบบฝังเพดาน (CEILING DIFFUSOR)
 - 1.1 แบบสี่เหลี่ยม (SQUARE)
 - 1.2 แบบวงกลม
 - 1.3 แบบ SOLT
2. แบบฝังผนัง

4.2.6 ตำแหน่งที่ตั้งหอทำน้ำเย็น (INSTALLATION OF COLLING TOWER)

ตำแหน่งสำหรับทำ Cooling Tower จะต้องเป็นตำแหน่งที่ Cooling Tower ทำงานได้ดี ปราศจากปัญหายุ่งยากใด ๆ ในบางกรณีตำแหน่งที่ตั้ง Cooling Tower อาจถูกบังคับโดยความ

สวยงามของอาคาร แต่ในบางกรณีก็มักมีปัญหาเกี่ยวกับอุปสรรครอบ ๆ อาคาร เช่น มีผนังที่บอบกีด ๆ ทำให้ปริมาณลมที่ผ่าน Cooling Tower น้อยลง หรือแก๊สไอเสียจากปล่องไฟอาจถูกดูดเข้าไปใน Cooling Tower ทำให้เกิดการกัดกร่อนเป็นสนิม โดยตำแหน่งที่เหมาะสม ได้แก่

1. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องโปร่ง การถ่ายเทอากาศดี และไม่มีผลกระทบจากอาคารข้างเคียง
2. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องไม่ส่งเสียงรบกวนบริเวณรอบ ๆ
3. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องอยู่ห่างจากแก๊สไอเสียและลมร้อน
4. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องสะอาด ปราศจากฝุ่นและกิ่งสกปรก
5. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องอยู่ใกล้เครื่องทำความเย็นมากที่สุด
6. ตำแหน่งที่ตั้งจะต้องกว้างพอที่จะสามารถทำการติดตั้ง ตรวจสอบบำรุงรักษาได้สะดวก

5.2 ระบบแสงสว่าง

ระบบแสงสว่างสำหรับอาคาร นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงไว้มาก โดยเฉพาะในส่วนที่จำเป็นต้องใช้แสงในการสร้างบรรยากาศ และยังเพื่อให้เกิดความสบายตาสำหรับผู้ใช้งานที่ในส่วนต่าง ๆ ด้วย การให้แสงสว่างภายในอาคารมี 2 แบบหลัก ๆ คือ การให้แสงสว่างโดยธรรมชาติ และการใช้แสงประดิษฐ์

5.2.5 การให้แสงสว่างโดยแสงธรรมชาติ (Natural Lighting)

การใช้แสงธรรมชาตินี้มีอิทธิพลต่อสายตาผู้ใช้งาน และอาจมีผลทำให้เกิดความล้าต่อสายตา แม้ว่ามันจะ

จะสามารถปรับสายตาได้เอง การใช้แสงธรรมชาติภายในอาคารเป็นการควบคุมที่ยากลำบาก และแสงจะไม่

สม่ำเสมอ จะเปลี่ยนตามเวลาของวันที่เปลี่ยนไป และเมื่อถึงเวลากลางคืนก็จะมีไม่มีแสงเลย และรังสีอุลตราไวโอ

เลตในแสงอาทิตย์อาจทำลายวัสดุต่าง

ๆ

ได้

เราสามารถแก้ปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังกล่าวได้โดยใช้ Screen เพื่อลดความเข้มของการส่องสว่างตามธรรมชาติ หรือการออกแบบให้แสงธรรมชาติ

เข้าสู่อาคารโดยทางอ้อม (Indirect)

การให้แสงธรรมชาติในอาคารเพียงอย่างเดียวไม่เป็นที่นิยม เพราะไม่สามารถควบคุมบรรยากาศ หรือจุดสนใจในส่วนต่าง ๆ ที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทางที่ดีในการให้แสงควรเป็นการผสมผสานระหว่างแสงประดิษฐ์และแสงธรรมชาติ เพราะจะได้ไม่ต้องมัวคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของแสงธรรมชาติ ซึ่งมีผลไปถึงเรื่องความเข้มของแสง ทั้งนี้ การใช้แสงประดิษฐ์จะต้องใช้ในปริมาณที่เหมาะสมดังจะกล่าวในหัวข้อต่อไป การให้แสงสว่างแบบธรรมชาติ มี 4 วิธีคือ

1. การให้แสงสว่างจากด้านบน เหมาะสำหรับการแสดงวัตถุ มีข้อเสียคือแสงส่วนใหญ่จะตกที่พื้นห้องมากกว่าผนัง นิยมทำกันโดยให้แสงส่องผ่านช่องเปิดของหลังคาของอาคาร ควรเป็นห้องที่มีเพดานสูง และผลเสียอีกประการหนึ่งคือ อาจเกิดการสะท้อนที่กระจก ทำให้เกิดความรู้สึกว่าห้องมีขนาดเล็กลง และรู้สึกไม่สบายตา การให้แสงสว่างจากด้านบน ทำได้โดยการสร้างหลังคาด้วยกระจก อาจเป็นกระจกทั้งหมดหรือบางส่วน แต่ในเขตร้อนไม่เป็นที่นิยม จะใช้กระจกไม่เกิน 6% ของพื้นที่หลังคาก็ได้
2. การให้แสงสว่างจากด้านข้าง อาคารมีการเปิดช่องหน้าต่างทางด้านข้าง ซึ่งบังคับแสงสว่างได้ยาก เพราะแสงแผ่ออกไม่เท่ากัน บางส่วนของห้องได้รับแสงไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังเสียพื้นที่ของผนังด้วย
3. การให้แสงสว่างจากหน้าต่างที่ค่อนข้างสูง เป็นการให้แสงที่เหมาะสมที่สุด แสงที่ตกลงมาทำมุม 45 องศา และกระจายไปได้ทั้งห้อง จะไม่ทำให้เกิดแสงสะท้อนและนัยน์ตาพร่า
4. การให้แสงสว่างทางอ้อม เป็นการให้โดยก่อให้เกิดแสงสะท้อน เช่น การให้แสงส่องตรงมายังผนังสีขาว เพื่อให้สะท้อนออก หรืออาจจะใช้กระจกมาสะท้อนแสงสว่างเข้ามาในห้อง การให้แสงสว่างทางนี้ไม่เพียงแต่ใช้กับแสงธรรมชาติ ยังใช้กับแสงประดิษฐ์ได้อีกด้วย มีการให้แสงหลายลักษณะ การให้แสงสว่างแบบนี้จะช่วยให้สายตาไม่พร่ามัวมาก

5.3.2 การให้แสงสว่างโดยใช้แสงประดิษฐ์ (Artificial Lighting)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสงประดิษฐ์สามารถใช้ให้เกิดประสิทธิภาพได้ดีกว่าแสงธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตาม การติดตั้งก็ต้องเป็นไปตามทฤษฎีด้วย โดยต้องเริ่มเตรียมไว้ตั้งแต่ระยะการวางผัง กรรนำแสงประดิษฐ์มาใช้มีข้อได้เปรียบดังต่อไปนี้

- มีความเป็นไปได้ในการที่จะจัดการให้แสงสว่างแบบต่าง ๆ ในความเข้มของแสงต่าง ๆ กัน
- ต้นกำเนิดแสงมีความ **Flexible** และสามารถส่องแสงเน้นวัตถุได้ตามต้องการ

ประเภทของแสงประดิษฐ์ โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ชนิด

1. แสงไฟ INCANDESCENT ความร้อนและแสงจะมีกำลังความส่องสว่างของแสง ยิ่งกว่าแสงจากดวงอาทิตย์ แสงจากดวงอาทิตย์มีสีน้ำเงินมากกว่า เพื่อแก้ไขข้อแตกต่างนี้จึงใช้หลอดสีขาวปนกับหลอดสีน้ำเงิน แต่ปรากฏว่าเวลาเคลื่อนแสงติดกันแล้วไม่เท่ากัน เมื่อปรากฏให้เห็นบนเพดานความเท่ากันของแสงเสียไป

2. แสงไฟ FLUORESCENT เดิมใช้แต่เฉพาะร้านค้าและท้องถนน เพราะเป็นแสงสว่างที่ไม่มีเงา เหมาะกับงานที่เกี่ยวกับภาพเขียน แต่ภาพจะเสียไปตอนที่เงาน้ำมันที่ฉาบอยู่บนภาพเขียนนั้นหายไป สีของไฟทั่วไปคล้ายแสงธรรมชาติมาก และอาจดัดแปลงให้เหมาะกับศิลปวัตถุได้ และเป็นแสงที่ดีที่สุดสำหรับแสงประดิษฐ์

แสงไฟ FLUORESCENT ได้เปรียบกว่าแสงไฟ INCANDESCENT ในเรื่องการกระจายแสงออกทางด้านข้าง ในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องรวมหลอดสีต่าง ๆ เพื่อจะลดข้อเสียให้น้อยลง INCANDESCENT ให้แสงนุ่มนวลและชัดกว่า จึงเหมาะสำหรับการให้แสงเน้นจุดที่สำคัญ ความเข้มของแสงได้ปรับปรุงให้เหมาะสมและแตกต่างกันตามลักษณะความต้องการของแต่ละแห่ง เมื่อต้องการความเข้มมากก็เน้นที่แห่งนั้นให้เด่นกว่าที่อื่น

ลักษณะการกระจายแสง

ชนิดของไฟ	แสงส่องขึ้น (%)	แสงส่องลง (%)
1. Direct	10	90-100
2. Indirect	90-100	10
3. Semi-Direct	10-40	60-90
4. Semi-Indirect	60-90	10-40
5. General Diffuse	40-60	40-60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดแสงให้พอเหมาะกับสายตา และพยายามใช้ Indirect Lighting จัดแสงจัดจัด ทั้งทางตรงและทางอ้อม การให้แสงสว่างอันเกิดจากการให้สี การจัดระยะดวงไฟ และเลือกใช้ชนิดของดวงไฟ จะทำให้เกิดความรู้สึกตามสภาพของส่วนที่ใช้สอย ควรคำนึงถึงความร้อนอันจะเกิดจากดวงไฟ เพื่อลดกำลังของเครื่องปรับอากาศ (ถ้ามี) รวมทั้งช่วยประหยัดค่าไฟฟ้าได้อีกด้วย

5.3.3 อุปกรณ์ในการให้แสงสว่าง

หลอดไฟถือเป็นหัวใจของระบบการให้แสงสว่าง โดยจะเจาะจงชนิดที่มีการเลือกใช้ในการจัดแสงนิทรรศการและสร้างบรรยากาศ ซึ่งมีหลักการให้แสงโดยอาศัยกระจกหรือเลนส์ภายใน ในการบังคับทิศทางของแสง มักใช้เป็นไฟสำหรับส่องเฉพาะจุดที่นิยมเรียกว่า SPOT LIGHT โดยมีคุณสมบัติหลักดังนี้

1. หลอดไฟแบบธรรมดาประเภทมีไส้ (INCANDESCENT LAMP) เป็นหลอดแก้วที่มีการเคลือบสารปรอทด้านในกระเปาะแก้ว เพื่อช่วยในการสะท้อนแสง และบังคับทิศทางของแสงไม่ให้กระจายออกด้านข้างของหลอด โดยมีการผลิตลักษณะรูปร่างต่าง ๆ เพื่อคุณสมบัติบางประการ

- หลอดพาราโบลา หรือ PAR (PARABOLIC ALUMINIZED PREFLECTOR) คือหลอดไฟสะท้อนแสงกระเปาะแก้ว จากรูปร่างหลอดไฟที่เป็นพาราโบลาทำให้เกิดการสะท้อนแสงและลำแสงโดยรวม
- หลอดทรงรี หรือ ER (ELLIPSODIAL REFLECTOR) จากรูปร่างของหลอดทำให้เกิดการสะท้อนแสง และเกิดจุดรวมแสง (FOCAL POINT) บริเวณหน้าหลอดไฟ

นอกจากนี้ยังมีการผลิตหลอดสะท้อนแสงที่มีคุณสมบัติพิเศษต่าง ๆ กัน เช่น หลอดสะท้อนแสงแก้วหนา แบบเฉพาะจุดที่ต้องการแสงสว่างมาก แบบส่องกระจายสำหรับบริเวณกว้าง หลอดสะท้อนแสงแก้วหนาชนิดลำแสงเย็น โดยการให้ความร้อนไหลวนผ่านกลับไปด้านหลังแทน

2. หลอดไฟฮาโลเจน (TUNGSTEN HALOGEN) หลอดไฟนี้กระเปาะทำมาจากควอตซ์ เพราะต้องบรรจุก๊าซฮาโลเจนที่มีความดันสูง ประสิทธิภาพการส่องสว่าง 20 รูเบน/วัตต์ มีขนาดแตกต่างกันมากมาย ให้วัตต์สูงมาก อายุการใช้งานค่อนข้างยาว ขณะใช้งานจะมีอุณหภูมิที่ผิวหลอดสูงมาก ทำให้เปราะบาง โดยกระทบเบา ๆ อาจแตกได้

5.3.4 จิตวิทยาของแสง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แสงสีขาว ให้ความรู้สึกกระหมัดระวัง สงบ สะอาด บริสุทธิ์ ให้ความรู้สึกเบาและเย็น
- แสงสีเหลือง เป็นแสงที่กระตุ้นความสนใจ ใช้เพื่อสร้างน้ำหนัก
- แสงสีแดง เป็นแสงที่ทำให้เกิดการกระตุ้น และการแสดงออก ดึงดูดสายตาได้ดี

5.3 ระบบป้องกันอัคคีภัย

5.4.1 ระบบที่ใช้ป้องกันอัคคีภัย

1. ระบบท่อน้ำดับเพลิง (Wer Biser System) ระบบนี้จะติดตั้ง Fire Standpipes ขนาด 75 มม. ในส่วนที่ทำการของสำนักงาน ใกล้กับบันไดหนีไฟทั้งสองด้าน โดยด้านหนึ่งจะฝังเอาไว้ในผนัง ส่วนอีกด้านหนึ่งติดตั้งท่อดับเพลิงในช่องท่อ แต่ละชั้นติดตั้งที่ดับเพลิงชนิดฝังในกำแพง ภายในตู้เก็บดับเพลิงมีอุปกรณ์ประกอบด้วย Anger Dowe สำหรับปิดเปิดน้ำ สายดับเพลิงขนาด 50 มม. ยาว 50 มม. ติดตั้งในราวแขวนชนิดหมุนได้พร้อมทั้งหัวฉีดดับเพลิงชนิดสวมหัวเร็ว รวมทั้งมีขวานดับเพลิง และเครื่องดับเพลิงชนิดเคมี ขนาดบรรจุ 25 ปอนด์ โดยติดตั้งทุกชั้น ใกล้บันไดหนีไฟ และที่จ่อครกทุกชั้น น้ำที่ใช้ดับเพลิงภายในได้จากถังเก็บน้ำบนหลังคาของอาคาร และจากถังเก็บน้ำใต้ดิน นอกจากนี้ยังได้จากเครื่องสูบน้ำที่สูบล้ำได้จากบ่อบาดาลของอาคารด้วย ส่วนน้ำที่ใช้ดับเพลิงจากภายนอก คือรถดับเพลิง

2. ระบบหัวฉีดน้ำอัตโนมัติ (Automatic Sprinkler System) เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ในห้องที่ติดตั้งหัวฉีดน้ำดับเพลิง ความร้อนจากเปลวไฟจะบังคับลิ้นที่หัวฉีดน้ำเปิดออก น้ำที่อยู่ในท่อของระบบดับเพลิงจะฉีดน้ำออกมาโดยรอบ พร้อมทั้งส่งสัญญาณแจ้งอัคคีภัย ระบบหัวฉีดน้ำดับเพลิงดังกล่าวนิยมติดตั้งที่ฝ้าเพดานในห้องที่สำคัญต่าง ๆ ที่มีวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิงได้ง่าย และนิยมติดตั้งในส่วนที่เป็น Circulation Core เช่น ห้องโถง บันได บันไดหนีไฟ และบันไดจะเป็นทางเดียวที่ผู้คนจะหนีในเวลาที่มีไฟ ขณะเกิดเพลิงไหม้ในอาคาร จึงจำเป็นที่จะต้องป้องกันมิให้บันไดเกิดเพลิงไหม้ก่อนที่ผู้ใช้ในอาคารจะหนีไฟได้หมด และน้ำที่ฉีดออกมาจะช่วยบรรเทาความร้อนแก่ผู้หนีไฟได้เป็นอย่างดี รวมทั้งประตูกั้นไฟของห้องบันไดจะป้องกันความร้อนและควันที่เกิดขึ้นจากเพลิงไหม้ในอาคารมิให้เข้ามาในห้องบันได ซึ่งจะช่วยให้ผู้คนหนีไฟได้สะดวกไม่ล่าช้ากว่าวัน ท่อน้ำดับเพลิงแบบ Sprinkler นี้ต่อโดยตรงจากถังน้ำที่อยู่บนชั้นหลังคา ดังนั้น ในห้องจึงมีน้ำไหลเวียนอยู่ตลอดเวลา หรือจะต่อโดยตรงจากห้องเครื่องสูบน้ำดับเพลิงในห้องเครื่องชั้นล่างก็ได้ การเดินท่อน้ำดับเพลิงในระบบดังกล่าวเดินในฝ้าเพดาน ในบางส่วนจะเดินฝังในพื้นที่คอนกรีตเสริมเหล็กก็ได้ แต่ควรจะทำในส่วนที่มีความจำเป็น

เท่านั้น เพราะเมื่อเกิดชำรุดจะซ่อมแซมบำรุงรักษายาก หากหลีกเลี่ยงได้ควรเดินติดได้พื้นจะเหมาะสมที่สุด ซึ่งง่ายต่อการบำรุงรักษา

3. เครื่องดับเพลิง (Fire Extinguished) เป็นเครื่องดับเพลิงที่บรรจุน้ำยา แก๊ส หรือผงเคมีในท่อ มีมากมายหลายขนาด ขนาดเล็กตั้งแต่ 1 ปอนด์ – 200 ปอนด์ จนถึง ขนาดที่ต้องใช้รถเข็นก็มี เลือกขนาดตามความเหมาะสมและวัตถุประสงค์ในการใช้งาน นอกจากนี้ เครื่องมือดับเพลิงดังกล่าวยังใช้ได้ง่ายและสะดวก เพียงแค่ขว้างเครื่องดับเพลิง (ชนิดบรรจุหลอดแก๊วกลม) ให้แตกเข้าไปที่ต้นเพลิง พ่นน้ำยาหรือแก๊สเข้าไปที่ต้นเพลิง

เครื่องดับเพลิงมีหลายชนิด ดังนั้นการเลือกใช้เครื่องดับเพลิงจึงเป็นสิ่งสำคัญ ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสาเหตุของต้นเพลิง จึงจะดับเพลิงไหม้ได้ดี

5.4.2 สรุปลการป้องกันไฟและการหนีไฟ

1. ระบบการดับเพลิง เมื่อมีการเกิดเพลิงไหม้เพียงเล็กน้อย ไม่ทำความเสียหายให้กับบริเวณข้างเคียง
2. ระบบดับเพลิงที่สามารถทำการดับเพลิงอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีเพลิงไหม้ลุกลามอย่างแรง

ถ้าเพลิงได้มีการลุกลามอย่างแรงจนไม่สามารถทำการดับได้ ต้องมีระบบการหนีไฟที่มีประสิทธิภาพสำหรับในกรณีนี้ 1 เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นเล็กน้อย ตัวอย่างเช่น การทิ้งบุหรือลงในถังผงหรือพรม เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในถังผงหรือพรม และได้มีการพบเห็นก่อนที่จะมีการลุกลามของไฟ โดยที่เพลิงที่เกิดขึ้นยังไม่รุนแรงพอที่ระบบดับเพลิงใหญ่จะทำงาน ดังนั้น ในกรณีนี้จึงจำเป็นต้องมีเครื่องดับเพลิงสำหรับกรณีนี้ ได้แก่ Fire Host Cabinet และอุปกรณ์เคมีดับเพลิง สำหรับประจำจุดต่าง ๆ ที่สำคัญ นอกจากนี้อุปกรณ์เคมีดับเพลิง และ Fire Host Cabinet เหล่านี้ยังสามารถใช้ประโยชน์ในกรณีที่เพลิงไหม้ลุกลามใหญ่โตอีกด้วย

4.4.1 หลักพื้นฐานในการป้องกันอัคคีภัย

1. โครงสร้างทั้งหมดเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ส่วนที่เป็นเหล็กพันเคลือบด้วยฉนวนกันไฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วัสดุตกแต่งภายในทั้งหมดเป็นวัสดุกันไฟ เช่น พรมไม้ไหม้ไฟ กระจายติดผนังกันไฟ
3. ช่องทางหนีไฟปลอดภัยจากเปลวไฟ ควัน และกลิ่นอันตรายจากไฟไหม้ ประตู ทางหนีไฟที่เป็นประตูเหล็กกันไฟ และควรมีช่องระบายควัน ในกรณีที่ควันสามารถเล็ดลอดเข้ามาได้
4. มีระบบตรวจจับควัน ความร้อน และเปลวไฟ เพื่อเตือนให้รู้ตำแหน่งเพลิงไหม้ในอาคาร
5. มีระบบเตือนไฟด้วยเสียง ในทุกห้องของอาคารให้ได้ยินทั่วถึงกัน
6. มีระบบดับไฟอัตโนมัติ ด้วยเครื่องฉีดน้ำอัตโนมัติจากเพดาน หรือผนัง

4.5 ระบบป้องกันเสียงรบกวน

ปัญหาที่เกี่ยวกับเสียงในอาคารส่วนใหญ่จะหมายถึงเสียงสะท้อน การป้องกันเสียงสะท้อนมีความสำคัญต่อการควบคุมคุณภาพสภาพแวดล้อมภายในอาคารประการหนึ่ง และยังมีความสำคัญสำหรับอาคารหรือห้องบางประเภท เช่น ห้องบรรยาย ห้องเรียน แต่ถึงอย่างไรก็ไม่ได้หมายความว่าเสียงสะท้อนจะเป็นสิ่งที่จะต้องขจัดออกเสมอไป ในบางโอกาสและบางสถานที่ที่เกิดเสียงสะท้อนอย่างเหมาะสม ก็มีมีส่วนช่วยให้เกิดสภาวะแวดล้อมทางเสียงที่ดี เช่น ในห้องฟังดนตรี การควบคุมเสียง

รบกวนก็คือการจัดระยะการบังคับเสียงให้เกิดความเหมาะสมกับโอกาสและสถานที่หนึ่ง ๆ เพื่อให้ได้ภาวะการรับฟังเสียงที่ดี

5.5.1 การจัดระบบป้องกันเสียงรบกวน

1. สิ่งแวดล้อมในการป้องกันเสียงสะท้อน
 - ความเข้มและลักษณะของเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกห้อง
 - วิธีเสียงต่าง ๆ จะกระจายไปยังจุดต่าง ๆ มาถึงห้อง สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระบบเสียงสะท้อน ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการใช้ห้องหรืออาคารนั้น ๆ เป็นสำคัญ
2. ภาวะการฟังเสียง จะได้รับผลที่น่าพอใจนั้นต้องการส่วนต่าง ๆ ดังนี้
 - เสียงเบื้องหลัง (Background Noise) จะต้องมีระดับต่ำพอ
 - การขจัดเสียงสะท้อนกลับ ซึ่งต่อเนื่องกันหลายครั้งหลายหน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- จัดการกระจายเสียงไปในที่ว่างในห้องให้เหมาะสม
- ให้เสียงไปยังผู้ฟังชัดเจนและดังพอ

เสียงเบื่องหลังเกิดขึ้นจากเสียงซึ่งลอยมาจากภายนอกห้อง รวมทั้งเสียงซึ่งเกิดขึ้นในห้องด้วย จำเป็นต้องตัดลงให้เหลือน้อยที่สุด เพื่อจะทำให้การฟังดีขึ้น การจัดเสียงไปถึงผู้ฟังได้ชัดเจน และดังพอนั้นก็เพื่อช่วยให้ผู้ฟังได้ยินเสียงอย่างชัดเจนเหมาะสม

5.5.1 มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อน

มาตรฐานการป้องกันเสียงสะท้อนขึ้นตรงต่อภาวะการฟังเสียงทั้ง 4 ข้อ ซึ่งได้รวมขึ้นเป็นสูตร และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการออกแบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปัญหาแรกซึ่งเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและภาวะการฟังเสียงก็คือ การควบคุมเสียงเบื่องหลัง ระดับเสียงนี้เราอนุญาตให้มีในห้องต่าง ๆ ได้ไม่เท่ากัน การควบคุมเสียงสะท้อนเบื่องหลังมีปัญหาต่อไปนี้ คือ

การควบคุมเสียงต่อเนื่อง ได้แก่ การกั้นเสียงให้จางไป แม้ว่าจุดที่เปล่งเสียงจะหยุดแล้วก็ตาม ก็ยังมีเสียงสะท้อนต่อเนื่องอีกชั่วระยะหนึ่ง เรียกว่า “เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่อง” ได้แก่ เวลาเป็นวินาที ซึ่งเสียงสะท้อนต่อเนื่องจะจางลงถึงหนึ่งในล้านของความเข้มของเสียงเดิม

ถึงแนวค้อมของการป้องกันเสียงสะท้อนนั้น ต้องประกอบไปด้วยเวลาของเสียงสะท้อน

ต่อเนื่อง โดยให้เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่องอยู่ในเขตจำกัด ซึ่งอาจน้อยกว่าเสียงพูดหรือเสียงดนตรี ถ้าหากห้องนั้นตกแต่งด้วยวัสดุเก็บเสียง ในกรณีส่วนมากห้องที่ทำให้เวลาของเสียงสะท้อนต่อเนื่องมากกว่าเวลาที่กล่าวแล้ว 3 เท่า การป้องกันเสียงสะท้อนจะไม่ได้ผลดี เนื่องจากจะมีเสียงสะท้อนก้องสำหรับความต้องการให้เสียงกระจายไปทั้งห้องอย่างคั้นนั้น ห้องควรปราศจากจุดสะท้อนและถูกรวมเสียงสะท้อน ซึ่งทำให้เกิดเสียงรบกวนขึ้น

5.5.3 การดูดเสียง

พลังงานของเสียงประกอบด้วย Air Pressure ซึ่งเกิดจากการไหลตัวของมันฉิม ในรูปและขนาดคลื่นเสียงที่ประสาทหูรับได้ ถ้ามีพลังงานของคลื่นเสียงมากพออาจทำมันฉิมที่คลื่นเสียงไปกระทบสันได้ เช่น ปูน วัสดุที่มีพื้นผิวขรุขระเมื่อเวลามีคลื่นเสียงมากระทบ แวงอัดในอากาศจะขยับเส้นใยของวัสดุนั้น พลังงานของมันจะหมดไป แต่ถ้าคลื่นเสียงกระทบกับวัสดุแข็งผิวหน้าเรียบ เช่น ไม้หนา ๆ แผงคอนกรีต คลื่นเสียงจะสะท้อนกลับเป็นส่วนใหญ่

5.5.4 วัสดุดูดเสียง

ชนิดของวัสดุดูดเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. Prefabricated Acoustics Units เป็นวัสดุดูดเสียงที่สำเร็จรูป รวมทั้ง Acoustics Items มักจะทำเป็นแผ่น ๆ และเจาะรูพรุน

2. Acoustics Plaster and Sorayed on Material เป็นวัสดุที่ประกอบด้วยรูพรุน และพวกพลาสติกหรือวัสดุที่มีโพลีเอทเธนกัน ไล้พื้นด้วยกระบอกฉีดหรือฉาบ

2. Coustical Blanket เป็นวัสดุพวก Blanket ส่วนใหญ่ทำด้วยนุ่น Mineral Wood Wool Glass Fiber

Prefabricated Acoustics Units แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 เป็นแผ่นสำเร็จรูป พรุน หรือผิวขรุขระ แบ่งเป็น

- All Material Units เป็นเม็ดเล็ก ๆ และใช้ฉีปซัมหรือเป็นตัวยึด
- All Material Units เป็นเม็ดเล็ก ๆ และใช้เป็นตัวยึด
- Mineral หรือใส้ไม้อ่อน ๆ ผสม Mineral Binder ซึ่งไม่ติดไฟ

ประเภทที่ 2 เป็นแผ่นสำเร็จรูปที่เจาะรูพรุนด้วยเครื่องจักร และมีรูเป็น Pattern มีระเบียบ แบ่งเป็น

- เป็นแผ่นที่มีผิวหนาแข็งและแกร่ง เจาะรูพรุนใช้สำหรับเป็นแผ่นปิดหน้า หรือเป็นตัวยึดให้กับวัสดุดูดเสียงที่อ่อนลง เช่น พวก Blanket เป็นต้น แบบนี้ใช้สีที่ไม่อุดรูพรุนทาบหน้าผิวหน้าก็ได้
- เป็นแผ่นวัสดุที่มีผิวหน้าอ่อนนุ่มกว่าแบบแรก และเจาะรูพรุนสามารถที่จะทาสีได้โดยไม่ทำให้คุณสมบัติดูดเสียงลดลง
- เป็นวัสดุแบบเดียวกัน แต่จะเจาะให้ทะลุเป็นทางยาวหรือทำเป็นร่องซึ่งสามารถดูดเสียงได้

ประเภทที่ 3 เป็นแผ่นที่มีผิวหน้าหยาบ (Fissured Surface) อาจทำได้จากวัสดุหลายชนิด เช่น พวก Mineral Unit ที่เป็นเม็ด หรือพวก Cork มีคุณสมบัติดูดเสียงได้ดีเหมือนประเภทที่ 2 วัสดุนี้มีผิวหน้าหยาบ และเป็นหลุมเป็นบ่อมาก ทาสีได้

ประเภทที่ 4 เป็นแผ่นฉนวนหน้าเป็นใย Polted Fiber Surface แบ่งเป็น

- เป็นแผ่นที่ทำด้วยใยไม้บาง ๆ เช่น ใยกับผสมกับ Mineral Binder ฉนวนที่ทั้งเรียบปานกลางและเรียบ
- ทำด้วยใยไม้ชนิดอ่อนๆ เช่น ใยไม้สน ใยป่าปล้อง ฯลฯ วัสดุประเภทนี้ ติดได้ง่าย แต่ราคาถูก คุณเสียงได้ดี มักทำเป็นแผ่นสำเร็จรูปขนาด กว้าง 4 ฟุต ยาว 4, 10, 12 ฟุต ทาสีไม่ได้
- ทำด้วยพวก Mineral Fibers นำมาตัด ซึ่งทำเช่นเดียวกับ จำพวก Acoustic Plastic คุณสมบัติขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้ โดยเฉพาะเมื่อต้องการให้เสียงที่มีความถี่ต่ำ ๆ จะมีความหนาพอเหมาะ และประหยัด ควรหนา $\frac{1}{2}$ นิ้ว

คุณสมบัติของ Acoustic Plaster จะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความแห้ง หรือ Set ตัววัสดุที่ใช้ ปูนฉาบ จะต้องมีความชื้นในการดูดซึมไม่มากนัก และต้องมีความชื้นพอดีไม่เปียกมาก หรือแห้งมาก เพราะถ้าเปียกมากการเกาะกันระหว่างฉนวนกับปูนหรือวัสดุที่ฉาบจะไม่เกาะกันดี แต่ถ้าแห้งเกินไปมันจะดูดเอาความชื้นจากปูนทำให้เสื่อมคุณสมบัติ

5.5.5 การออกแบบห้องเพื่อป้องกันเสียงรบกวน

การได้ยินเสียงมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. เสียงจากแหล่งกำเนิดเสียงโดยตรง
2. เสียงจากเพดาน
3. เสียงสะท้อนจากฝาผนัง

ห้องที่มีการควบคุมเสียงที่ดีควรจะมีลักษณะดังนี้

1. ให้เสียงกระจายได้ทั่วไปและสม่ำเสมอ
2. ให้ระดับเสียงดังเพิ่มขึ้นสำหรับผู้ที่นั่งไกลออกไปจากต้นเสียง
3. ให้ระดับเสียงที่ถึงผู้ฟัง โดยตรงกับระดับเสียงที่สะท้อนจากผนังต่าง ๆ ถึงผู้ฟังเป็นอัตราส่วนที่เหมาะสม
4. ให้วัสดุที่สะท้อนเสียงได้มากให้สะท้อนเข้าสู่หูผู้ฟังที่อยู่ข้างหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ระยะเวลาของเสียงที่มาจากต้นเสียง โดยตรงถึงหูผู้ฟังต้องสั้นและตรงที่สุด
6. ทาทางเพิ่มระดับเสียงให้ทั่วถึงกัน ห้องเล็กไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องขยายเสียง
7. รูปร่างและขนาดของห้อง
 - พยายามหลีกเลี่ยงห้องสี่เหลี่ยมและกำแพงเว้า
 - อัตราส่วนของความสูง กว้าง ยาว ของห้องคือ 2 : 3 : 6
 - กำแพงหนาและเพดานโค้งเว้าทำให้ระบบเสียงไม่ดี
 - พื้นที่เป็นวงกลมหรือรี ควรใช้วัสดุผิวโค้งนูนกรุผนัง เพื่อให้เสียงแผ่กระจายทั่วถึง
 - กำแพงนูนช่วยทำให้กระจายเสียงดีขึ้น
 - ระดับเก้าอี้ ตามปกติคนมีสัมประสิทธิ์ของการดูดกลืนเสียงอยู่แล้ว ฉะนั้นระดับของพื้นหรือของเก้าอี้ควรให้สูงขึ้น ตามระดับและระยะที่ห่างจากเวที เพื่อคนที่นั่งข้างหลังจะได้รับเสียงโดยตรงและมองเห็น ได้ชัดเจน
 - เพดานไม่ควรให้สูงเกินไป คนที่อยู่ในแถวหลังควรได้รับเสียงสะท้อนเป็นพิเศษ
 - กำแพงด้านข้างอย่าให้มีเสียงสะท้อนไปมา ควรจะให้เสียงกระจายออกไปทั่วถึง คือกรุด้วยพื้นหยาบ
 - อากาศและความชื้น สามารถดูดเสียงได้

5.5.6 การกั้นเสียงของพื้นและเพดาน

เสียงรบกวนที่ผ่านตามพื้นและเพดานกลางชนิด เช่น คลื่นเสียงต่างๆ ที่ที่มีอากาศเป็นสื่อไม่ค่อยจะมีปัญหาหนัก เพราะส่วนมากพื้นจะกั้นเสียงชนิดนี้ได้ดีพอสมควร ช่วยกั้นเสียง Air Borne นี้ได้ ในโครงสร้างมักจะมีช่องอากาศช่วยกั้นเสียงได้ดี เสียงที่ผ่านไปตามโครงสร้างเป็นสื่อ Structure Borne Sound เช่น เสียงที่ผ่านพื้นไปยังเบื้องล่าง เสียงเดิน ของตก เสียงเครื่องดนตรี เสียงเหล่านี้จะผ่านไปตามโครงสร้างที่ทำด้วยวัสดุแข็งๆ ได้ดี

บทที่ 6

การวิเคราะห์เพื่อการออกแบบ

6.1 การวิเคราะห์สถานที่ตั้งและอาคารของโครงการ

6.1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยรอบของทำเลที่ตั้งโครงการ

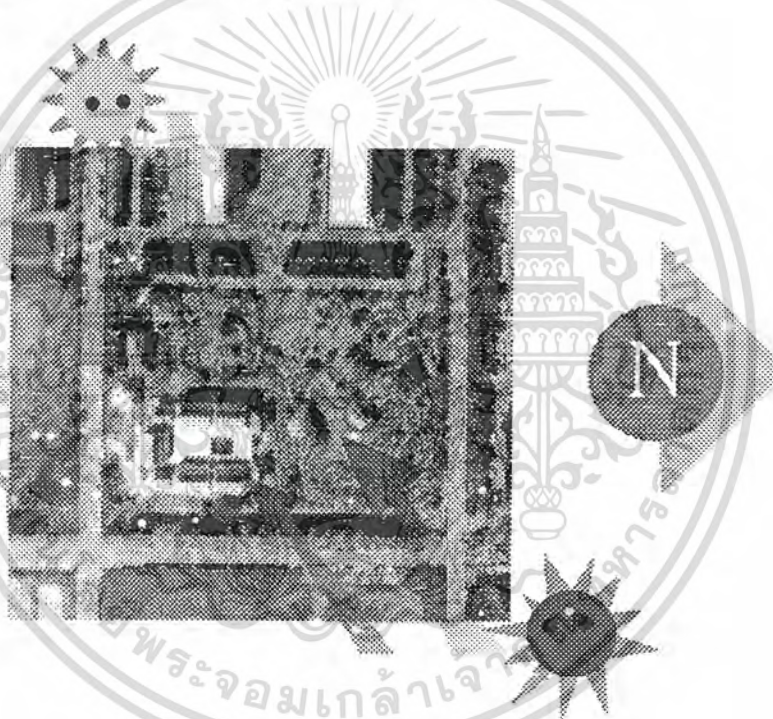
ตั้งอยู่ภายในกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ในส่วนของกรมการแพทย์แผนไทย

ทิศเหนือ ติดกับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ทิศตะวันออก ติดถนนภายในและสวน

ทิศตะวันตก ติดอาคารกรมการแพทย์

ทิศใต้ ติดสนามหญ้าขนาดใหญ่

ทิศทางลม	มีลมประจำมาจากถนนและสนามหญ้า
แสงแดด	เนื่องจากมีการวางหน้าอาคารไปทางทิศเหนือ จึงทำให้อาคารรับแดดทั้งวัน
เสียงรบกวน	มีน้อยมาก เนื่องจากตั้งอยู่ในกระทรวงสาธารณสุข จึงไม่มีรถเข้าออกมาก
เส้นทางการเดินรถ	เป็นส่วนที่อยู่บริเวณหัวมุมของถนนหลัก 2 สาย ภายในโครงการและมีถนนย่อยอยู่ทางทิศใต้ของอาคาร

6.2 อาคารที่ใช้ในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะอาคาร เป็นอาคารเรือนไทยประยุกต์หมู่เรือนไทย 9 หลัง แบ่งออกเป็น 3 ชั้น พื้นที่ใช้สอยในอาคารส่วนมาก จะเป็นในส่วนของชั้นกลางและชั้นล่าง (ใต้ดิน) ส่วนบนของอาคารเป็นลานกว้างตรงกลางจัดเป็นหมู่เรือนไทยประยุกต์ 9 หลัง บริเวณกลางลานมีการเปิดช่องลงไปจนถึงชั้นล่างสำหรับปลูกไม้ยืนต้นไว้ บริเวณกลางลาน พื้นที่โดยรวมของอาคารมี 1,940.4 ตารางเมตร

การเข้าถึงอาคาร เข้าได้ 2 ทางคือ

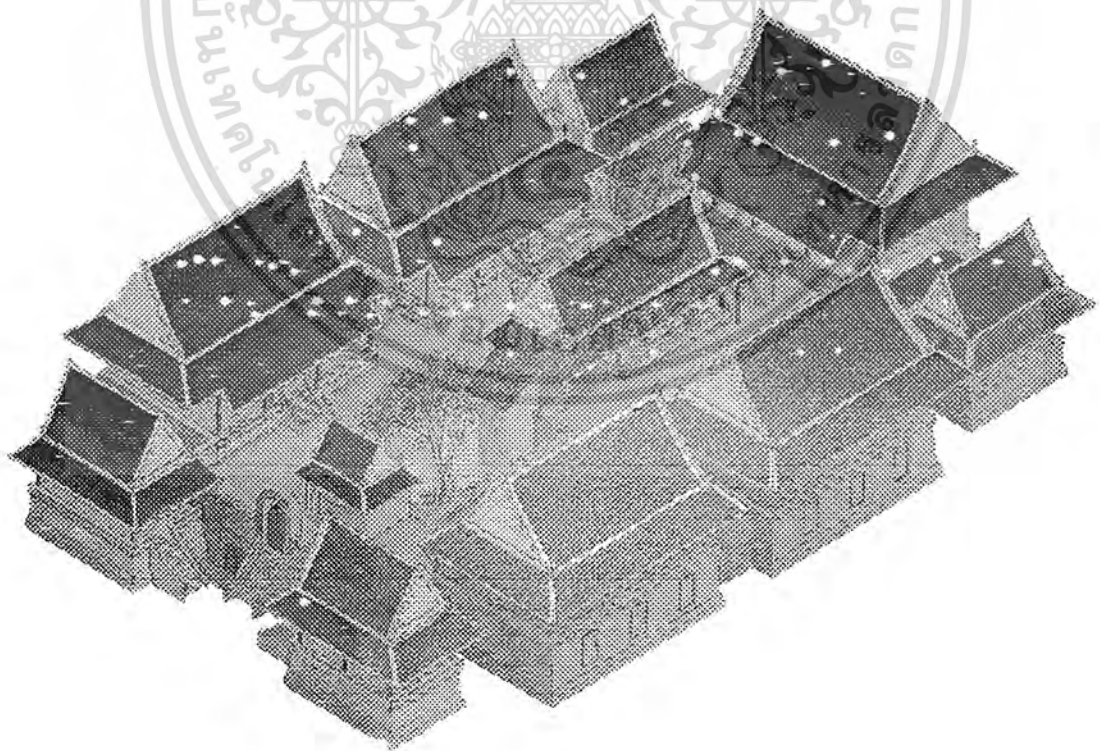
1. จากถนนใหญ่ด้านหน้า โดยต้องเดินผ่าน ลมก่อนจึงเข้าถึงบริเวณตัวอาคาร
2. จากทางลานจอดรถของกรมการแพทย์

โครงสร้าง โครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กและด้านบนอาคารเป็นโครงสร้างไม้ หลังคามุงด้วยแป้นเกล็ดไม้สัก

แสงสว่าง เน้นการใช้แสงสว่างจากธรรมชาติให้ส่องเข้าถึงภายในตัวอาคาร มีการเจาะช่องแสงขนาดใหญ่จำนวนมาก เพื่อส่องแสงลงไปชั้นใต้ดิน ในส่วนที่แสงเข้าไม่ถึงได้นำแสงประดิษฐ์แบบ Warm white เข้ามาใช้ร่วม

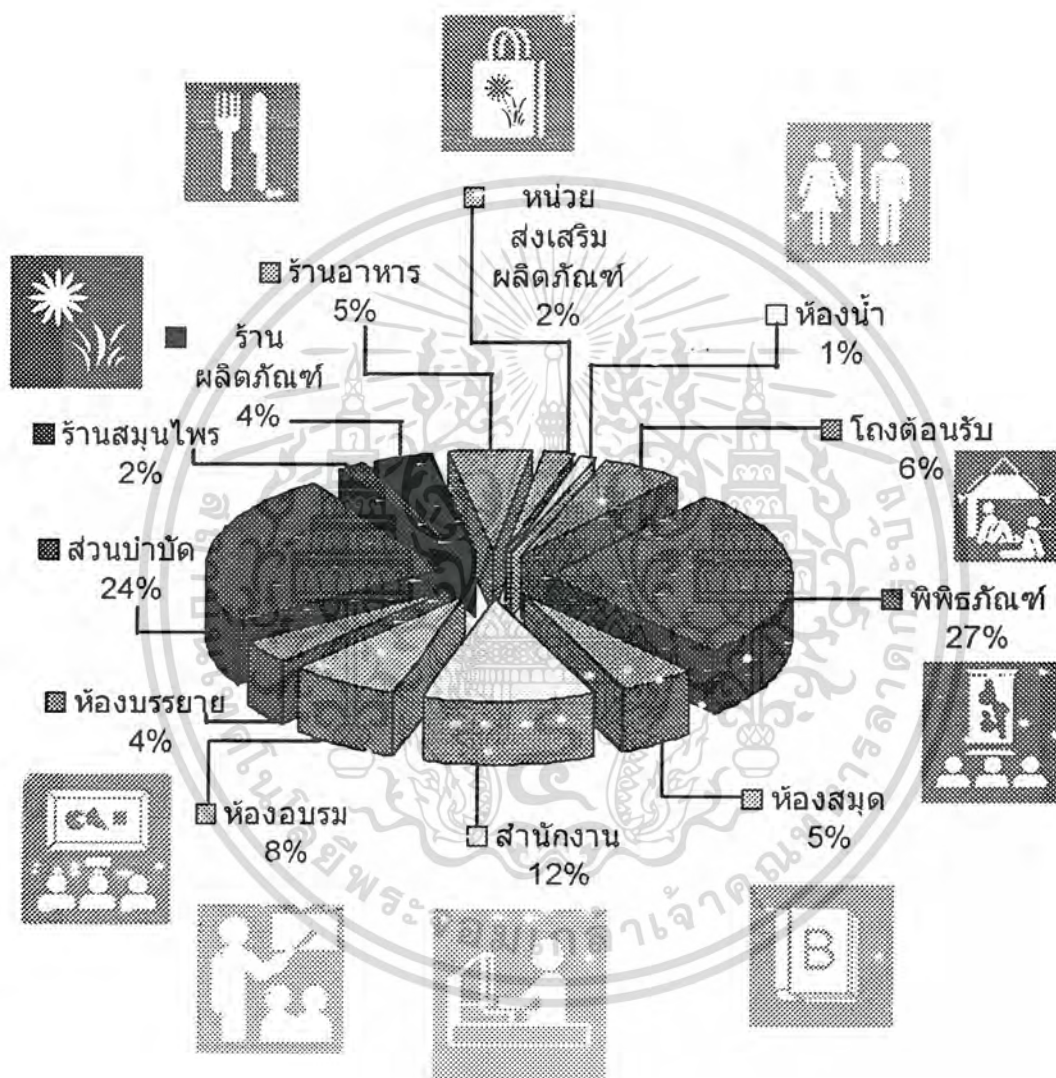
การใช้วัสดุ พื้นอาคารเป็นหินอ่อนสีขาว ตัวเสาและผนังฉาบปูน ทาสีขาว ประตูไม้ทาสีแดงเข้แดง โครงหลังคาภายนอกทาสีแดงและหน้าจั่วสีขาว

ความต้องการ เนื่องจากตัวอาคารมีส่วนที่เว้นไว้เป็นช่องแสงจำนวนมาก จึงทำการปิดเป็นพื้นอาคารเพื่อให้มีพื้นที่ใช้สอยมากขึ้น นอกจากนี้ ในส่วนชั้นบนของตัวอาคาร บริเวณลานโล่งที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เนื่องจากมีแสงส่องตลอดทั้งวันจึงมีการเพิ่มส่วนศาลาตรงกลางอาคารเพื่อใช้เป็นร่มเงาและนั่งพัก

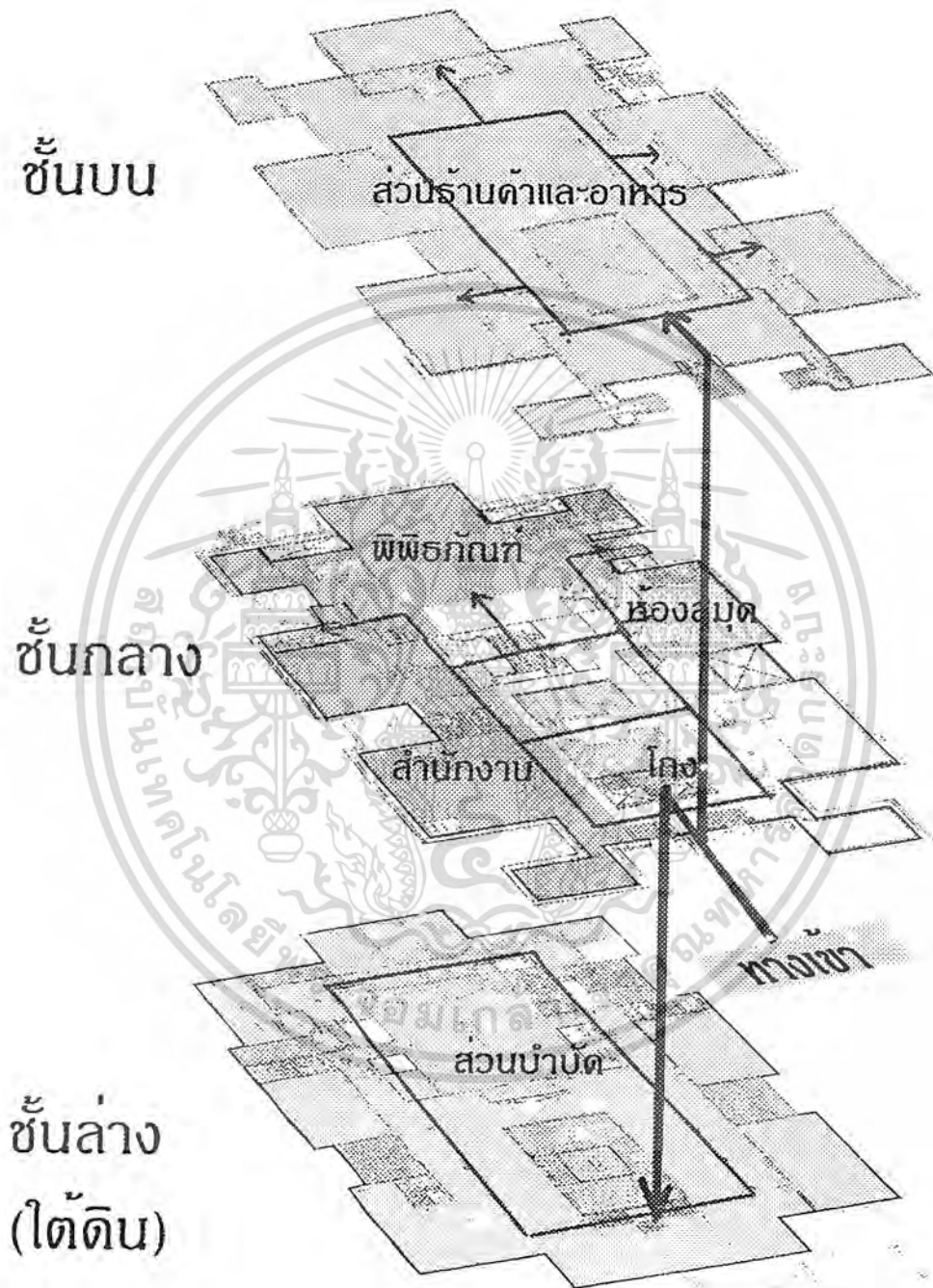
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 PIE CHART

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.5 Zoning

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.6 วิเคราะห์แนวทางการออกแบบที่สื่อถึงเอกลักษณ์โครงการ

กลุ่มเป้าหมาย

- นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- นักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- นักเรียน, นักศึกษา

จุดมุ่งหมาย

- แสดงถึงองค์กรที่ให้บริการสุขภาพต้องน่าเชื่อถือ มีสุขอนามัย คุณเป็นธรรมชาติ ผ่อนคลาย
- อนุรักษ์ และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การปรับเปลี่ยนเพื่อใช้ในปัจจุบัน

6.7 แนวคิดในการออกแบบ

ต้องการให้เป็นสถานที่ให้ความรู้แก่ผู้สนใจ รวมไปถึงการให้บริการด้านสุขภาพที่มีบรรยากาศของการพักผ่อนผ่อนคลาย เป็นกันเอง มีความร่มรื่น โดยดึงเอาธรรมชาติเข้าไปไว้ภายในอาคาร และแสดงถึงรูปแบบของภูมิปัญญาไทยที่ผสมผสานกับปัจจุบัน

ใจความสำคัญ สบาย สะอาด ธรรมชาติ ร่วมสมัย

มีแผนภูมิวงกลมแสดงความสัมพันธ์

มีแผนภูมิวงกลมแสดงรวมสัมพันธ์

ส่วนบำบัดแผนไทย

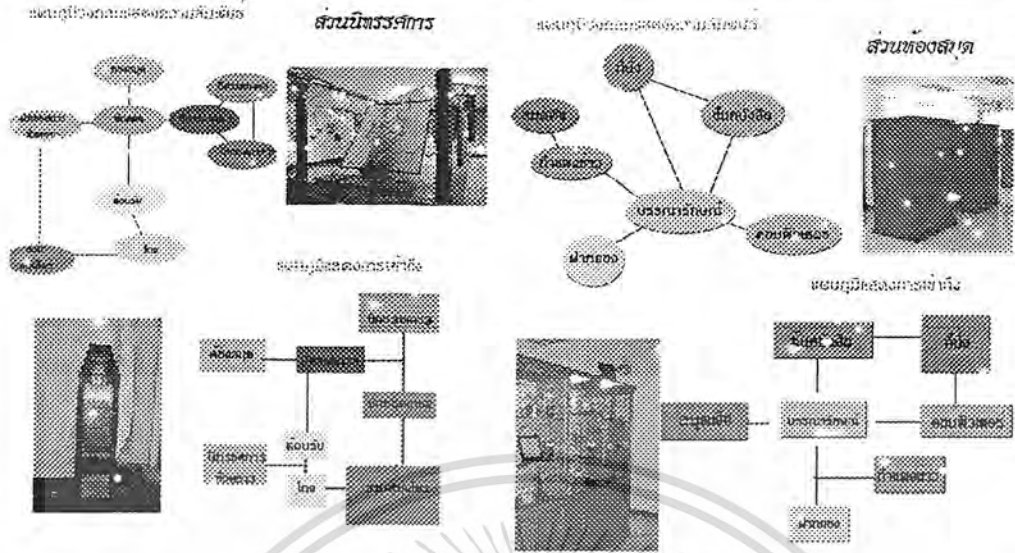
ส่วนบำบัดแผนไทย

พื้นที่จัดสวนและ-สวนของร่มกบิลในสวนหย่อมไทย

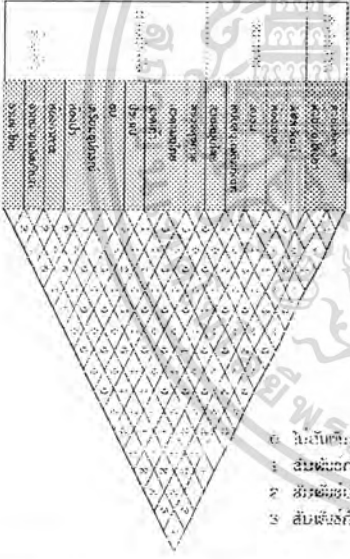
พื้นที่จัดสวนและ-สวนของร่มกบิลในสวนหย่อมไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบภูมิวงกลมแสดงตามสัมพันธ์ ส่วนภูมิวงกลมแสดงตามสัมพันธ์

พื้นที่บริเวณที่แสดงถึงองค์ประกอบของพื้นที่ของโครงการ การวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ ส่วนพื้นที่ที่แสดงถึงองค์ประกอบของพื้นที่ของโครงการ

พื้นที่ที่ตัดถาวร

บริเวณที่แสดงถึงองค์ประกอบของพื้นที่ของโครงการ	พื้นที่ตารางเมตร	คิดเป็นร้อยละ
1. ไร่อ้อย	115.16	5.51
2. ไร่ข้าวโพด	563.00	26.57
3. ไร่ข้าว	110.00	5.27
4. ไร่ข้าวโพด	244.00	11.59
5. ไร่ข้าวโพด	157.00	7.52
6. ไร่ข้าวโพด	80.00	3.82
7. ไร่ข้าวโพด	510.00	24.43
8. ไร่ข้าวโพด	43.00	2.06
9. ไร่ข้าวโพด	86.00	4.12
10. ไร่ข้าวโพด	113.50	5.42
11. ไร่ข้าวโพด	42.00	2.01
12. ไร่ข้าวโพด	23.50	1.12
รวมพื้นที่ทั้งหมด	2087.16	100.00

พื้นที่บริเวณที่แสดงถึงองค์ประกอบของพื้นที่ของโครงการ การวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ ส่วนพื้นที่ที่แสดงถึงองค์ประกอบของพื้นที่ของโครงการ

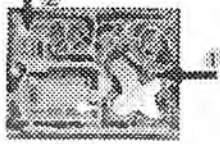
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะอาคาร

เป็นอาคารประยุกต์บริเวณที่ 9 หลังแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คืออาคารชั้นบนใหญ่จะเป็นส่วนชั้นกลางและชั้นล่าง (อยู่ใต้ดิน) ส่วนบนของอาคาร จัดสร้างเป็น 9 ห้องพื้นที่โดยรวม 1940.4 ตารางเมตร

แผนผังเชิงสถาปัตย์

แบ่งออกได้ 2 ทางคือ
1.ผ่านสวนสนุกไปตรงจากชั้นบนหน้า
2.จากห้องจอดรถด้านข้าง

ชั้นบน

ชั้นกลาง

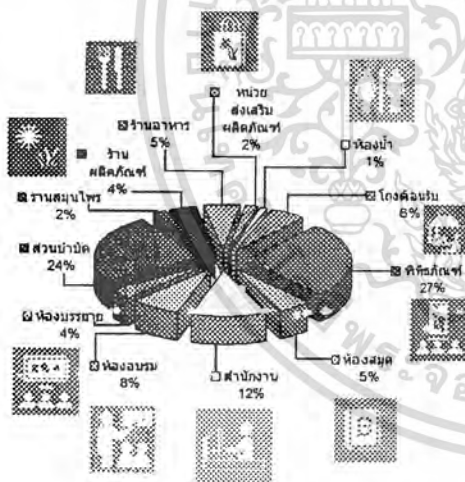
ชั้นล่าง

(ใต้ดิน)

พื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของอาคารแบ่งออกเป็นพื้นที่ใช้สอย

พื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของอาคารแบ่งออกเป็นพื้นที่ใช้สอย

ต้องการให้เป็นแหล่งให้ความรู้ ประกอบกับการบริการทางสุขภาพควบคู่กัน มีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เป็นกันเอง และสามารถแสดงออกถึงการใช้ภูมิปัญญาไทย

แนวทางการออกแบบ

สงบ สะอาด ธรรมชาติ รวมสมัย ไทยต้นบ้าน

"เรือนเอก" ความเป็นอยู่แบบไทยๆ ประเพณีที่สืบทอดต่อกันมา ชีวิตความเป็นอยู่ การบริโภค การรักษา ได้สั่งสมมา เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยสะท้อนถึงการเป็นอยู่ที่ยั่งยืน เข้ากับธรรมชาติ การอยู่โดยไม่มีส่วนที่เชื่อมต่อกันเพื่อคำนึงถึงความสัมพันธ์

พื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของอาคารแบ่งออกเป็นพื้นที่ใช้สอย

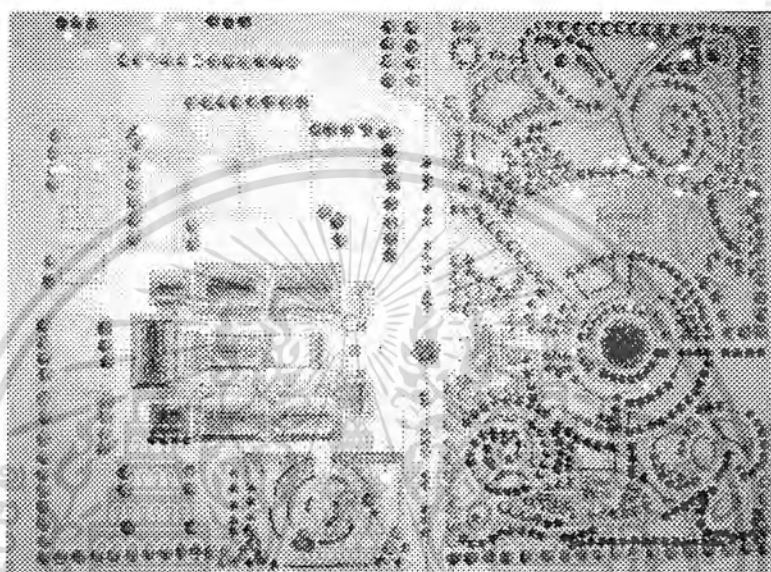
พื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของอาคารแบ่งออกเป็นพื้นที่ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

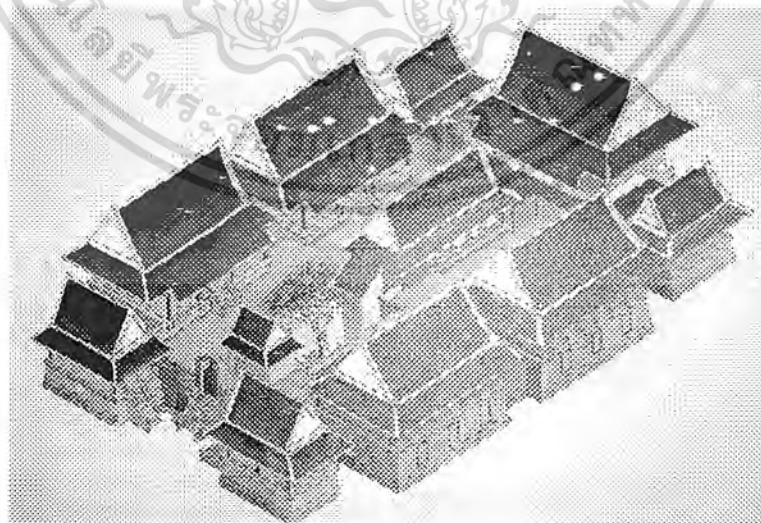
บทที่ 7

ผลงานการออกแบบ

รูปภาพประกอบโครงการ

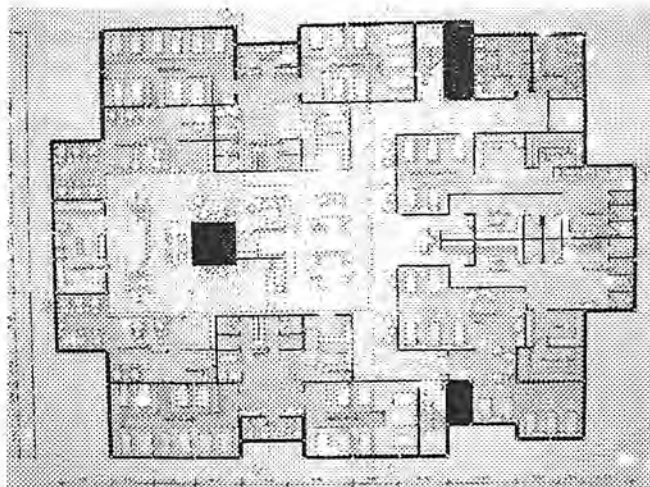

ผังบริเวณโดยรวม

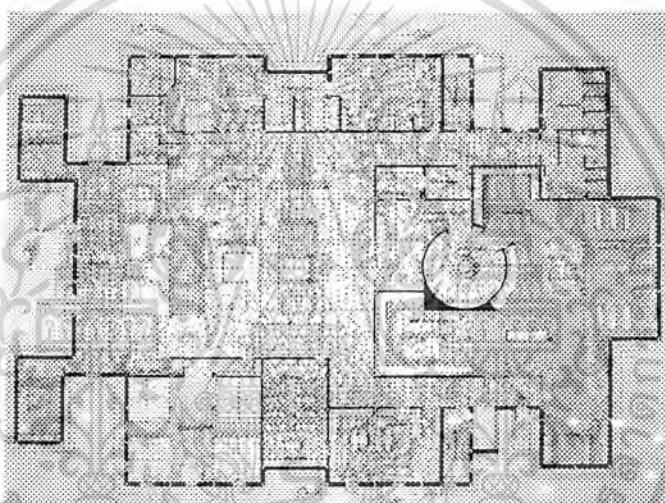

อาคารหลักภายในโครงการ

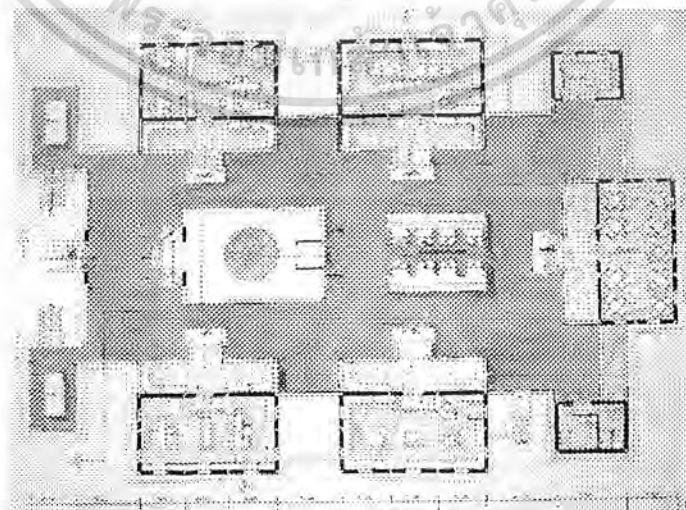
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผังบริเวณชั้น1

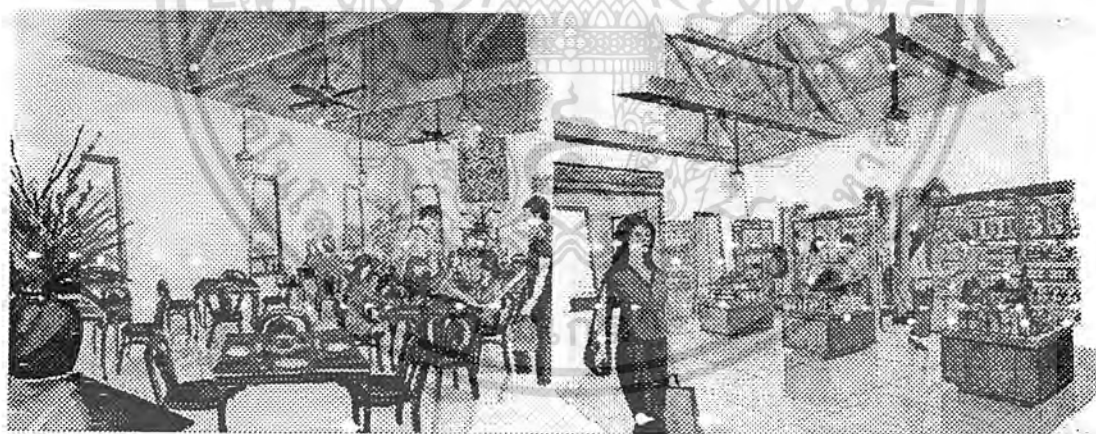

ผังบริเวณชั้น2

ผังบริเวณชั้น3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

สถาบันการแพทย์แผนไทยคู่มือการนวดแผนไทย.พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร.โรงพิมพ์โครงการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก: 2542

แพทย์หญิงเพ็ญภา ทรัพย์เจริญ. การแพทย์แผนไทย การแพทย์แบบองค์รวม. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร.โรงพิมพ์โครงการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก: 2539

ชมรมอนุรักษ์สมุนไพรไทย. หนังสือแนะนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรและชมรม. พิมพ์ครั้งที่ 1. จิตวัฒนาการพิมพ์คำปาง: 2543

ชยันต์ พิเชียรสุนทร,แมนมาส ขวลิขิต,วิเชียร จีรวงส์. คำอธิบาย ตำราพระโอสถพระนารายณ์ . พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. อมรินทร์ และมูลนิธิภูมิปัญญา : 2544

วิบุษโยคะ รัตนรังษิ. เพชรน้ำเอก กรวยอดดำหรับสมุนไพร. พิมพ์ครั้งที่ 1 .สุวีรียา สานัน จัดพิมพ์ : 2540